

duhovno življenje

vida e spiritual

V središču mogočne procesije so slovenski bogoslovci iz Adrogučja nosili podobo brezjanske Marije. Procesija je bila živ izraz naše vere, zvestobe Cerkvi in ljubezni do Matere božje (Foto Marijan)

KRI KRISTUSOVA — NAPOJI ME!

Ko si je na Veliki petek Pilat umil roke in zvalil krivdo za Jezusovo smrt na Jude, so ti odgovorili: „Njegova kri pridi na nas in na naše otroke!“ Ko bi mogli tedaj slutiti usodo, ki so jo klicali nad svoj narod, bi gotovo ne izrekli teh težkih besed.

Kaj vse je prišlo nad Jude v nekaj desetletjih. Vojska s tujci, medsebojni poboji, lakota in kuga. Dežela opustošena, tempelj v plamenih, Jeruzalem v razvalinah. Rimljani obglavljajo brez usmiljenja ženske, otroke in starčke in ne nehajo križati mož, sposobnih za boj, dokler ne zmanjka lesa za križe. Le devetdeset tisoč močnih fantov ohranijo za prodajo na javni dražbi, pa še od teh mnoge naženejo v krvave igre v amfiteater. Ostali bodo gradili Kolisej ali pa bodo pokopani na dnu frigijskih rudnikov za izkopavanje marmorja. In vse to je le začetek božjega maščevanja.

Vsi časi, vse kulture, vsi narodi se zarotijo proti ljudstvu, ki je klicalo nadse božjo kri.

Nekaj ur pred tistimi usodnimi besedami je sredi svojih apostolov Jezus vzel kelih in rekel: „Pijte iz njega vsi. To je namreč moja kri nove zaveze, ki se za mnoge preliva v odpuščenje grehov.“

Ta ista božja kri, ki je zahtevala toliko judovske krvi, je istočasno rodila tako čudovite stvari. Pomirila je božjo jezo in, kjer je prej vladala smrt, je spet vzbrstelo življenje. Človeku, obsojenemu na zvezanost na nadnaravni ravni, so se spet odprla vrata do edine resnične veličine: do izpraznjenja sebe in napolnjenja z Bogom. Ni spremembe v naravi, ki bi se mogla primerjati s to spremembo, izvirajočo iz božje krvi.

Iz te krvi so črpali prvi kristjani v katakombah pogum, iz nje svetniki vseh časov ljubezen, iz nje današnji mučenci za železno in bambusovo zaveso moč. V njeni moči raste človek iz lastnega okvirja v skoro božje dimenzije.

Tako se že dvajset stoletij izpolnjuje Simeonova prerokba: „Ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih.“

B. R.

Da, to so naši pastirji: mostovi in vezi med dvema svetovoma, graditelji mostov, graditelji mostov in vezi med dvema svetovoma, med svetom večnosti in svetom zemeljskega življenja, ki je priprava za večnost.

LJUDJE POTREBUJEJO BOGA

FILM: „BOG POTREBUJE LJUDI“.

Pred leti je zbudil pozornost francoski film z naslovom „Dieu a besoin des hommes — Bog potrebuje ljudi“. Film prikazuje življenje revnih ribičev na samotnem skalnatem otočku ob bretonski obali. Njihov dušni pastir je imel tako malo uspeha pri svojem delu, da je zapustil otok, ker je obupal nad ljudmi in nad svojim prizadevanjem. Tako so ribiči ostali brez duhovnika. To pa jim nikakor ni bilo prav. Ko so v nedeljo prišli v cerkev, ni bilo maše, ni bilo pridige, vse je bilo tako prazno in žalostno. Tedaj šele jim je prav prišlo do zavesti, kaj so izgubili, ko jih je zapustil njihov dušni pastir. V zapuščenosti in v hrepenenju, da bi ne bili brez vsakega pastirja, so otočani pregovorili in napol prisilili cerkovnika Tomaža, da on prevzame župnikovo mesto in njegove naloge. Tomaž se je končno vdal, molil je naprej v cerkvi, in imel ob nedeljah pridige. Stanoval je v župnišču, obiskoval bolnike in jih tolažil, pomagal ljudem z nasvetom in dobro besedo. A ljudje so hoteli imeti od njega več. Želeli so, da jim bere tudi mašo, jih spoveduje in jim daje odvezo. Tomaž se je branil, ker je vedel, da je za to treba duhovniškega posvečenja. A ljudje so vedno bolj pritiskali nanj. Napol se je že podal, ko je končno škof posegel vmes, poslal na otok pravega duhovnika, Tomaž sam pa je odšel v bogoslovje, da se tam pripravi na posvečenje in se po-

tem kot pravi duhovnik in dušni pastir vrne med svoje rojake. Film so naredili po romanu, ki notranje hrepenenje otočanov po duhovniku in Tomažev boj, omahovanje in popuščanje še vse bolje pokaže kot pa film. Snov za roman pa je dala resnična zgodba iz 17. stoletja.

Morda nam ni treba posegati tako daleč v druge kraje in tako daleč nazaj v zgodovino, da se ob takem dogodku, kot ga prikazuje film, jasno zavedemo, kaj pomenijo za nas duhovniki kot naši dušni pastirji. V zadnjih 20 letih so na mnogih krajih morali ljudje izkusiti sami na sebi, kaj se pravi ostati brez duhovnika. Marsikje po širnem svetu morajo verniki to še danes doživljati. Če ni med njimi pastirja, ki bi jim oznanjal božjo besedo, jim kazal pot, jih opominjal in svaril, če ni več duhovnika, ki bi za žive in mrtve opravljal daritev sv. maše in molil za ljudi, če morajo grešniki, ki se pred Bogom zavedajo svoje krivde, nositi breme, ker jim nihče ne more dati odveze, če bolniki nimajo tolažbe in blagoslova, ki jim ga prinese duhovnik, in če morajo umirajoči brez duhovnika nastopiti zadnjo pot, tedaj ljudje živo začutijo, kaj so imeli v svojem dušnem pastirju, v posvečenem duhovniku, v sredniku med Bogom in človekom. Kdor je kaj takega že sam izkusil, se ne bo čudil, da v misijonih verniki prihajajo po ure in dneve daleč k misijonarju, če v smrtni nevarnosti tudi v

Sloveniji ob vsakem času in vremenu pošljejo po gospoda. Kakšne žrtve so večkrat pripravljeni vzeti nase verniki, da morejo spet k maši, k spovedi, k sv. obhajilu! Vse to pa najdejo le tam, kjer najdejo duhovnika.

MOST MED BOGOM IN LJUDMI

Morda bi francoski film, ki sem ga omenil na začetku, bolj po pravici nosil naslov „Ljudje potrebujejo Boga“ kot pa „Bog potrebuje ljudi“. In ravno zato, ker ljudje potrebujejo Boga, potrebujejo duhovnika. Bog je tako uredil, da je duhovnik tisti srednik, tisti most, po katerem pride Bog k ljudem in ljudje k Bogu. V prvem in pravem pomenu je ta srednik, ta most samo učlovečeni Bog, naš Gospod Jezus Kristus, edini srednik med Bogom in ljudmi, kot ga imenuje sv. Pavel (1 Tim 2,5), edini veliki duhovnik Nove zaveze (Hebr 4, 14). Posvečeni duhovnik pa je Kristusov namestnik, drugi Kristus, kot duhovnika tolikokrat globoko in pomembno imenujejo. Zato je tudi on v pravem smislu besede srednik, graditelj mostov in zvez med nebom in zemljo, med Bogom in ljudmi, sam most, ki veže božji in naš svet, najprej v sebi in v lastnem življenju, in po svoji službi tudi v vsem svojem delovanju. Sv. oče nosi kot namestnik Kristusa uradni naslov pontifex maximus, kar pomeni dobesedno prvi in največji graditelj mostov med Bogom in ljudmi. A vsak posvečeni duhovnik je tak pontifex, škof pontifex magnus, veliki graditelj, navadni duhovnik, župnik in kaplan, pontifex parvus, navadni graditelj mostov in zvez med Bogom in človeštvom.

Da, to so naši dušni pastirji: mostovi in vezi med dvema svetovoma, graditelji mostov in vezi med dvema svetovoma, med svetom večnosti in

svetosti živega Boga in tem svetom zemeljskega življenja, ki je priprava za večnost. Če se vse zveze pretrgajo in vsi mostovi med obema bregovima poderejo, kakšen smisel ima potem še zemeljsko življenje? Odrezani smo od življenja in obsojeni na smrt.

Na dva načina dušni pastirji vzdržujejo in vedno znova upostavljajo in obnavljajo zvezo med nebom in zemljo ter grade in utrjujejo mostove, po katerih prihaja Bog k nam in mi k njemu: v zakramentih in v oznanjevanju božje besede.

V ZAKRAMENTIH

Ko duhovnik krsti novorojenčka, sprejme otroka, ki se je rodil za zemeljsko življenje, v družino božjih

Fulton Scheen govori o duhovništvu

otrok in mu da pravico do večnega življenja. To je prvi stik med Bogom in človekom. V sv. krstu duhovnik upostavi življenjsko zvezo med Stvarnikom in dušo in zgradi most, ki veže nebo in zemljo. Če novorojenček umrje v krstni nedolžnosti, se nagne nebo tako globoko nad zemljo, da takoj sprejme dušo v večno življenje. Na zemlji vlada sicer žalost nad smrtjo nedolžnega otroka, a pravzaprav bi moralo vladati veselje, kajti nedolžna duša je že na cilju, v večni sreči pri Bogu.

A taki primeri so danes vedno bolj redki. Navadno otrok dorašča in se razvija, vstopa v življenje in si gradi lastni svet. Pri tem pa se kaj rada vedno bolj rahlja zveza z Bogom in večkrat se popolnoma pretrga, most med Bogom in človekom je podrt. Lahko je podreti, a kako težko zopet zgraditi! In ravno tu se pokaže, kako so naši dušni pastirji, ki jih je poslal Kristus v svojem imenu, graditelji mostov med nebom in zemljo. V zakramentu sv. pokore je škoda popravljena, spet je upostavljena zveza med dušo in Bogom. Bog bi lahko sam naravnost upostavil to zvezo, a v rednih razmerah pošlje duhovnika, da z zakramentalno odvezo vrne božje življenje izgubljenemu sinu. Ko pa je v zakramentu sv. pokore most med Bogom in človekom spet zgrajen, pride po duhovnikovih rokah Kristus sam v človekovo dušo. V sv. obhajilu in pri zadnji popotnici prinaša duhovnik Boga samega, prinaša ga v vsako srce in k vsakemu bolniku, pri obhajilni mizi v bogatih cerkvah in mogočnih bazilikah in v revnih kočah, v zatohlih bolniških sobah in jetniških celicah. Čim bolj je bilo med Bogom in človekom vse razdrto, tem večje je veselje v nebesih, ko dušni pastir spet pripelje izgubljene sina v Očetovo hišo.

V OZNANJEVANJU BOŽJE BESEDE

Isto vzvišeno nalogo izvršujejo naši dušni pastirji, kadar nam oznanjajo božjo besedo, nas uče in opominjajo, kadar z nami molijo in nas blagoslavljajo. Sv. Pavel pravi v pismu Hebrejcem, da brez vere ni mogoče biti Bogu všeč (Hebr. 11, 6). Isti apostol pa se vprašuje, ko piše Rimljanom, „kako pa naj verujejo v tistega, o komer niso slišali? Kako naj slišijo brez oznanjevalca? Duhovniki pa so poslani, da oznanjajo mir, da oznanjajo dobro, da oznanjajo evangelij, božjo besedo. Kdor pa božjo besedo sprejme in vanjo veruje, je našel zvezo z Bogom. Tako dušni pastirji grade mostove, po katerih v veri najdemo pot v večno življenje. Kolikokrat da duhovnikove besede; bodisi na prižnici ali v spovednici, bodisi v osebnem razgovoru ali pri bolniku, človeku novega poguma, da gre naprej po poti, ki ga vodi v življenje. Kolikokrat pa mora duhovnik tudi resno nastopiti, svariti in opominjati, naj ljudje ne pretrgajo lahkomišelnosti zveze, ki jih veže z Bogom, naj ne zgreše ali celo poderejo mostov na drugi breg, na breg večnosti.

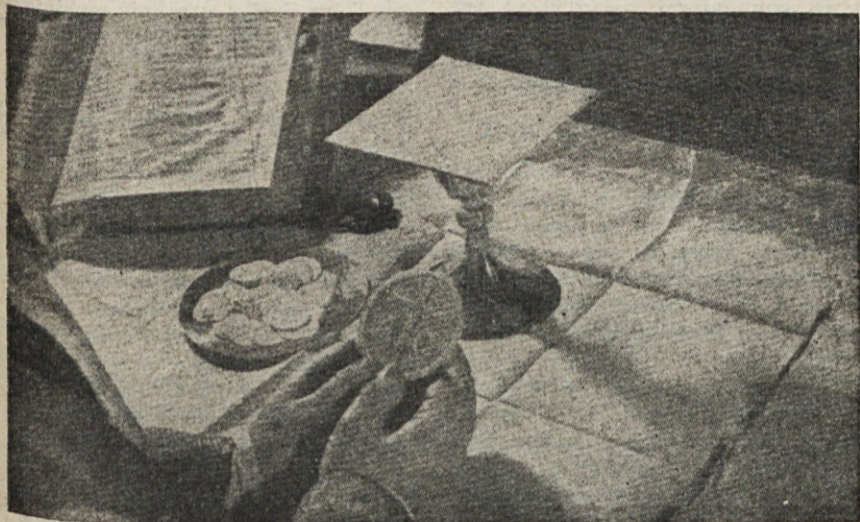
DARITEV SVETE MAŠE

Na različne načine in v različnih položajih je torej duhovnik srednik med Bogom in ljudmi, naš pontifex, graditelj mostov med nebom in zemljo. Posebno dejanje pa, v katerem so takorekoč združene vse druge oblike in od koder dobivajo vsa druga dejanja svojo milostno polnost, je daritev sv. maše. Mašnik pred oltarjem je samo še srednik med Bogom in človekom, samo še pontifex, kajti tu se na njegovo posvetilno besedo Kristus tako zelo skloni nad našo zemljo, da postane znova pričujoč v podobi kruha in vina kot pravi Bog in pravi človek. Zato so naši duhovniki najbolj naši dušni pastirji, te-

daj, ko opravljajo daritev sv. maše. Tu nas najbolj združujejo z Bogom in Bogom z nami, v božji besedi, v molitvi, v božji pričujočnosti pod podobo kruha in vina, v sv. obhajilu, ki nam ga dele pri sv. maši. Vse človeške nepopolnosti, ki jih morajo prenašati tudi dušni pastirji in mi na njih, tu takorekoč izginejo. Duhovnik je le še alter Christus, drugi Kristus, ki na nekrvavi način obnavlja krvavo daritev na križu v naše odrešenje in za našo spravo z Bogom. Če bi duhovniki le mogli storiti nič drugega za nas, kot da dan za dnem stojijo pred oltarjem po naših cerkvah, po mestih in vasicah, in dan za dnevom opravljajo daritev nove zaveze, bi bilo to že več kot dovolj, da vidimo v duhovnikih svoje dušne pastirje, ki jih ne more nihče nadomestiti in ki store več za nas, kot pa more storiti kateri koli človek. Dokler še stojijo naši oltarji in prednje stopajo naši duhovniki, nas Bog še ni zapustil in nam ni treba izgubiti upanja. Še je živa zveza med

Bogom in med ljudmi, še stojijo mostovi med nebom in zemljo, tudi če jih ljudje z grehom še tako podirajo in namenoma zgrešavajo. En sam duhovnik pred oltarjem več zgradi kot pa tisoč sovražnikov božjih podreti more.

Iz tega pa sledi, da je naša prva in najvažnejša povezanost, ki jo moramo iskati s svojimi dušnimi pastirji, povezanost pri sv. maši. Kako mora boleti pastirja, če je pred oltarjem brez črede, če se obrača na prazno cerkev in jo pozdravlja „Gospod z vami“ in ni skoraj nikogar, ki bi mu odgovarjal. Brez dvoma gre ta pozdrav tudi preko cerkvenih zidov in doseže vse v župniji in mašnikov blagoslov na koncu sv. daritve velja celi fari. A koliko lepše bi bilo, da so tisti, katerim je Bog duhovnika postavil za pastirja, zraven; ko daruje zanje sv. mašo, zraven vsaj ob nedeljah in praznikih! Kako težko je dušnemu pastirju, če deli Gospodovo telo pri sv. obhajilu, v cerkvi pa se gane samo tu in tam kaka stara ženica

Duhovniki so najbolj naši dušni pastirji tedaj, ko opravljajo daritev sv. maše

in pride k obhajilni mizi. „Kje pa so drugi?“ vprašuje Kristus svojega namestnika, dušnega pastirja, ki mu je izročena skrb za ovce. In dušni pastir v žalosti in potrnosti ponavlja isto vprašanje Kristusu, kj ga sv. Peter imenuje pastirja in varuha naših duš (1 Pe 2, 25). Dušni pastir bi rad šel iskat izgubljene ovce in jih pripeljal nazaj, kot Kristus pripoveduje v pri- liki o dobrem pastirju. A kaj, ko tako malo zmore, ko ima tako malo uspeha!

Če nam je torej še kaj mar naših dušnih pastirjev in njihovega poslan- stva med nami, ne pustimo jih samih pred oltarjem. Ne stojmo v cerkvi ob steni ali v kakšnem kotu, kot bi nam ne bilo nič mar, kaj župnik ali kaplan dela pred oltarjem. Tam je naš za- stopnik, naš dušni pastir, naš srednik pred Bogom! Kako drugače bomo pre- sojali svoje dušne pastirje izven cerkve, kako drugače bomo gledali nanje, opravi- čili jim napake, potrpeži z njihovimi slabostmi, jim pomagali pri njihovem delu, če smo najprej vedno znova bili z njimi pred oltarjem, z njimi darovali daritev sv. maše in iz njihovih posve- čenih rek prejeli Telo Gospodovo.

HVALA BOGU ZA DUHOVNIKA

Naši dušni pastirji nam delijo za- kramente, oznanjajo božjo besedo, da- rujejo sv. mašo, vse to za nas, v naše dobro. Hvala Bogu, da imamo duhov- niki! Iskrena hvaležnost Bogu je edini pravi odgovor, kj ga moremo dati. A ta hvaležnost Bogu se mora pokazati in izraziti na pravi način. Če bi si kdo mislil hvala Bogu, da imamo duhovni- ke in dušne pastirje, bodo že ti gledali, da bo vse dobro šlo, da bom končno tudi jaz dobro umrl, sam pa bi živel tjavdan in pozabil, kaj je njegova krščanska dolžnost, bi bil njegov „Hvala Bogu“ napaden.

Duhovniki so za nas velika milost,

a ne taka in tako velika, da bi nado- mestili naše osebno prizadevanje za pravo krščansko življenje. Kdor bi se zanašal samo na duhovnike, sam pa nič ne storil, temu tudi duhovniki ne bi mogli dosti pomagati. Ravno danes, ko je vedno večja nevarnost, da postanemo kdaj brez dušnih pastirjev, bodisi za- radi pomanjkanja duhovniških poklicev, bodisi iz drugih razlogov, je toliko bolj važno, da se zavedamo svoje osebne odgovornosti pred Bogom in čimboli zavestno izpolnjujemo svoje krščanske dolžnosti. Duhovniki so sredniki in gra- ditelji mostov. Osebno srečanje z Bo- gom, vera, upanje in ljubezen, odgo- vornost za lastno življenje pa so kon- čno čisto osebna zadeva vsakega po- edinca, ki mu je ne more odvzeti ali nadomestiti noben duhovnik, noben še tako dober in skrben dušni pastir. To se pokaže najbolj v izrednih razmerah, ko more in mora vernik tudi brez du- hovnika najti pot do Boga.

Na vsaki slovenski novi maši, bo- disi doma, bodisi v tujini, zapojejo ver- niki novomašniku: „Novi mašnik, bod pozdravljen, od Boga si nam poslan, za duhovnika postavljen, med pastirje zveste 'zbran'“. Ko mladi novomašnik stopa prvičkrat k oltarju, ga spremlja ta pesem in mu našteva, kaj vse bo njegova služba. Novomašnik ganljivo posluša besede, ki mu segajo do srca. Vso vsebino in globino, vso resnost in težo teh besed pa bo izkusil šele po- zneje. A tudi v teh težkih urah ga bo spremljalo voščilo iz tretje kitice novo- mašne pesmi: „Kjer boš v svoji službi hodil, Bog ti svojo milost daj!“ Na to milost upa in zaupa. Upa in zaupa pa tudi na molitev svojih vernikov, da bi jim mogel biti dober in vedno boljši dušni pastir. Od te molitve toliko za- visi! Molimo torej za svoje dušne pa- stirje!

DR. LOJZE ŠUŠTAR, švica

ŠTIRI PODOBE DUŠE

Z negativnimi sredstvi (bojem proti grehu, svetu, hudiču, sebi) človek čisti dušo, pripravi prostor, ki ga je treba napolniti z božjo milostjo. Kanali, po katerih prihaja milost v človeka, so zakramenti, dejanja kreposti in molitev.

Najodličnejše so božje kreposti: vera, upanje in ljubezen. Te človeka združijo naravnost s ciljem, Bogom. Moralne kreposti pa odpravljajo ovire na poti k cilju. Glavne so štiri:

M O D R O S T

- • • Ta narekuje človeku, kaj naj stori v konkretnih okoliščinah.
- • • Vsem drugim krepostim kaže zlato sredo: je „kočijaž kreposti“.
- • • Proti njej se postavljajo prenačlenost, nepremišljenost, nestalnost in nemarnost, v sodbah in sklepih.
- • • Vsa dejanja bi moral človek uravnati v zadnji cilj: nebesa.

P R A V I Č N O S T

- • • Ta trdno in stalno nagiba voljo, da da vsakomur, kar mu strogo gre.
- • • Ureja naše razmerje do Boga in človeka, zato prinaša mir.
- • • Ko bi se ogibali tudi najmanjšim krivicam: jemanju dobrega imena bližnjemu, dolgov, odtegovanju skupnim dajatvam.

S R Č N O S T

- • • Človeku pomaga, da kljub velikim oviram gre za lepim ciljem, ki si ga je zastavil.
- • • Svetniki so bili vsi srčni, pogumni.
- • • Le silni otemajo nebeško kraljestvo, strahopetci ne.
- • • Ljubezen je močna kot smrt. Torej zvečati ljubezen.

Z M E R N O S T

- • • Ta drži željo po uživanju v mejah pameti in vere.
- • • Vzdržnost v jedi in pijači in čistost sta dve vrsti zmernosti.
- • • Sorodni pa krotkost, skromnost, ponižnost.
- • • Ponižnost je resnica, ne zanika dobrega, ki ga ima. A ve, da ga nima od sebe.

B. R.

Mladina, ki se poraja in raste v tujini, je kri, ki se zaradi naše odločitve ne pretaka po narodnem telesu. Če bo iz te krvi zrasla narodu pomoč, potem je bila odločitev pravilna in rana — četudi boleča — koristna. Če pa se ta kri izgubi brez haska za telo, iz katerega je izšla — smo — četudi v dobri veri — pripomogli k duhovni okrnitvi lastnega naroda.

DELO ZA MLADINO JE BOJ ZA KRŠČANSKO SLOVENIJO

Iz leta v leto pišemo in govorimo o važnosti dela za mladino. Mar le vsled pomanjkanja domišljije in originalnosti?

Morda je res, da so besede v teku let izgubile del vsebine, da so se obrabile zaradi neprestane rabe ter danes niso več tako prepričevalne kakor naj bi bile. Zato je prav, da jih od časa do časa premislimo in dokažemo njihovo veljavnost.

Kako torej utemeljimo trditev, da mora biti delo za mladino vedno in neprestano središče naših naporov?

Prav lahko, če se vrnemo k vzrokom našega bivanja v tujini, če se za hip zamislimo kaj in kdo smo.

Kaj in kdo smo

Smo del Slovenije, trenutno sicer izven njenih zemljepisnih meja, a zato nič manj njen del. Slovenija namreč ni le zemljepisni pojem, temveč je občestvo ljudi. In iz tega občestva se ne moremo iztrgati, kakor pravi dr. Odar, četudi se izselimo z ozemlja svoje domovine, kakor ne moremo pretrgati družinskih vezi, čeprav zapustimo očetovo hišo. Kakor je mati le ena, tako je domovina le — SLOVENIJA — in mi smo hočeš nočeš njen del.

Vprašanje je le, kakšen pomen naj

ima ta izseljeni del naroda za domovino. Ali ni ves govor o povezanosti z domovino le prazno teoretiziranje brez praktične vrednosti? Kaj pravzaprav pomenimo za domovino? Mar nismo v gospodarskem oziru zanjo le malo pomembni, mar ni v sedanjih razmerah naš politični vpliv nanjo precej negotov, odvisen v veliki meri tudi od tujih faktorjev? Morda, vendar to ne spremeni dejstva, da je naša emigracija idejno in kulturno izredne, lahko rečemo odločilne važnosti. Idejno smo za domovino danes tako ali še bolj dragocen — ne kot posamezniki temveč kot celota — kakor pred petnajstimi leti. Danes smo, radi ali neradi, nosilci idealističnega svetovnega nazor, branitelji krščanskega izročila med slovenskim narodom.

Ko smo zapuščali domovino, so komunisti oznanjali širom sveta, da smo izdajalci, da smo se narodu izneverili. Očitki so nas boleli, ker smo vedeli, da jih narekuje sovraštvo, in ker je v nas živela zavest, da delamo to, kar je po našem mišljenju za narod najboljši. Zavedali smo se sicer, da puščamo domovino na milost in nemilost brezbožnemu komunizmu, da jo zapuščamo v trenutkih, ko bosta Cerkev in narod postavljena na preizkušnjo, ko

bosta potrebovala sleherne opore, zadnje rezerve,... pa smo vseeno odhajali, da smo si rešili svobodo in življenje. Če bi bil naš beg preko Ljubeljskega prelaza resnično le beg za ohranitev življenj, beg pred komunistično ječo, potem bi resnično zaslužili, da nas bi narod obsodil za dezertarje — kajti zapustili smo ga v najtežji uri. Nasilci Kristusovega prapora smo prepustili položaje Antikristu. Vendar v tistih kritičnih dneh je vsakdo prav dobro vedel, da je pohod preko Karavank le umik. Prepričani smo bili, da bomo narodu lažje služili v svobodnem svetu, kakor zaslužnjeni pod rdečo diktaturo. Nismo sicer vedeli, kako bomo mogli koristiti Domovini, a prepričani smo bili, da nas bo ta slej ali prej potrebovala svobodne.

Iz onemoglega sovraštva porojeni krik izneverjenci — nas ne doseže, dokler smo zvesti idealom, ki so nas napotili v tujino, a pade na nas z vso težo v trenutku, ko se izneverimo svojemu zgodovinskemu poslanstvu.

Ko smo zapustili domovino, smo odprli na narodovem telesu rano, ki ne prestando krvavi. Odhod stotin katoliških družin, je narod oslabil. Mladina, ki se poraja in raste v tujini, je kri, ki se zaradi naše odločitve ne pretaka po narodovem telesu. Če bo iz te krvi zrastle narodu pomoč, če mu bo kdaj v krepčilo, potem je bila odločitev pravilna in rana — četudi boleča — korigirna. Če pa se ta kri izgubi brez hraske za telo, iz katerega je izšla — smo — četudi v dobri veri — pripomogli k duhovni okrnitvi, če ne morda k uničenju lastnega naroda.

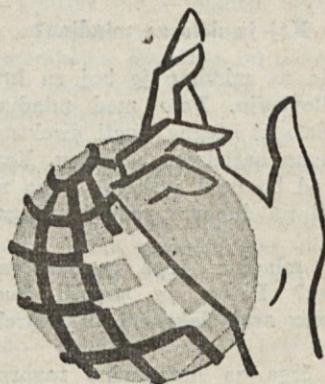
Naša naloga

Naša naloga je torej, da ohranimo izročeno nam dediščino, da jo gojimo in plemenitimo, ter posredujemo novim rodom, vse dokler ne napoči čas, ko

bo lahko ponovno vcepljena v narodno telo.

Mladina je naš podaljšek v času. Dokler bomo imeli mlade rodove, ki jim krščanstvo in slovenstvo ne bo le prazna beseda, ki bodo videli v slovenski knjigi ne le zabavo in tradicijo temveč poslanstvo in veliki apostolat, dokler bo za našo mladino zavod v Adroguju ne le korak na poti k neki diplomi, temveč slovenska postojanka v borbi z marksističnim komunizmom, polje, na katerem se bije še vedno boj za krščanstvo slovenskega naroda, dokler bodo med nami fantje in dekleta, katerim bo častna dolžnost vztrajati na branikih, kjer so začeli boj njihovi očetje in dedje, toliko časa Antikrist ne more slaviti zmage nad kat. Slovenijo.

Komunizem danes doma razpada, se razkraja, toda za seboj pušča strašno duhovno razdejanje, rekli bi — materialistično puščavo. Nevarnost je, da sledi valu idejne materializacije, val praktičnega, brezidejnega materializma, ki koplje grob tudi prenekateremu zapadnemu narodu. Komunizem razkraja družbene temelje, a ni sposoben nadomestiti jih z novimi; slej ko prej bo postal žrtev svojega lastnega razkrojevalnega orožja. Toda, kaj bo ostalo za njim...?

Pa tudi med nami se pojavlja razkroj. Kot otok — ločen od narodnega telesa, smo mu še posebej podvrženi. Le izredna volja do življenja, le goreča dejavnost je lahko kos razdiralnim vplivom tujine. **Bo življenje močnejše od razkroja?** Vprašanje je: Ali bomo mogli vzdržati dovolj dolgo? Kdo bo vzdržal dalj: ali komunizem doma, ali mi v tujini? Bomo zmogni ohraniti plamen slovenske krščanske kulture do trenutka, ko bo komunizem prispel do neizogibnega razkroja.

Ne pričakujmo hrumnih političnih prevratov, ne zmagoslavnih povratkov, niti nam ne sme biti cilj ta ali ona politična ali gospodarska oblika. Vemo, da bodo te zrasle iz živega narodovega organizma. In če bo narod zdrav, si bo znal postaviti tudi zdrave zakone. **Za nas mora biti edino važno, da bo naš narod spet mislil, živel in čutil krščansko.**

V izmozgano narodovo telo moramo pomagati vcepiti krščanske ideje, pa četudi le na daljavo.

Če primoremo, da ostane naš narod globoko in živo krščanski, smo svoj cilj dosegli na vseh področjih, kajti vse drugo mu bo navrženo.

In zato mora biti delo za našo mladino središče vsega našega delovanja.

Kaj je delo za mladino?

Delo za mladino je boj za krščansko Slovenijo. Delo med mladino je apostolat, ki utegne imeti direktne posledice na narodnem občestvu. Kajti le novi rod bo imel priliko, da bo mogel vplivati na duhovni razvoj našega naroda.

Če mladina tega poslanstva ne sprejme? Potem je napočil čas, da priznamo svoj dokončni in nepreklicni poraz.

Ni časa za brezplodno razpravlja-

nje o mladini. Razumevanje problema pokažimo z molitvijo in delom.

Najboljša metoda dela za mladino pa je pritegniti jo v fizično in intelektualno delo za Cerkev in narod. Mladi ljudje se ne vnajejo za neko abstraktno na smrt obsojeno skupnost. Mladina naj se bori, utrjuje in krepi načelno, moralno in telesno za vero svojega naroda in preko njega za pokristjanjenje človeške družbe.

Tu naletimo na pogost ugovor: Vse duše so enako vredne, naša mladina more delati dobro tudi v tukajšnjem okolju.

Res je. Tudi med domačini bi bilo naše delo potrebno. Morda celo bolj uspešno, vendar, če se odpovemo slovenstvu, kdo bo pomagal slovenskemu narodu, kadar bo pomoči potreben? Kdo bo delal med zapuščenimi, bolnimi, razočaranimi, slovenskimi izseljenci — mar domačini? Kdo bo vzdrževal v tujini plamen slovenske krščanske kulture — mar tujci? Komu je bila zaupana skrb za slovenski duhovniški naraščaj, komu odgovornost za svobodni katoliški slovenski tisk — če ne nam, ki živimo podarjena življenja!

Na nas je velik del odgovornosti za duhovno bodočnost slovenskega naroda, vse dokler se doma ne zruši komunistična diktatura. Šele potem bo mogoče govoriti o počitku. Do tedaj pa počitka ni, ne za nas, ne za rodove, ki nam slede.

Če se danes naša mladina ohlaja, smo deloma krivi sami, ker se ji ne upamo pokazati na visoke ideale, na velike naloge, pred katerimi stojе, ker jih ne vzgajamo tako, da bi se zavedali poslanstva, ki so ga podedovali, ker premalo molimo zanje, in ker ne molimo skupno z njimi za našo mučeno in tisočkrat izdano domovino.

Bratje, malomarnost mladine je odsev naše lastne mlačnosti!

Kapela v škofovem zavodu
v Adrogué, kjer se vzgajajo
naši fantje

Varujmo se napake

Kadar razpravljamo o delu za mladino, delamo navadno veliko napako. Govorimo in delamo kakor, da bi bila le mladina poklicana k delu za lastno ohranitev. Toda to ni res!

Mladinska akcija je delo vsega naroda za mladino, vseh katoličanov za mladino. Delo za ohranitev slovenske katoliške mladine je v prvi vrsti delo odraslega rodu z namenom pritegniti, usmeriti, poučiti svoje mlajše, brate, sestre, hčere in sinove. Mladinske organizacije pri tem pomagajo, vendar je popolnoma brez smisla pričakovati, da bo mladina reševala sama sebe, s svojo lastno silo in na lastno pobudo. Če bomo pričakovali vsega od novega rodu, bomo izgubili še to kar imamo. Skrajni čas je, da spoznamo, da se moramo posvetiti naši mladini kakor celoti. Le s skrajnim naporom vseh sil bomo mogli dodajati naši verigi novih članov.

Naš apostolat slovenskemu narodu preko novih rodov slovenske izseljenške mladine je utopija, če se ji ne posvetimo popolnoma, z vsem ognjem, vsi do zadnjega.

Ne pričakujmo, da nam bodo mladci sledili v vseh podrobnostih. Mladina

bo imela svoje navade, v marsičem drugačno mišljenje — celo različne napake, kakor smo jih imeli in jih imamo mi, bo produkt nove dobe, — a bo imela gotovo tudi vrline, ki so nam tuje. Ta različnost naj nas ne plaši. To je zunanost. Kar moremo in moramo posredovati, so dobrine, ki imajo pečat večnosti. Mladini posredujemo krščanstvo, ki se kaže v ljubezni, smislu za ideale, navdušenju za Resnico, Dobroto in Lepoto. Mladina je zmožna žrtev, če spozna, da je prikazan ideal vreden žrtvovanja.

Ne presajajmo v mladino formul, obrazcev in pravil, temveč duha. Kajti le krščanski duh v mladem rodu je porok, da bo nova mladina — v dobi, ki bo popolnoma drugačna od naše — našla na probleme življenja pravičen krščanski odgovor.

Le tako vzgojena mladina bo zmožna posredovati resnico domovini — četudi preko morja.

Vsakdo od nas naj pomaga izoblikovati z božjo pomočjo vsaj eno mlado dušo in bomo dosegli, da bo

Slovenija po krščanski izseljenški mladini ostala krščanska.

MARKO KREMŽAR

*Kongregacija za svete obrede je odobrila nove lek-
cije za drugi nočturn duhovniških dnevnic za praznik sv.
Cirila in Metoda, ki jih je sestavil prelat dr. Franc
Grivec s sodelovanjem češkega liturgista prof. Vašiča.
Duhovno življenje jih po Kraljestvu božjem 1958 z ve-
seljem objavlja.*

^v OČETA SLOVANSKIH NARODOV

Brata Ciril in Metod sta bila rojena v Solunu v družini pobožnih in plemenitih staršev in sta se že od rane mladosti odlikovala v krščanskih krepostih in učenosti.

Življenjska pot

Metod, ki je bil lepe postave, je slovel v pravnih in vojaških vedah in je mnogo let opravljal take službe. Ker pa mu je bilo več za rešitev duše kakor za posvetne časti, se je odrekel svetni oblasti in se umaknil v samostan na goro Olimp v Bitiniji.

Mlajši brat Ciril, ki mu je bilo ime Konstantin, se je od otroštva posvetil premišljevanju in preučevanju svetih ved ter si je izbral za nevesto Zofijo, to je božjo Modrost. Po očetovi smrti je obiskoval dvorno visoko šolo v Carigradu, kjer je zaslovel zaradi svetega življenja in velike učenosti. Zavrnil je visoko ženitev, časti in bogastvo, ki so mu jih ponujali, in je goreče hrepenel le po prvotnih Adamovih časteh, ki jih je Jezus Kristus obnovil. Po mašniškem posvečenju je tako dovršeno poučeval filozofijo, da so mu dali častni pridevek Filozof. On pa se je izogibal svetne slave in vrvenja ter je odšel v samoto na Olimp. Ko ga je cesar z bratom Metodom poslal k Hazarom, da bi pripravil pot krščanski veri, je v tavrijskem Kerzonezu odkril relikvije sv. Klemena, papeža in mučenca. Na-

logo je uspešno izvršil, se vrnil v Carigrad in se spet posvetil molitvi in premišljevanju.

Ko je moravski knez Rastislav prosil bizantinskega cesarja, naj pošlje moravskemu ljudstvu znanilce evangelija, sta bila za to poslanstvo določena Ciril in Metod. Odšla sta na Moravsko in sta kljub grškemu pokolenju tako dobro prevedla sveto pismo in obredne knjige v slovanski jezik, da je papež Hadrijan II. to res občudovanja vredno delo po pravici pripisoval božji milosti in priprošnji sv. Klemena.

Moravcem sta vcepila v srca krščanski nauk, izbrane učence pripravila za mašniško posvečenje in se čez tri leta napotila v Rim. S seboj sta nosila ostanke sv. Klemena, ki so že na Vzhodu usmerjali srce svetih bratov v Rim.

Na poti sta v Panoniji utrdila v krščanski veri in krepostih kneza Koclja in njegove podložnike.

Pri Petrovem grobu

Ko sta se bližala Rimu, jima je v znak počaščenja prišel naproti Hadrijan II. v spremstvu duhovščine in ljudstva. Ciril in Metod sta nato apostoliku poročala o svojem misijonskem delovanju in slovanskem bogoslužju; ta je njiju prizadevanje in slovansko bogoslužje pohvalil in odobril.

Bilo pa je v božjih načrtih, da je Ciril v Rimu končal tek svojega življe-

nja, v kreposti dozorel, po letih še mlad. Njegovo telo so nesli v javnem sprevodu k sv. Klemenu in ga pokopali ob njegovih ostankih. Ko so ga spremljali skozi mesto ob slavnostnem petju psalmov in je bil obred bolj podoben zmageslavju kot pogrebu, mu je rimsko ljudstvo kot svetemu možu očito pripisovalo nebeško čast.

Živ zgled svoji čredi

Metod pa je bil imenovan za panonskega in moravskega nadškofa; vrnil se je v Panonijo in na Moravsko, postal tam živ zgled svoji čredi in se z vedno večjo vnemo trudil za katoliško stvar. Nasprotniki so ga hudo mučili in ga poslali v izgnanstvo, a papež Janez VIII., Hadrijanov naslednik, ga je rešil pregnanstva in ječe ter ga vrnil moravski Cerkvi.

Čez šest let so ga spet pri papežu Janezu VIII. osumili krive vere in da je kršil izročila. Poklican je bil v Rim, kjer je pred papežem Janezom, nekaj škofi in pred rimsko duhovščino z lahkoto dokazal, da se je sam vedno zvesto držal katoliške vere in druge v njej vneto poučeval. Zato je apostolik takoj objel Metoda in ukazal, naj se njegova škofovska chlast in slovansko bogoslužje še pisмено potrdita.

Metod se je torej vrnil na Moravsko in se je še bolj skrbno trudil, da bi izpolnil svojo nalogo. Češkega kneza in njegovo ženo je pridobil za pravo vero in ponese luč evangelija na Poljsko.

Ko pa je začutil, da se mu bliža zadnja ura, si je sam izbral naslednika, spodbudil duhovščino in ljudstvo s poslednjimi naročili h kreposti in se v božjem miru ločil od življenja, ki mu

Sveta brata Ciril in Metod

je bilo pot v nebesa. Pokopali so ga v stolni cerkvi; duhovščina je pela dnevniče za rajne v latinskem, grškem in slovanskem jeziku.

To sozvočje jezikov je svetla podoba njegovega duha, ki se je v najrazličnejših prilikah neustrašeno in brez oklevanja potegoval za vesoljno edinost Cerkve.

Kot Rim Cirilu je Moravska umrlemu Metodu izkazala najvišjo čast. Njun god pa, ki so ga slovanski narodi že dolgo praznovali, je papež Leon XIII. ukazal obhajati vsako leto v vesoljni Cerkvi z dnevnicami in lastno mašo.

Življenje je vigilija večnosti, potovanje v domačijo, vožnja v pristan miru in sreče, boj za zmago in slavo, drama, katere dovršitev je v gloriji onkraj groba. — Aleš Ušeničnik.

Anglija

V petek, 5. maja, je sv. oče Janez XXIII. sprejel v posebni avdienci angleško kraljico Elizabeto II. in princa Filipa. Razgovor je trajal 26 minut; bil je prisrčen in je gotovo nov korak k zedinjenju Anglikancev s katoliško Cerkvijo.

Argentina

Klasična oblika tukajšnje prisega, ki jo ob pričetku svoje službe polagajo ministri, se glasi: „Prisegam pri Bogu in pri domovini.“ Dr. Robert T. Alemand, novi minister za gospodarstvo pa je prisegel le „pri domovini“. Do imenovanja za ministra je bil poddirektor dnevnika „Argentinisches Tageblatt“.

Španija

Te dni so številni časopisi poročali o krvavem preganjanju Cerkve v Španiji, ki se je pričelo pred 25 leti. V tem preganjanju je bilo pomorjenih 13 škofov in 7.000 duhovnikov ter redovnikov in nepregledne vrste vernikov.

Grčija

Občutno pomanjkanje naraščaja v moškem pravoslavnem samostanu sv. Katarine na gori Sinaju, ki slovi zaradi bogate knjižnice s 4000 rokopisi in 7000 starimi knjigami. Danes je v samostanu le še 23 menihov, od katerih so nekateri stari že preko 70 let. Prejšnje čase je v samostanu živelo do 200 menihov.

Turčija

Carigrajski pravoslavni patriarh Atenogoras I. je v svojem pastirskem listu imenoval razkol med kristjani kot „največjo krivico Kristusovemu odrešilnemu delu“. Zato je neobhodno potrebno — tako pravi — da se zopet doseže edinost med kristjani. Zato poziva patriarh vse krščanske ločine, naj

svoje bogoslovne učitelje privedejo do tega, da bodo pripravljali pot za to edinost.

Avstrija

Avstrijski raziskovalni zavod za javno mnenje se je zanimal za mnenje mladine med 16. in 25. letom o filmu in o obisku kina sploh. Vprašali so večje število mladih fantov in deklet vseh poklicev in iz raznih krajev. Iz odgovorov je razvidno, da hodi 28% mladine tedensko vsaj enkrat v kino. Vsak teden ali vsaj vsak drugi teden obiskuje kino 25% mladine, 19% hodi mesečno enkrat, 9% pa vsak drugi ali tretji mesec gledat filme. Približno 4% pa obiskuje kino še bolj redko.

Afrika

„Ljubezen, pogum in samožrtvovanje misijonarjev-pionirjev pri njihovem delu je rodilo velike uspehe,“ je priznal črnski profesor dr. Barta iz Gane. „Da so Afričani danes samostojni, imajo pri tem velike zasluge prav katoliški misijonarji. Oni so izobrazili Afričane in jih usposobili, da morejo slediti zahtevam modernega časa. Predvsem pa je

OKNO V SVET

treba zato našo mladino seznaniti z njihovim delom, da ga bodo znali ceniti, saj je zgodovinskega pomena za Afriko.

Mehika

Dne 12. oktobra preteklega leta, ob priliki 50-letnega jubileja, odkar je bila proglašena Mati božja Guadalupska za varuhinjo Latinske Amerike, so mehiški škofje določili za Marijino leto, ki se je ta dan začelo in bo zaključeno 12. oktobra letos. V tem letu so v Mehiki razne Marijine pobožnosti, prireditve in svečanosti.

Kanada

Akademski kipar Franc Gorše je za novo cerkev v Torontu izdelal križev pot. Delo obsega vseh 14 postaj v reliefni obliki v žgani glini. Dasi je kipar Gorše že napravil nekaj križevih potov, je to delo novo, izvirno in sproščeno, napravljeno v njegovem svojskem stilu.

Argentina

Po letopisu iz leta 1961 je stanje katoliške Cerkve v Argentini takole:

Argentina meri 2.778.794 km² in ima 20.836.365 prebivalcev. V deželi je

9 nadškofov (eden med njimi tudi kardinal), 42 škofov in 4.784 duhovnikov. Med duhovniki je svetnih 2.182, redovniških pa 2.602. V velikih semeniščih je le 425 bogoslovcev (na ostalih univerzah pa študira nad 90.000 fantov in deklet!) Redovnic je 13.423.

Argentina ima nadalje 1.295 župnij in 3.324 cerkva in kapel. Katoliških srednjih šol je okrog 450, osnovnih pa nekaj nad 1000. Univerze so štiri in sicer dve v Buenos Airesu, ena v Santa Fé in ena v Córdoba.

Švica

Skoro 200 katoliških misijonarjev je pri otvoritvi misijonskega leta v Švici bilo poslanih v svet. To veličastno poslanje je izvršil kardinal Agagianian, prefekt kongregacije za širjenje vere, v mestu St. Gallenu v Švici. Med slovesno sv. mašo je kardinal sprejel slovesno misijonsko zaobljubo mladim misijonarjev in jim izročil misijonski križ.

Združene države

V vseh katoliških duhovnih semeniščih Severne Amerike lahko študirajo tudi črnci, ki želijo postati duhovniki. Rasno vprašanje je tam srečno rešeno. Sedaj je v ZDA 106 temnopoltih duhovnikov. Računajo pa, da bo leta 1966 posvečenih v duhovnike 50 temnopoltih bogoslovcev.

Vatikan

Na praznik Gospodovega vnebohoda je sv. oče Janez XXIII. proglasil novo svetnico. Je to 34-letna Bertilla Boscardini, hči preprostega kmeta blizu Vicence v Italiji. Rojena je bila šele pred 73 leti, umrla pa je 20. oktobra 1922. Odlikovala se je zlasti v delih krščanske ljubezni. Med prvo svetovno vojno je kot bolničarka z veliko krščansko ljubeznijo stregla vojakom in jetnikom.

Objavljamo nadaljevanje znamenitega pastirskega pisma škofov Jugoslavije, ki so ga vernikom napisali na svoji konferenci v Zagrebu od 20. do 23. septembra 1960. Pismo govori o „Katoliški vzgoji v družini“.

DRUŽINA Z VEDRIM NASMEHOM

MOLITEV V DRUŽINI

Pri krstu je vajin otrok postal tudi božji otrok. Bogastvo nadnaravnega življenja milosti je vcepljeno v dušo vajinega otroka in je v njem kakor semensko zrno v zemlji, koder čaka, da vzkali in zraste. Ne vemo, kako bo božje seme milosti vzkalilo, toda storiti moramo vse, da se ne zaduši. Oče in mati, pomagajta, da se dušno življenje vajinega otroka razvije, kakor mu pomagata, da se ohrani in razvije njegov telesno življenje.

Molitev je dihanje duše, je razgovor z Bogom, razgovor, ki izvira iz notranjosti, iz srca, iz duše. Kdor ne moli, bo kar hitro izgubil nadnaravno življenje. Zato, dragi starši, molite za svoje otroke in molite skupaj z njimi.

Za svoje otroke starši morajo moliti. Njihova molitev mora spremljati vsak korak njihovih otrok. Božji blagoslov in božje darove dobivamo po molitvi. Vaši otroci tako zelo potrebujejo božje pomoči, milosti in darov, da ostanejo Bogu zvesti in morejo živeti po božjih zapovedih in v duhu svetega evangelija. Vse to jim morate izmoliti. Vaša molitev naj jih pospremi v šolo, naj

bo še posebej pri njih v šoli. Vaša molitev naj otroke spremlja, dokler so na poti, kadar se učé in igrajo, kadar so bolni in kadar so zdravi. Pogosto se v mislih obrnite h Gospodu in poprosite, da vaše otroke blagoslovi.

Skupaj z otroki molite jutranjo in večerno molitev, pred jedjo in po jedi. Dokler so otroci majhni, naj bo molitev kratka in preprosta, poučite jih, kaj naj govoré in kako naj molijo Gospoda Boga. Kasnje, ko bodo malo starejši, molite z njimi Gospodovo molitev očenaš. Razložite jim vsako besedo. Naj ne molijo prehitro, naj molijo zmeraj glasno. V skupni molitvi z otroki se skupaj z njimi obračajte k njihovemu angelu varuhu, njihovemu nebeškemu zavetniku in nazadnje k nebeški Materi. Med svoje redne molitve vključite tudi molitev sv. rožnega venca. Marija sama je želela, da molimo rožni venec, ko se je prikazala v Lurdu in v Fatimi. Prav je, da kdo od otrok moli naprej, drugi mu pa odgovarjajte. In kadar ob avemariji zvon povabi k molitvi, prenehajte delom za nekaj trenutkov in skupaj z otroki molite angelovo češčenje.

Oče in mati, nikar ne zanemarjajte molitve z otroki. Otrokom je

na prvih oučenost 'vuzeljed azajjou
zumejo, da je molitev razgovor z
ljubim Bogom; potrebno je, da jo
opravljajo zbrano in pobožno. Po mo-
litvi iz mladih let so mnogi premno-
gi zopet našli pot k Bogu, potem ko
so bili v zmedi življenja vero izgu-
bili. Spomnili so se molitve v otro-
ških letih, pa jim je na starost v
urah samote spet privedla iz poza-
be in jim kakor svetla luč pokazala
pot in vrnitev k veri otroških let.

ZIVLJENJE S CERKVENIM LETOM

Cerkveno leto je podoživljanje Jezusovega življenja. Tudi vi, starši, vsako leto v svojih družinah slavite Jezusovo rojstvo in mladost, trpljenje in smrt. Preživljanje cerkvenega leta po praznikih, ko otrokom govorimo o njihovem pomenu, ko z otroki praznike pričakujemo, je za vsako verno družino velikanskega pomena, saj jo napolnjuje s slovesnim občutjem, ki zapušča globoko sled v otrokovi duši.

Prav posebnega pomena je v cerkvenem letu nedelja. Ta ni samo Gospodov dan, marveč tudi družinski praznik. Na ta dan v hiši počiva vse težko delo. Vsaka nedelja naj prižge v otrokovi duši žarek milosti, ki naj mu ves teden sveti in ga greje. Vsako nedeljo se mora vsa družina udeležiti sv. maše. Veste, da je velik greh, če kdo brez razloga mašo opusti. Zato vsako nedeljo pošiljajte otroke k njihovi maši, če je pa ena sama sv. maša, tedaj pojdite k sv. maši vsi skupaj z otroki. Ali je še kaj lepšega, kakor oče in mati, ki

Pri krstu je vajin otrok postal
božji otrok

svoje otrociče za roko vodita k maši in gresta v cerkev sredi med njimi? Sami in otroci lepo poslušajte nedeljsko pridigo, doma se pa o pridigi pogovorite. Ta se bo spomnil iz pridige tega, drugi česa drugega, vidva pa razlagajta in učita, če otroci česa niso prav razumeli ali so kaj preslišali. Ravno v nedeljo se lahko popolnoma posvetita otrokom, da jih sprašujeta krščanski nauk, jim kaj lepega prebereta, da popoldne spet greste v cerkev. Na večer jim pripovedujta kako zgodbo iz sv. pisma, zapojta z njimi pobožno pesem. Tako pesem bo otrokom umirila dušo. Tako bo otrok občutil, da nedelja ni, kakor so vsi drugi dnevi.

KAKO PRAZNUJMO PRAZNIKE?

Cerkveno leto je svoje pobožnosti razvrstilo okoli treh največjih praznikov: božiča, velike noči in bin-kosti.

Božič je praznik ljubezni Boga Očeta do nas ljudi; velika noč je praznik Sinove ljubezni do človeka; binkošti so praznik ljubezni Svetega Duha. Vse te praznike gotovo vsaka naša družina praznuje; če jih praznuje v božjem duhu, tedaj se bodo otroku vtisnili globoko v dušo.

V adventu skozi vse štiri tedne pred božičem vodite otroke k zornicam. Navadite jih, da se v cerkvi lepo, pobožno vedejo. Naučite jih, da se pri vhodu pokropé z blagoslovljeno vodo, se pobožno pokrižajo, da z desnim kolenom počaste sv. Rešnje Telo, in poučita, kdaj se med mašo kleči.

Božič je otroški praznik. Od vas, starši, je odvisno, kako bo otrok božič doživel. Pred prazniki se vsi spovejte, da boste s čistim srcem pričakali sveti praznik. Z otroki pojdite k polnočnici, na praznik sam pa spet k slovesni sv. maši. Gotovo pojdite tedaj vsi k sv. obhajilu; zdaj se to lahko zgodi tudi pri slovesni maši, saj se je jedi treba zdržati le tri ure pred obhajilom.

V božičnem času obhajamo še vrsto praznikov, ki so ljubi vsakemu krščanskemu srcu. Pri nas je lepa navada, da na vse tri svete večere — pred božičem, novim letom in sv. tremi kralji — gospodar blagoslavlja dom s kajenjem: zberite se vsi okoli njega in ga z molitvijo spremljajte pri njegovem opraviilu, da se vsa družina posveti v molitvi.

Kakor se na božič pripravljamo v

adventu, tako se na veliko noč pripravljamo s 40-dnevnim postom, zlasti na tihi, cvetni in veliki teden. V tem času se vsa družina udeležuje pobožnosti križevega pota v cerkvi, kadar in kakor je kod navada, se udeležuje postnih govorov in verskih obnov; ne opuščajte tega ne starši ne otroci. Na cvetno nedeljo naj otroci ponesó k blagoslovu prvo zelenje, butare ali begánice, in naj se uvrsté pri blagoslovu v obredno procesijo. V tem času naj vsi udje družine opravijo velikonočne zakramente, si očistijo dušo z dobro spovedjo in večkrat prejmejo sveto obhajilo. Dneve velikega tedna je treba preživeti v globoki prevzetosti in presunjenosti ob misli na Jezusovo trpljenje in smrt. Gotovo se udeležite vseh obredov, posebno na veliki četrtek, petek in soboto zvečer. Zberite se z Jezusom pri zadnji večerji in po sv. obhajilu in maši ostanite dolgo v molitvi in češčenju Jezusa v presvetem zakramentu, ki je dar tega večera. Udeležite se na veliki petek zvečer svetih obredov in molitev, počastite Jezusa na križu, ko ga ta večer slovesno razkrijejo in povzdignejo v češčenje: naj otrok ob poljubo Jezusa na križu začuti vso grozo hudobije, greha in sovraštva in ga prevzame volja po svetem življenju. In na bedenje pred veliko nočjo — ponoči ali zvečer — spremljajte pretresljivo lepe obrede, ko se blagoslavlja ogenj, prižgejo luči, blagoslovi krstna voda in iz srca obnove krstno obljubo, da boste pri sv. maši polni veselja ob vstajenju našega Zveličarja. Ti dnevi pred veliko nočjo so dnevi pokore in odpovedi. Navajajte otroke, da naj ne bo dneva, da ne bi napravili kake žrtve v

začoččenje za grehe in žalitve. Sv. Cerkev ves 40-dnevni post tudi zahteva, da si pri jedi kaj odrečemo, se določene dneve zdržimo vsaj mesa in si kaj pritrhamo. Razložite otrokom pomen postne zapovedi, zdržnosti in pritrhovanja; res niso dolžni, da si pritrhujejo, ali prav in resno naj razumejo to postavo.

Velika noč je eden največjih praznikov; prinaša nam veselje in upanje. Zveličar je iz groba vstal, da zmeraj z nami ostane; tako bomo nekoč vstali tudi mi in odšli h Gospodu. Na praznik pojde vsa družina k maši in sv. obhajilu: saj to je poroštvo našega večnega življenja, po njem postanemo vredni, da bomo po vstajenju gledali Gospodovo obličje. Po lepi stari navadi bomo za ta

praznik ali že na veliko soboto — kakor je pač kod navada — nesli k blagoslovu nekaj jedil, da jih duhovnik blagoslovi. In vsi udje družine se bodo na veliko noč zbrali, da za praznik vstajenja pokusijo blagoslovljena jedila.

Binkošti nas spominjajo prihoda Svetega Duha, njegovih darov in milosti. Vsi, ki so že prejeli zakrament sv. birme, se bodo ta dan še posebej zahvalili tretji božji osebi za luč in moč v veri.

Tako bomo v družini praznovali tudi praznik sv. Rešnjega Telesa — Telovo — praznik Kristusa Kralja, Marijine praznike in godove svetnikov, kakor to želi in določa mati Cerkev.

Soautor tega pisma škof dr. Anton Vovk na birmovanju

ZAKRAMENTI V DRUŽINSKEM ŽIVLJENJU

O pomenu sv. krsta, prvega in najpotrebnejšega zakramenta, smo že govorili. V družini pa moramo doživljati tudi druge zakramente, posebno tiste tri, ki jih prejemaajo otroci v zgodnji mladosti.

Sv. Cerkev želi, da se otrok že v zgodnji mladosti združi z Jezusom v obhajilu. Ne zahteva se veliko znanja: otrok mora poznati le glavne verske resnice in vedeti, da posvečena mala hostija ni več kruh, ampak Jezusovo telo, da je v njej živi Jezus. Mar ne boste, dragi starši, izpolnili želje sv. Cerkve in se potrudili, da otroka pripravite in čimprej pripeljete k Jezusu; ta bo pri obhajilu prišel v dušo vašega otroka, vam bo pomagal, da ga vzgojite v svojo in otrokovo srečo. Potrudite se, oče in mati, da zbudita v mladi duši željo po Jezusu, da pride v njegovo srce in ga vsega prevzame. Pošiljajta otroka k verouku, da bo dobro poučen in pripravljen za dostojno prejetje obhajila. Dan prvega sv. obhajila naj bo pravi družinski praznik. S prvoobhajancem naj bo pri obhajilu vsa družina, oče in mati, bratje in sestre. Po prvem obhajilu pa pošiljajte otroka pogosto k mizi Gospodovi, če je le mogoče kar vsak dan.

Pred obhajilom pojde otrok kajpak k spovedi. Naj otroka ne pripravljaja za spoved samo duhovnik; storita tudi vidva, oče in mati, vse, da bo spoved dobro opravil. Mesece in mesece pred prvo spovedjo vsak večer z njim izprašujta vest. Spomnita ga grehov in slabosti tistega dne in ga

tako polagoma naučite, da si izprašuje vest in razloči, kaj je greh. Po večernem izpraševanju vesti bosta naučila otroka, kako se greh obžaluje. Na dan prve spovedi — pa tudi drugih spovedi — naj otrok prosi starše za odpušcanje vseh žalitev. Tako ga poučujte. Dan sv. spovedi naj bo v družini dan miru in sprave.

Tretji zakrament, ki ga otrok prejme v mladosti, je sv. birma. Ta zakrament podeljuje škof. Ta ne prihaja v župnijo vsako leto. Za sv. birmo se otrok mora dalj časa pripravljati. Oglašajo se mu v duši prvi viharji in nevihte; prišli bodo dnevi omahovanja v veri, dnevi mlačnosti v prejemanju sv. obhajila, molitev mu bo včasih težka. Če kdaj, je ob takih dnevih otroku potrebna pomoč in potrditev, da ostane zvest Bogu, veri in svoji duši. Tudi za take težke dneve v otrokovem življenju je Kristus poskrbel, zato je ustanovil zakrament sv. birmе. Otroka naj pelje k birmi njegov boter. Starši pa pazite, koga boste otroku izbrali za birmanskega botra ali birmansko botro. Na dan sv. birmе, in kasneje v otrokovem življenju pazite na velike darove Svetega Duha in se potrudite, da otrok za zmeraj ostane zvest Bogu in veri.

Zakramenti so studenci milosti, pa ne le studenci, pravi veletoki milosti so in se razlivajo v življenje vašega otroka in vse družine. Glejte, da s smrtnim grehom ne zajezite svojim otrokom teh studencev nadnaravnega življenja. Ni je hujše stvari kakor greh; zato pazite na duše svojih otrok, da se po grehu v njihovi dušah ne vgnezdi hudobni duh.

(Se bo nadaljevalo)

Juan Manuel Trado iz Habane, ki je glavno mesto Kube, je za revijo „Criterio“ napisal članek, v katerem primerja položaj na Kubi pred Castrovo revolucijo in po njej. Iz primerjave je razvidna hitra sprememba množic. Članek v priredbi Jožeta Juraka prinašamo bralcem DŽ.

KAKO JE NA KUBI?

V Južni Ameriki so revolucije na dnevnem redu. Navadno jih vodijo in izvedejo ambiciozni generali. Pri tem se zamenja nekaj ljudi na vodstvu države, splošni položaj pa ostane isti kot prej.

Mnogi so menili, da bo tako tudi na Kubi. 1. januarja 1959 je diktator Batista zbežal z otoka. Fidel Castro, ki je vodil zoper njega večletno gverilo iz pogorja Sierra Maestra, je nenadoma dobil oblast v roke. „Osvobojenim“ Kubancem je obljubil vse, kar prijetno zveni ušesom ljudi: blagostanje, demokracijo, zakonitost, mir v državi. Ves svetovni tisk mu je pel hvalnice in državniki širom po svetu so se mu klanjali in ga poveljevali.

Po dobrih dveh letih je slika popolnoma druga. Vsem poštenim ljudem je postalo jasno, da je Castro revolucijo zlorabil in jo speljal v komunistične vode. Kako je bilo to mogoče, se mnogi začudeno sprašujejo. In še bolj je začudenje zrastlo ob zadnjem poskusu invazije Kube. Skoro vsi so pričakovali,

da se bo narod dvignil kot en mož in podprl antikastristične domoljube. Pa se to ni zgodilo.

Kuba je katoliška dežela, vsaj na papirju, saj spada v krog Latinske Amerike. In katoličani, kaj so storili in kaj še delajo, da bi Castrov vpliv zaježili in ga premagali? Ali so sploh zmožni, Castra zrušiti in ga nadomestiti z resnično demokratskim načinom vladanja?

Odgovor na ta vprašanja nam bo dala anketa, ki jo je leta 1957 izvedla katoliška univerza v Habani o verskem življenju kubanskega ljudstva.

Ali je Kuba katoliška dežela?

Anketa pravi, da se je 72,5% prebivalstva izjavilo, da so katoličani. Seveda, biti katoličan tako na Kubi kot v ostali Južni Ameriki ne pomeni drugega kot biti krščen ali verovati v

Castro grozi katoličanom

Stvarnika sveta. Od 72,5% takozvanih katoličanov je vero prakticiralo le 25%, to je četrtnina prebivalstva.

Samo ta četrtnina je bila zmožna, razkrinkati Castra in se upreti njegovim skritim nameram.

Posledice Castrove revolucije za kubanski katolicizem

Castro je najprej udaril po gospodarsko dobro stoječih krogih. Prav ti krogi pa so bili v veliki večini katoliško usmerjeni. Samo ti so si mogli privoščiti privatne šole po katoliških zavodih. 91% praktičnih katoličanov je šlo skozi srednje šole, ali z drugo besedo: je izšlo iz bogatega sloja.

Castrova revolucija jih je udarila v trojnem pogledu: politično se skoro vsi na ta ali oni način sodelovali z Batistom; ekonomsko so bili najprej prizadeti, saj so Castrovi zakoni bili usmerjeni zlasti proti posedujčim se krogom; v ideološkem oziru so ti katoličani hitro začutili, da ne gre za socialno, temveč za komunistično revolucijo.

Posledica je bila, da so začeli emigrirati v Severno Ameriko, tisoč oseb povprečno vsak teden. Kuba je tako

ostala skoro brez praktičnih katoličanov. V begunstvu se ti ljudje ne znajo povezati med seboj. Eni sanjajo o povratku k staremu načinu življenja; drugi spet si želijo novo Kubo, zgrajeno na načelih krščanskega socialnega reda; tretji pa bi hoteli nekak „fidelizem brez Fidela“, to se pravi revolucija naj bi ostala taka kot je bila v začetku, ko še ni imela ideološke opredelitve. Da je tako gledanje nesmiselno, je najboljši dokaz fidelizem sam. Dejal je o sebi, da je brez nauka; njegovo edino načelo je: delati v korist revnih in stiskanih. Pa je kaj kmalu fidelizem imel svoj nauk: tistega, ki ga oznanja marksistični materializem.

Danes vsi, ki hočejo biti poštene opazovalci, jasno vidijo, kam fidelizem vodi: v verskem oziru je zanikanje Boga; v političnem tepta svobodo, saj komunizem samo v nasilju lahko uspeva; v gospodarskem oziru ne pusti svobodne pobude, kajti to je v opreki z zamisljivo vsemogočne države, ki hoče obvladati tako zasebno kot javno življenje.

Vpliv Castrovih reform na preprosto ljudstvo

Če govorimo o reformah, mislimo zlasti na štiri: na poljedelsko, vzgojno, družinsko in lastninsko. Vse štiri so tako globoko posegle v življenje ljudi, da se njih posledic nikdar več ne bo dalo v celoti izbrisati.

1. Poljedelska reforma: Bila je potrebna kot v vsej Južni Ameriki. Na eni strani vidimo majhno skupino veleposestnikov, ki jim pravijo „latifundisti“; na drugi strani pa so preprosti kmetje, oropani vseh pridobitev modernega časa, neizrečeno revni, nevedni in bolj lačni kot siti, dasi bi mogla zemlja roditi za vse v izobilju.

Castro je zelo premeteno utemeljil

agrarno reformo. Takole je razvijal svoje misli: veleposestvo je nekaj slabega, ker izkorišča preprostega človeka. Ker je Cerkev na strani bogatašev, je tudi ona nepravilna in zlobna. Preprosti človek, ki o tem do tedaj ni razmišljal in je Cerkev spoštoval, je prišel tako do zaključka: treba je sovražiti bogataše, Cerkev, vero. Castro je tako pripravil prvi korak v komunizem: redni boj in sovraštvo do vere, ki je opij za ljudstvo.

Ker je razglasil vse veleposestnike za lopove in tatove in izkoriščevalce, je tudi vse na enak način razlastil: vzel jim je zemljo, ne da bi jim plačal odškodnino. Zemlja naj bi po Castrovih besedah postala last tistih, ki jo obdelujejo. A to je ostalo le na papirju, kajti vse zemlje se je polastila država in postala nje edini gospodar.

2. Vzgojna reforma: V zvezi s katoliškimi zavodi je Castro oklevetal in umazal Cerkev z naslednjim dokazovanjem: Katoliški zavodi so le za bogate ljudi, kajti samo oni lahko plačajo velike takse, ki so v zvezi z njimi. Ker so le bogataši mogli te zavode vzdrževati, je Cerkev skrbela, da je ostala z veleposestniki vedno v dobrih odnosih. Ker je veliko bogatašev deželo zapustilo, so ti zavodi prišli v finančne težave. Ni čuda, da Cerkev rohnj sedaj proti revoluciji, ki ji je odvzela tako masten vir dohodkov.

Do 1. maja se je Castro skrbno čuval, da bi katoliške zavode razlastil ali razpustil. To bi bilo zanj bolj škodljivo kot koristno. Mnogi bi ga kritizirali in proglasili za nestrpnega vladarja. Tako pa: katoliški zavodi bodo radi gospodarskih težav sami morali zapreti vrata, on pa bo ljudstvu dokazal, da so samo državne šole res ljudske šole, kajti v njih lahko študirajo tudi reveži, ki jim pred revolucijo ni bilo mogoče. Na Kubi je bilo do zadnjega skoro

vse šolstvo v rokah Cerkve. To komunizmu ne more biti všeč, saj je ravno šola eno izmed mogočnih sredstev, da se polasti duše naroda. Zato bo šla vzgojna reforma v tej smeri: najprej Cerkev prikazati kot zaveznico bogatašev, ki ji ni šlo za splošno izobrazbo ljudstva, temveč le za obogatitve v zvezi z dohodki iz katoliških zavodov, nato pa z velikimi davki ob pomanjkanju gojancev iz bogatih slojev te zavode gospodarsko streti. Da bo to za Cerkev hud udarec, je jasno, če pomislimo, da je razen šol že vse pod državno kontrolo: radio, tisk, televizija, kino.*

3. Družinska reforma. Na vprašanje: „Ali bi vam bilo všeč poročiti se v cerkvi?“ je že v omenjeni anketi 80% udeležencev pritrdilno odgovorilo. Ko se jih je potem vprašalo, zakaj se jih toliko samo civilno poroči, so kot vzroke navajali pomanjkanje denarja, zanikrnost ali pa sitnosti, ki so v zvezi z najavljanjem bodočega zakona.

Toda ne smemo si misliti, da je večina tistih, ki so se v cerkvi poročili, to storila iz želje po zakramentu in z njim združenimi milostmi. Še daleč ne! To, kar je vernike vabilo, da so se zvezali pred oltarjem, je bila cerkvena slovesnost, kjer donijo orgle, kjer je oltar okrašen in morejo udeleženci pokazati svojo novo obleko. Z eno besedo: v zakonu so ti kristjani gledali v prvi vrsti družabno prireditve. Ni čuda, da je tudi poroka v cerkvi dobila protiljudski pečat, saj so si jo lahko privoščili le imoviti sloji.

Castro je izdal zakon, po katerem se smatrajo za zakonito poročeni vsi, ki živijo skupaj in imajo otroke, pa čeprav niso cerkveno poročeni. Dovolj je, da izpolnijo nekaj preprostih določb

* Med tem je Castro 1. maja podpravljal tudi vse zasebne šole.

civilnega zakona, in že so pravi zakonec z vsemi zakonitimi pravicami.

Kubancev ta zakon ni vznemiril. Nasprotno, želelo se jim je prav, da poseže Castro na to področje. Saj niti ne vedo, da je zakon med katoličani le zadeva Cerkve. V anketi iz leta 1957 se je 70% katoličanov izjavilo, da so za razporeko. Vse to dokazuje, da so o bistvu zakona zelo slabo poučeni. Ali nas bo čudilo, če je Castro tudi glede zakona Cerkvi mojstrsko zadal težek udarec. Preje so se lahko poročali le bogataši, danes se po zaslugi revolucije lahko poroči tudi revež. Kdo je torej z ljudstvom? Revolucija. In proti njemu? Cerkev!

4. Lastninska reforma. Zlasti v tem oziru je Fidel Castro pokazal, da je velik demagog, ki si hoče na račun pravice osvojiti ljudske množice. Izdal je namreč zakon, po katerem so vsi najemniki postali lastniki svojih stanovanj. In kar je v tem oziru najbolj krivično, je določba, da najemniki mesečnega prispevka ne smejo plačati lastniku hiše, ampak državi. Država se je sicer obvezala, da bo skozi določeno dobo let ta prispevek oddajala pravim lastnikom; to vse se v redu sliši, toda tisti, ki so zakon pripravili, so dobro vedeli, da veliko število teh lastnikov ne živi več na Kubi, ker so prostovoljno ali prisiljeno emigrirali. Na ta način je Fidel Castro uspel, da bo večina denarja ostala državi, ne da bi ga bilo treba izročiti pravim lastnikom. Pravijo, da vsak mesec 35 milijonov pezov obogati državno blagajno, ne da bi bil s tem položaj najemnikov kaj olajšan.

Novo pojmovanje oblasti

V želji, da ostane za vse čase na oblasti, je Castro začel v svojih govorih poudarjati, da je vsa oblast v

ljudstvu in da so zato volitve nepotrebne. Ljudskim masam je to všeč. Mesto volitev se jih skliče na množična zborovanja in tam se jim predloži v odobritev, kar je sklenilo vodstvo komunistične partije, ki jo mojstrsko vodi Argentinec „Che Guevara“.

Fidel Castro je tako vzgojil nov tip masnega človeka, ki mu slepo sledi, mu ploska in ponavlja naprej določene fraze. Ker mu manjka izobrazba, slepo veruje besedi svojega voditelja.

Ta vera v Castra je tako močna, da je kubanski človek, čeprav je do sedaj vedno spoštoval Cerkev, danes prepričan, da je Cerkev zagovornica posedujočih slojev. Že ne priznava avtoritete Cerkve, kajti Castro ga je prepričal, da je nosilec avtoritete ljudstvo.

Danes je katoliška Cerkev na Kubi v obrambi. Če bi nepristranski ljudje po štirih letih znova izvedli anketo, bi sami skoro ne verjeli, da so ljudske množice tako hitro zavrgle Cerkev, nje nauk in avtoriteto. Pa je to kaj lahko, kajti kjer ni idej, tudi ni življenja po njih vsebini.

Po Mariji človek in tudi narodi najdejo pot k Bogu

Verni kristjan nikoli ni pesimist. Ne veruje v slepo usodo, ne v komunistični nauk o historičnem in dialektičnem materializmu, ampak v Boga, ki vlada svet in vodi zveste skozi mnoge bridkosti v večno življenje.

NE SKRBI MO PREVEČ

Vera v božjo previdnost, ki čuje nad nami in vodi skozi življenje naš korak, bi nas morala navdajati v vseh okoliščinah življenja z veliki mirom in zaupanjem. To se tudi res dogaja pri tistih ljudeh, ki so jim duše vse razsvetljene po tej tolažljivi veri. Takih, popolnoma Bogu vdanih ljudi pa je na svetu razmeroma malo. Večine ne nehajo vznemirjati premnoge vsakdanje skrbi in bojzani glede bodočnosti, ki so srecu velika muka, popolnosti naših odnosov do Boga pa velika ovira. Gospod Jezus, ki je poln razumevanja za naše slabosti in težave, nas zato v svojem govoru na gori ljubeznivo bodri, naj se ne predajamo pretiranim skrbem, marveč naj prav po otroško zaupamo v ljubečo previdnost nebeškega Očeta. Glavne misli njegovih pomirjujočih opominov so naslednje: „Ne skrbite preveč za svoje življenje, kaj boste jedli in kaj oblekli. Pogani, ki Bog ne poznajo, se glede tega vznemirjajo. Vam pa se ni treba bati ničesar, saj vendar vaš nebeški Oče ve, da vsega tega potrebujete. Ne vznemirjajte se čez mero za jutri; kajti jutrišnji dan bo imel skrb sam zase; zadosti je danu njegova lastna težava. Ne bodite maloverni. Če Bog za ptice pod nebom skrbi in cvetje na polju oblačí, koliko bolj bo poskrbel za vas, ki ste njegovi otroci“ (prim. Mt 6, 25-34).

V svoje pomirjenje in v svojo to-

lažbo v teh razburkanih, težkih časih posvetimo ta mesec gornjim Jezusovim besedam svoje spoštljive in hvaležne misli.

PRETIRANE SKRBI

Kot kristjani moramo priznati, da je vsak pretiran nemir in strah glede življenja in njegovih potreb ter glede bodočnosti, vsled naše vere v božjo previdnost neutemeljen. Ta vera nas namreč uči, da nas Bog, ki nas je ustvaril, tudi neprestano vzdržuje. V njegovih očetovskih rokah smo ves čas življenja. On nas vodi, on nad nami čuje. On sam najbolj in za gotovo ve, kaj nam je v resnično korist in v pravo srečo z ozirom na naš onostranski, večni cilj. Nobena reč, ne majhna ne velika, se v našem življenju ne zgodi, ako on tega noče ali ne dopusti. Nobena nesreča nad nas ne pride, nobena bridkost nas ne zadene, ne da bi je on preje ne primeril našim močem, zakaj „Bog je zvest in nikogar ne pusti skušati čez njegove moči“ (1 Kor 10, 13).

Po vsem tem moramo uvideti, da vse naše pretirane skrbi in naš prevelik nemir glede življenja in bodočnosti, nimajo utemeljenega razloga. Božjih sklepov človek z vsem svojim nemirom in strahom ne more nikoli zavreti, zakaj božji volji se noben človek v ničemer ne more ustaviti. Samim nam pa take pretirane skrbi in bojzani tudi nič ne pomagajo, kakor Gospod Jezus

v že omenjeni pridigi ljubeznivo govorili: „Z vsemi svojimi skrbmi ne more človek dodati svoji postavi enega samega komolca, svojemu življenju ne ene same ure.“

IZREKI SVETNIKOV

Naj nam bodo v potrdilo teh resnic nekateri izreki velikih svetnikov, ki so se v vsem ravnali po Jezusovih opominih in polni zaupanja ter notranjega miru zmagovali težave in nevarnosti svojega časa:

Sveti Avguštin takole uči: „Bog bolj želi naše dobro, kot si ga želimo mi sami. On tudi bolje ve, kot mi, po kateri poti nas mora do njega pripeljati. Izbera teh potov je popolnoma v njegovih rokah, zakaj on je tisti, ki odreja in ravna vse, kar se na svetu zgodi. Zato je popolnoma gotovo, da bo med vsem tem, kar se nam more v življenju pripetiti, to, kar se nam v resnici zgodi, za nas najbolje. Ako torej hočeš biti miren in gotov glede svojega življenja in svoje bodočnosti, se opri na Boga. On ti pravi: Nikoli te ne bom zapustil; vedno bom s teboj. Ako bi ti to obljubil zvest prijatelj, bi mu verjel. Pa je sam Bog, ki ti daje to zagotovilo. Ali potem moreš dvomiti? Da, Bog nam je obljubil, je zapisal, nam je dal svojo nezmotljivo besedo — zato smo po vsej pravici lahko vedno mirni in polni zaupanja.“

Sveti Frančišek Saleški nam govori: „Ako človek vse svoje zaupanje v Boga postavi in se popolnoma nanj opre, prizadevajoč si, da bi mu zvesto služil, tedaj Bog v vseh stvareh zanj skrbi in čim večje je človekovo zaupanje, tem večja je božja skrb zanj. In ni nevarnosti, da bi se Bog kdaj odmaknil, zakaj z neizmerno ljubeznijo ljubi sebi zveste in jim s svojo očetovsko skrbjo plačuje njih zaupanje.“

Sveta Terezija je nekega dne rekla: „Popolnoma sem prepričana, da ne morem biti nikoli popolnoma mirna in gotova, ako se opiram na ljudi, kajti vsi so kakor trhlo kolje, ki se ob najmanjšem pritisku kake težave ali nevolje zlomi. Edini resnični prijatelj, na katerega se lahko popolnoma zanesemo, je Jezus. Kadar se nanj oprem, se čutim tako trdna in močna, da se mi zdi, da bi se mogla upreti vsemu svetu, ako bi se ta postavil proti meni.“

Sveti Vincencij Pavlanski pa pravi v naš opomin: „Popolnoma smo prepričani, da nas resnice svete vere ne morejo varati; in vendar ne pridemo do tega, da bi se nanje popolnoma zanesli; rajši se zanašamo na človeške razloge in na varljive zemeljske videze. V tem pa je v glavnem vzrok naših nemirov in pretiranih skrbí in tudi vzrok našega majhnega napredka v kreposti ter majhnih uspehov v zadevah, ki se tičejo božje slave.“

Če po teh svetniških opominih pogledamo v lastno življenje, bomo morali velikim božjim prijateljem pritrčiti. Alj nas ne uči izkušnja, da se nas vselej pollašča nemir in nas silne skrbi obteže, kadar izgubimo občutek božje previdnosti? Ko pa obudimo vero in zaupanje vanjo, se vračata v srce mir in tolažba. „Blizu je Gospod tistim, ki vanj zaupajo in ga kličejo na pomoč.“

PAMETNE SKRBI

Ko nas Bog ljubeznivo svari pred pretiranimi skrbmi in nemirom, pa s tem noče reči, naj kristjani živimo na svetu brezskrbno kakor ptički pod nebom in cvetje na polju. Ne bilo bi po božji volji, ako bi kristjani, v zaupanju na božjo previdnost, živeli križem rok, pričakujoč, da jih bo Bog brez njihovega sodelovanja vzdrževal in hranil ter oblačil. Jezusova ljubezniva spodbuda k popolnem zaupanju v božjo pre-

vidnost ne izključuje pametnih, resnih skrbi za življenjski obstanek in za bodočnost. Kaj bi n. pr. rekli o državniku, ki bi se v vodstvu države predal popolni brezbriznosti? Bil bi prava nesreča za svoj narod. Trгоvec, podjetnik, ki bi slepo zaupala v svoj uspeh, ne da bi se zanj kaj trudila, bi hitro propadla. Starši, ki bi ne imeli nič skrbi za bodočnost svojih otrok, bi težko grešili proti svoji prvi dolžnosti. Polno podobnih zgledov iz življenja bi lahko še navedli, ki nam vsi potrjujejo staro resnico, da so pametne in poštene skrbi v življenju vsakemu človeku potrebne, tudi kristjanu, ki stavi v božjo previdnost vse svoje zaupanje. Jezus sam je bil član delavske družine, ki se je morala trdo boriti za vsakdanju kruh. Njegovi apostoli so bili vsi delavskega stanu, ki se tudi pozneje v apostolskem življenju dela niso sramovali. Cerkev vse čase poveljuje pošteno delo in pametno skrb, zabičava vernikom zvestobo v izpolnjevanju stanovskih dolžnosti, obsoja pa brezdelje in leno brezbriznost. V svetem pismu so na račun lenuhov in postopačev zapisane ostre božje sodbe.

PRAVA RAZLAGA

Kako je potem razumeti Jezusovo besedo, ko pravi: „Ne skrbite za jutri; kajti jutrišnji dan bo imel skrb sam zase; zadosti je dnevu njegova teža-va?“ Ali ni v vsem tem neko nasprotje z gori povedanim? Le navidez je tako. Jezus pametne skrbi za življenje in za bodočnost odobrava, svari pa nas pred pretiravanjem. Noče, da bi glede svoje in drugih bodočnosti trepetali kakor kakor ljudje brez vere v Boga. Noče, da bi kristjani glede bodočnosti in njegovega razvoja verovali v neko slepo uso-do, kakor to delajo pogani. Značilnost kristjana je zavestno, pogumno, veselo zaupanje v Boga, ki ima vso bodočnost

Del semenišča

v svoji roki. Vsak dan prihaja do nas z gotovo mero dolžnosti, ki se jim ne moremo in ne smemo ogniti. Božja volja je, da svoje stanovske dolžnosti zvesto spolnujemo. Božja volja je tudi, da se borimo za cilje, ki so pred nami in proti oviram, ki se z njimi v življenju srečujemo. Saj se za svoje cilje borijo tudi brezbožniki. In Jezus celo pravi, naj se od njih učimo razumnosti, vztrajnosti in požrtvovalnosti, „zakaj otroci tega sveta so v svojem rodu razumnejši kot otroci luči“ (Lk 16, 8). Ali vendar: jutrišnji dan je v božji roki, v božji roki je vsa bodočnost s svojim težkim molkom, z vsemi svojimi grožnjami in uni. Zato verni kristjani nikoli ni pesimist. Ne veruje v slepo

usodo, ne v komunistični nauk o historičnem in dialektičnem materializmu, ampak v Boga, ki vlada svet. Pridno dela, skrbi, vrši svoje dnevne dolžnosti, pa zaupa v Boga, ki nad njim ljubeče čuje. Vsak večer se Bogu zahvali za prejete milosti in dobrote, za vso pomoč v življenjski borbi; za jutrišnji dan pa, ki je v božji roki, prosi blagoslova in nadaljnega varstva, ako mu ga bo Bog dal doživeti. Tako verni kristjan, kljub vsem skrbem življenja, vdano sledi Jezusovemu opominu: „Ne skrbite preveč za jutrišnji dan; vsake-mu dnevu zadostuje njegova lastna težava.“

Tudi glede tu povedanega nam bodi v potrjenje lepa beseda svetega Vincencija Pavelskega, ki pravi: „Ko skrbimo za svoje potrebe in urejamo svoje zadeve, ne pustimo, da bi nas pri tem

vodil pretiran strah, pa tudi ne lahko-miselna brezskrbnost. Po pameti in zmerno skrbimo za vse, nato pa vse položimo v roke božje previdnosti, da ji s tem damo priložnost, da more vse urediti po svojih namenih in nam razodeti svojo najsvetejšo voljo. In bodimo uverjeni, da bo naš napor ako Bog tako hoče, uspel, čeprav morda šele po gotovem času; in da Bog tem več in tem boljše sam vse uredi, čim manj smo se mi zanašali na lastne moči.“

Tako torej v svojem življenju združimo pošteno delo in pametne skrbi z globoko vero v božjo previdnost in dajmo tej veri vedno prednost pred vsem drugim. Bog skrbi za nas, Bog vodi svoje zveste skozi mnoge bridkosti v večno življenje.

ALOJZIJ KOŠMERLJ

DANIEL O'CONNELL

Med najvplivnejše katoliške laike 19. stoletja štejemo Daniela O'Connella. S svojim delom ni koristil samo svoji srčno ljubljeni domovini Irski in vsem katoličanom britanskega otočja, ampak dal tudi katoličanom drugih narodov zgled, kako naj pribore Cerkvi v tedanjem demokratičnem času veljavo.

Mladost

Rodil se je osvoboditelj Irske 6. 3. 1775 v Carhen House pri Cahirziveen v grofiji Kerry v stari zavedno katoliški družini. Vzgajali so ga jezuitje v svojem za irsko mladino namenjenem kolegiju v St. Omer (severna Francija), ker je bilo po angleških zakonih katoliško šolanje na Irskem onemogočeno. Po končanih študijah se je lotil odvetništva. V svojem poklicu je izkazoval sijajne sposobnosti in bil od l. 1798 najbolj iskan advokat v Dublinu. Sijajna pravna izobrazba, izredna priljubljenost med ljudstvom, gospodarska

samostojnost, neupogljivost značaja in veličasten moški nastop so mlademu advokatu omogočile, da je že l. 1805 stopil v javno življenje.

Za pravice irskih katoličanov

Prvi cilj O'Connella je bila osamosvojitve irskih katoličanov. V ta namen je prirejal zborovanja, na katerih je s pomočjo svoje nenavadne govorniške sposobnosti razplamenil irsko versko in narodno samozavest. Veliki obdelovalec množic pa se ni zadovoljil samo s kratkotrajnimi uspehi velikih zborovanj, ampak je tudi do potankosti natančno izgradil organizacijo „Katoli-

ških društev“, ki jo je naslonil na fаре. V letih 1826—1828, ko je dosegla njegova agitacija za versko svobodo Irske svoj višek, je prehodil vso deželo in si zagotovil neomejeno zvestobo naroda.

Vdanost Ircev svojemu voditelju in sklenjenost njegovih vrst so vsej kulturni Evropi pokazale volitve leta 1828. Proti vsemu pričakovanju je namreč tega leta prijavil O'Connell svojo kandidaturo za poslanca v grofiji Clare. Že vnaprej je izjavil, da ne bo opravil prisege, ki so jo angleški zakoni nalagali poslaneem, ki pa jo katoličani niso mogli opravljati, ker je vsebovala krivoverske stavke.

Protikatoliške prisege ni položil

Vsa Evropa je čakala na izid volitev in se z zanimanjem izpraševala, kaj bo v primeru svoje izvolitve O'Connell storil. Z veliko večino so irski kmetje izvolili svojega narodnega voditelja za poslanca, čeprav so se izpostavili nevarnosti za svojo gospodarsko eksistenco; O'Connell je namreč kandidiral zoper njih zemljiškega gospoda. Ostal je zvest svoji izjavi pred volitvami in šel v angleški parlament, ne da bi položil protikatoliško prisego. Vklonila se je angleška vlada in v strahu pred državljansko vojsko je kralj Jurij IV. 13. aprila 1829 podpisal listino o emancipaciji. S tem so dobili katoličani splošno aktivno in pasivno volilno pravico, priznala se jim je pravna sposobnost za državne službe in so se odpravile protikatoliške prisege.

Za irsko narodno samostojnost

Drugi cilj O'Connell-ovega dela je bilo gibanje za irsko politično avtonomijo in lasten parlament ter za rešitev agrarnega vprašanja. Kljub njegovi velikanski delavnosti — po 100.000, celo po 200.000 ljudi se je udeleževalo njegovih shodov — O'Connell ni uspel.

Angleži so ga celo obsodili kot državnega izdajalca in ga zaprli. Bil je sicer oproščen, a ječa in duševno trpljenje so ga strli. Na poti k papežu v Rim je umrl 15. maja 1847 v Genovi. Njegova oporoka je bila: „Moje telo gre Irski, moje srce Rimu, moja duša nebesom.“

Sodba protestantskega zgodovinarja

Protestantski zgodovinar Bruntschli o tem velikem katoličanu takole sodi: „Nikdar ni bilo v zgodovini bolj sijajne prikazni miroljubnega ljudskega voditelja, kot je življenje O'Connella, osvoboditelja Ircev. Zgolj kot zasebnik si je pri svojem narodu pridobil avtoriteto skoraj absolutnega kralja. Zaničevano Irsko je razsvetlil z žarki svoje slave, Zaslužnjene Irce je dvignil do zavesti enakopravnosti z njih tlačitelji... Od Perikleja dalje nj pač nihče v toliki meri kot on tako popolno predstavljal narodna čustva in misli v svoji osebi, ne da bi zahteval oblasti in ne da bi moralno moč, ki mu jo je zaupala ljubezen njegovih sodržavljanov, kdaj zlora bil. Bili so pač večji državniki, a večjega in bolj neomadeževanega ljudskega tribuna kot je bil on, ni bilo.“

M. B.

Leonida, oče krščanskega pisatelja Origena, se je pri-sčno in pobožno nagnil nad zibel svojega otroka, da bi ga poljubil na prsa. Ko so se drugi temu čudili, je odgovoril: „Boga molim, ki je v srcu tega malega kristjana.“

Pojdimo k Jožefu!

V apostolskem pismu škofom in vernikom vsega sveta, datiranim z dne 19. 3. 1961, sv. oče Janez XXIII. toplo priporoča češčenje sv. Jožefa, velikega zavetnika krščanstva in katoliške Cerkve. V starih časih je bil sv. Jožef nekoliko pozabljen, moderna doba pa ima v njem velikega zavetnika in priprošnjika. Ta veliki svetnik naj ba tudi zaščitnik II. vatikanskega cerkvenega zbora.

Sv. Jožef, učitelj diplomatov.

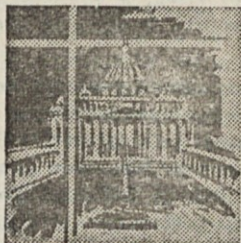
V govoru Rimu in svetu na praznik sv. Jožefa je sv. oče Janez XXIII. postavil tega svetnika za zgled diplomatam (nuncijem) svete stolice. Diplomat mora govoriti vljudno in vedno primerljivo. Ta zgled dobimo pri sv. Jožefu. Zato se je sedanji sv. oče dal posvetiti za škofa ravno na praznik tega svetnika, ko je bil imenovan za apostolskega vizitatorja v Bolgariji.

Elektronska tehnika pospešuje napredek človeštva

Katoliška Cerkev zelo želi napredek človeštva. Zato pozdravlja vsak tehnični napredek in iznajdbo, ki pomagata človeku in mu olajšati življenje. Ker ima tudi avtomacija namen služiti človeku in mu pomagati, jo Cerkev pozdravlja. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru voditeljem „International Business Machines“ dne 18. 3. 1961.)

Sveti Patricij, apostol Irske

Bil je zvest služabnik božji in velik misijonar. Njegovo misijonsko delo je izredno veliko. Koliko bojev, težav, preganjan in trpljenja je moral prestati pri svojem delu! Toda je vztrajal in vedno ostal zvest Bogu. Ta svetnik je resnično velika slava Irske. (Sv. oče Janez XXIII. v govoru dne 17. 3. 1961.)

Glas iz Rima

Mladost misijonske Cerkve.

Stalno prihajajo novi misijonarji, da osvojijo svet za Kristusa. Univerzalna Cerkev je razširjena že med vsemi narodi, je postala dediščina vseh ljudstev, da tako vsi od vzhoda do zahoda hvalijo Gospoda. (Sv. oče Janez XXIII. v govoru oblatom Brezmadežne dne 15. 3. 1961.)

Katoliška Cerkev je branilka delavčevega dostojanstva

Vsi moramo biti stalno zvesti Cerkev in Kristusovemu namestniku na zemlji. Cerkev se vedno zanima za delavsko življenje in brani njihovo dostojanstvo. V socialnem nauku Cerkve delavci najdejo močno oporo v obrambi svojih pravic. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru delavcem iz mesta Vicenza (Italija) dne 26. 2. 1961.)

Vsak mora nositi svoj križ

Kristjani ne živimo tako, kot živijo neverniki, ki ne poznajo resnice. Resnico moramo nositi v srcu in slediti poti, ki jo je pokazal Gospod. Iz ljube

bezni do nas je nosil križ in trpel za nas. Tudi mi vsi moramo nositi svoj križ, če hočemo, da bomo vredni Kristusovega odrešenja. (Sv. oče Janez XXIII. v govoru v rimski cerkvi Marije Goretti dne 26. 2. 1961.)

Nihče naj ne pozabi misliti na smrt

Na tem svetu smo le popotniki in vsakega čaka slovo od vsega zemeljskega. Koliko naglih smrti je dandanes radi prometnih in drugih nesreč ali drugih vzrokov. Življenje si najbolj zavarujemo, če izpolnjujemo Gospodove zapovedi v zavesti, da nas po smrti čaka On z zasluženim plačilom. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru v splošni avdienci dne 8. 3. 1961.)

Delo človek plemeniti in posvečuje

Kaj bi se moglo narediti na svetu brez dela? Nič! Z ustvaritvijo veseljstva je Bog hotel človeku pokazati, da je za dostojno življenje treba delati. Kristus, ki je podoba človeka nase vzel, si je izbral najskromnejši delavski stan, posvetil delo, ki le tako more osrečevati veliko človeško družino. Z delom se človek plemeniti in doseže sodelovanje z bližnjim. Brez dela bi bil človek stalno žalosten in potr. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru v rimski župniji Jezusa božjega delavca dne 5. 3. 1961.)

Vse zemsko mora biti v skladu z vero

Rasti in napredovati moramo v vsem, kar je učil Gospod. Njegov nauk je en sam, toda zadostuje za rešitev vsega človeštva. Naloga katoličanov je, da ta nauk posredujejo vsemu človeštvu in praktično po njem živijo, ter se trudijo, da se vse človeštvo obnovi v Kristusu. To pa mora biti sad skupnih prizadevanj, predvsem pa, da vsak svoja dejanja in tostransko življenje

usmerja tako, da bo vedno v skladu z vero. (Sv. oče v radijskem nagovoru ob zaključku misijona v Barceloni dne 5. 3. 1961.)

Sveti oče in Judje

Znano je, da sv. oče nikdar nobene prilike ne zamudi, da izrazi svoje priateljstvo do izvoljenega svetopisemskega ljudstva.

V času od leta 1935 do 1944 je msgr. Roncalli deloval kot nuncij v Grčiji in kot apostolski delegat v Turčiji. Na svojem visokem položaju je med nacističnim preganjanjem pomagal mnogim židovskim beguncem. Tedaj je precej časa deloval v prid židovskim beguncem skupno z M. Fischerjem, sedanjim zastopnikom generalnega direktorja izraelskega zunanjega ministrstva, ki je bil tedaj funkcionar „Jewish Agencije“ na Turškem. Fischerja, ki je postal pozneje poslanik izraelske države v Parizu in v Ankari, je kmalu po kronanju papež Janez XXIII. sprejel v posebni avdienci. Predvideno je, da bo Fischer poslanik v Rimu, in na tem mestu bo imel dovolj prilike, da bo še posebno skrbel za dobre odnose med Izraelom in Vatikanom.

Zahodna Afrika

V zadnjih desetih letih se je število katoličanov v Ghani (Zahodna Afrika) podvojilo, kar potrjuje zadevna statistika. Od 4,8 milijonov prebivalcev je 563.000 katoličanov. Leta 1949 jih je bilo 290.000. V Ghanj deluje danes 132 tujih in 49 domačih duhovnikov. Eden izmed treh škofov v deželi je črnc msgr. Peter Brehu Dery, ki ga je posvetil papež v Rimu letos 8. maja.

1. Pisateljica: pravilno sorazmerje med poklicem in osebnostjo. „Od duhovnika hočemo drugačne legitimacije, kot pri vseh drugih poklicih. V bistvu docela preproste, ki je že v imenu izražena: „duhovnik“ mora biti. Drugega nič! Biti mora človek, ki s svojim življenjem dokazuje, da Bog je in da ima Bog, prav ta Bog v življenju tega človeka prvenstveno mesto in mu je prvi in najvažnejši.“ „Duhovni“ nam je človek, pri katerem se čuti, da se ne da vplivati od stvari, katerim je večina ljudi podvržena: od denarja, oblasti, ugleda, raznih vrst uživanja. Seveda so

V novembru leta 1952 je po zgledu sličnih pojavov na francoskem in španskem književnem trgu poslal stolni kanonik dr. Karl Rudolf, vodja dušnopastirskega urada na Dunaju, na razne katoliške laike v Avstriji in zapadni Nemčiji okrožnico, v kateri stavi dve vprašanji:

1. Kaj vam je duhovnik?

2. Kaj pričakujete od duhovnika?

Na ta vprašanja je odgovorilo 25 laikov. V sledečem citiramo nekatere posebno značilne stavke iz teh pisem. Ki so bila objavljena v posebni izdaji dunajske dušnopastirske revije „Der Seelsorger“. Iz vrste 25 pisem smo izbrali 8 zastopnikov najrazličnejših poklicev in interesnih sfer.

OSEM LJUDI GOVORI O DUHOVNIKU

tudi tu možna razna stopnjevanja, natančni, skoroda rafinirani odtenki. Pa ravno pri duhovniku ima celo psihološko nadarjeni vernik oster pogled. Tudi preprosto dekle zapazi, če je duhovnik prijaznejši do „boljših ljudi“, če se čuti počaščenega, kadar mu ti dajejo prednost itd. Tudi preprosti človek čuti, kje in na koga gleda duhovnik „od zgoraj“ in kje se „priklanja do tal“. Naravno je, da ima vsak človek svoje posebnosti in gotovo je krivično, ravno duhovniku jih posebno v zlo šteti. Toda ravno od njega vsak pričakuje, in kot se mi zdi, po praviči, da je „vzvišen nad ta svet“ in se ne pusti vplivati od „vladarja tega sveta“.

In ravno zato, ker vernik vsaj sluti, kako nekaj vzvišenega in važnega je služba božja za kraljestvo božje, je zanj največje pohujšanje, če se zdi, da duhovnik sam tega poklica ne zna prav ceniti, če je mlačen, nemaren, mehkužen in udobnosti željan. Če ima čas za celo vrsto posebnosti: vrt, violino, priateljske krožke, motorno kolo ali karisižebodji — ljudi pa, ki izven uradnega časa prihajajo, kar odžene, in v spovednici kar po sili „odšedi“ svojo uro.

Na drugi strani pa, če je duhovnik res „duhoven“ in se zato prizadeva, posamezne napake značaja in pomanjklivosti le malo motijo. Potem so verniki mnogo manj kritični, kot bi bilo sicer pričakovati, in so kar hitro pripravljeni, vse mogoče pokriti s „plašcem ljubezni“.

2. Predsednik narodne banke: dostojno opravljanje liturgične službe.

„Da mora biti daritev svete maše kolikor mogoče dostojanstvena, je samo po sebi razumljivo. Temu naj bi duhovnik posvetil posebno pažnjo, kakor tudi za dostojno opravljanje ostalih pobožnosti, kot to odgovarja zdravemu čutu. K temu spada še neobhodno potrebna odprava vse tiste lepotične šare po cerkvah. V teh vprašanjih naj se duhovnik ne da motiti od navadno napačnega okusa „ljudstva“, temveč naj se trudi za pravi pogled in okus v estetičnih vprašanjih in naj to svojo razsodbo uveljavi tudi na cerkvenem področju.“

3. Redovnica-učiteljica: Sredi med ljudstvom in nad ljudstvom.

„Ravno moderni duhovnik stoji pred

novo nevarnostjo: z najboljšim namenom se hoče pomešati med ljudstvo, hoče postati „ljudski“, hoče biti prijazen ali „fejst“, dobričina in moderen, in pozablja, da je bil poklican iz množice, da bi stal nad njo, ne kot gospod, temveč kot srednik med Bogom in ljudmi. In baš tu se začenja težava duhovništva. Zanj velja paradoks: „Nisem tvoj čeprav za te živim; nisem tvoj, čeprav ti vedno dajem; nisem tvoj, ker nisem sam svoj.“ Tudi moderni sodobni človek, ki odklanja gospodstvo duhovnika in je vesel preprostega duhovnika, čuti potrebo, da ohrani duhovnik neko vzvišenost; nikakor ne želi govoriti z duhovnikom o lovu in nogometu.

Čeprav se dozdeva mladini tak „fejst“ duhovnik „krasen“ človek, vendar išče v njem in v njegovih besedah ono „drug“, in je razočarana, če ta skuša kolikor mogoče to zakriti. Čeprav mora laik pred duhovnikom premagati neko respektno distanco, bi se vendar ravno brez takega spoštovanja pred duhovnikom ne počutil dobro. Posebno v tem našem treznem času išče vsak v duhovniku nekaj, kar ni od tega sveta, in naša moderna mladina je polna visokih in velikih zahtev do duhovnika, do njegove duhovnosti in še bolj do njegovega duhovništva.“

4. Antropolog: obsojen na osamelost.

„Duhovnik je v mojih očeh obdan od skrivnosti in osamelosti. Nosi drugačno obleko kot mi, ki ga takoj izdaja. In čeprav dela v obleki kaznjenca ali tovarniškega delavca med nami, se vendar čuti — oziroma bi se morala čutiti ta razlika. On oznanja in zastopa božji red. Po njem se čutim pred ta red postavljenega in se zavedam, da se moram odločiti in spreobrniti. In dasi me v tem tako blizu in v živo zadene, mi ostane kot oseba vedno v neki meji in

meri oddaljen in tuj. On je od Boga zaznamovan in ostane tak kljub vsem odpadom. Njegovo dostojanstvo, njegov poklic in njegova vdanost do Boga ne dopusti življenja z ženo in otroci. Bog si ga s podelitvijo duhovniške oblasti tako „prisvoji“, da ga človek tudi kot sina, kot brata in prijatelja ne more več tako posedovati kot preje. Našega zemskega veselja se udeleži le, da ga potrdi in posveti. Naših udobnih družabnosti se ogiblje. Ne sme in ne more nam postati v vsem enak.“

5. Nacionalni ekonom: Dostojno in dostojanstveno opravljanje svete liturgije.

„Duhovniki, ki postavljajo rekorde v naglem maševanju, ki blagoslavljujejo, kot da muhe pode, ki mislijo, da latinščino lahko „zropotajo“ kar se da hitro, ker itak nihče ne razume, ki molijo naprej, kot bi časopis brali, ali pa obratno, ki se z nepristnim in puhlim patosom postavljajo, duhovniki, ki pozablajo, da pri sveti službi tudi njih telo sodeluje, taki duhovniki naj bi že vendar enkrat izginili. Saj ni mogoče otrokom razložiti dostojanstva svetih obredov in ne odraslih do pravega zadržanja in obnašanja vzgojiti, če ga duhovniki sami ne kažejo. Ravno ascezi lepega vedenja, „naravne lepe oblike“, posvečajo pri vzgoji duhovnikov premalo skrbi in sicer v tisti obliki, ki nima nič skupnega ne s pretirano vzvišeno-stjo in ne s posvetno „sodobnostjo“.

6. Laični teolog: dober mašnik in mistagog.

„Različne so kritike o duhovnikih. Zato je naravno, da vsak ugovor ne zasluži odgovora in sploh kake pozornosti.

Nekaj docela drugega pa bi bilo, če bi kritika povedala tole: mašniku manjka razumevanja za izvršitev da-

ritve in prav zato ni kos svoji nalogi, da bi ljudi vodil do sodarovanja. Tak ugovor je že tako neprimerno bolj tehten, ker zadane punčico in središče mašništva. In če bi se tak ugovor kje pojavil, čeprav le iz skrbi in domnevanj, bi si ga bilo treba prav z resnim premislekom vzeti k srcu.“

7. Srednješolska profesorica: transparent božjega bistva, srednik med Bogom in ljudmi.

„Od duhovnika pričakujem, da resno gleda na svojo nalogo posredovalca zveličanja, torej srednika med Bogom in ljudmi. To mu mora biti najvažnejša naloga življenja. Prav tu je nena-domestljiv. Vsa njegova druga družabna opravila so sicer lahko važna, njegove zmožnosti nadpovprečne — a vendar ne dosežejo veličine darov njegovega posvečenja. Tudi pri karizmatično nadarjenemu pesniku, znanstveniku ali vzgojitelju v duhovniški obleki se mora kazati, da stavi te posebne sposobnosti v službo svoje bistvene naloge: Boga klicati med ljudi.“

8. Mlada delavka: Čisto med nami in za nas, pa vendar ne eden izmed nas.

„Marsikateri duhovnik meni, da mora biti povsod zraven, če hoče pridobiti mladino. Prepričan je, da mora iti na vsak izlet, da mora igrati z njim: namizni tenis in nogomet, da mora celo iti z njimi se kopat. Tu mislim predvsem na dekleta, ki vedno spet in spet potrjujejo: na tak način nam postane župnik dober prijatelj in tovariš, a v duševnih potrebah in težavah ne moremo več k njemu. Tu je nevarnost, da radi tega vidimo v njem samo še dobrega človeka, ki je moderen in poln razumevanja za vse mogoče stvari, ne pa tistega, ki mu je samo „eno potrebno“.“

UGOVORI IN ODGOVORI

V človeku ni duše, ker je zdravniki še niso našli.

Tudi pameti in spomina in volje zdravniki še niso našli v človeku in vendar ne moremo trditi, da ni vsega tega v človeku. A kako vemo, da je duša v človeku? Kristus nam je povedal. To je ena pot, a tudi pamet nam isto pove...

...kajti biologija nas uči, da mora imeti vsaka stvar svoj vzrok, ki je tisto stvar naredil. Misli so prava, resnična bitja. Kaj je tisto, kar je misli povzročilo, naredilo? Telo? Nesmisel, kot da bi rekel, da miza in postelja mislita. Misli so duhovne, netvarne, torej mora biti tudi njih vzrok duhoven, netvaren. To pa je duša.

...kajti biologija nas uči, da se prav vse celice našega telesa približno v sedmih letih popolnoma izmenjajo, tako da po tem času nimamo najmanjšega dela v telesu istega kot pred tem. Kako pa je potem možno, da se čez 20, 30 let spominjamo dogodkov izpred tega časa? Poleg telesa imamo tudi dušo.

...kajti zdrav čut nam pove, da je zločinec na boljšem kot svetnik, če ni neumrljive duše. Zdrav čut nam pove, da to nikakor ne more biti, da bi bil boljši na slabšem.

...ker nas skušnja uči, da je v nas vrojena želja po sreči. Kar delamo, delamo iz te želje. Popolne sreče pa na tej zemlji ni. Torej mora biti na drugem svetu. Torej mora biti duša večna, ker sicer bi nam Bog dal hrepenenje, ne pa njega izpolnitve, kar je proti njegovim božjim lastnostim.

5 MINUT ZA 5 MISLI

1. Ti očitajo napake, pomanjkljivosti? — Nikar se ne razburjaj, kot ti svetuje napuh. — Raje pomisli: kako so prizanesljivi! Kaj vse so zamolčali!
2. Ko te doleti trpljenje, prezir..., križ, tedaj priznaj: še veliko več zaslužim!
3. Prav: ona oseba je s teboj surovo ravnala. — Toda alj nisi sam še mnogo kruteje postal z Bogom?
4. Spoznanje samega sebe nas nujno vodi k iskreni ponižnosti.
5. Ponižno priznaj svojo šibkost, da boš lahko s sv. Pavlom dejal:

„Ko sem slaboten, takrat sem močan.“

In drugo: „Vse premorem le v Njem, ki mi daje moč.“

UŠENIČNIK PIŠE

Težavna in nevarna je vožnja po morju. Dostikrat je viharo. Tedaj morje ječi in valovi, se dviga in biže ob brežine in pečine, meče iz sebe školjke in alge, a reči z obrežja plavi s seboj. Tako so v življenju viharji, skušnjave in boji. Toda saj ni daleč pristanišče, pristan miru in sreče. Brod plava in plava, in glej, življenje je za nami.

DEVET NAČEL ZA ŽIVLJENJE

1. Bog je Alfa in Omega, počenik vsega in cilj vsemu (prim. Raz 1, 8).

2. Kralju vekov, neumljivemu, nevidnemu, edinemu Bogu čast in slava na vekov veke. Amen! (1 Tim 1, 7).

3. Bog vse v vsem! (1 Kor 15, 28).

4. Da bi bil Bog v vsem povelčan! (Geslo po Janezu).

5. Vse v večjo slavo božjo! (Geslo sv. Ignacija Lojolskega).

6. Bog mojega srca in delež moj Bog vekomaj. (Ps 72, 26).

Vero so si izmislili duhovniki.

Ta ugovor je tak, kot da bi postavil voz pred voli in ne voli pred voz. Naprej je morala biti vera, potem šele duhovniki.

Vera ni rezultat umskega prepričanja, ampak je bolj vprašanje okoliščin (vzgoje, okolja, v katerem se nekdo vzgaja itd.).

Res je, da so mnogi pripadniki neke vere, ker so bili njih starši člani iste vere. A vera je dejanje razuma, ki stoji na neizpodbitnih motivih za verovanje. Kdor je vzgojen zunaj vere in odkrito išče resnico ter ponižno prosi Boga milosti za razsvetljenje, bo našel pravo t. j. v katoliško vero.

IZ MOJEGA DNEVNIKA

PETEK

Berem: „Navadno nastopi pri fantih in dekletih med 14. in 17. letom takomenovana negativna doba razvoja, Kajti tedaj mlad človek, na videz vsaj, hoče zanikati vse, kar je pametnega in vzvišenega.“

Zanimivo. Tako smo pripeljali do te postaje na svoji poti. Še bo prijetno.

SOBOTA

Sicer sem pa že na tej postaji. Kaj naj bo drugega moja prevelika občutljivost, ki mi jo vsak čas oponašajo, če ne eden znakov te dobe?

Spet se mi je zdelo potrebno pogovoriti se z gospodom Petrom. Ali res gre za preveliko občutljivost ali ne? To pot se mi je zdel naravnost salomonsko moder. (Kaj nisem rekel preveč? Bo pretiravanje drugi znak te dobe?) Rekel mi je, da sem res preveč občutljiv, da pa je to neka nujna spremljevalna okoliščina teh let.

„Mlad človek,“ je dejal, „se v teh letih osamosvaja, ker se tako pripravlja na življenje, ki ga bo moral sam hoditi in ko se ne bo mogel držati matere za krilo. V osamosvajanju se zaveda svojega jaza in ga hoče braniti. Prav v tej obrambi se čuti povsod ogrožen.“

Hvala, gospod Peter. Že večkrat sem mislil: marsikakega profesorja pedagogike bi naš gospod kaplan dal v koš.

NEDELJA

Trma, trma, trma. Oni pravijo tako, jaz hočem drugače. Posledica: stalno smo v bojnem stanju. In pametno bi bilo pospraviti iz sobe ves porcelan in vse steklo, ker razdejanja bi bilo veliko.

Saj sem pripravljen sesti za zeleno mizo in pakirati: a kaj, ko bi moral vedno jaz pogoreti. In to se mi upira. Mislim, da po pravici. Saj nisem več otrok. Čeprav se dobro zavedam, da še nisem dozorel. A naj bi se tega zavedali tudi oni.

Ljudje božji, ali naj si obesim napis okrog vratu: „Upoštevajte, da sem v neumnih letih!“?

Če se vedno, tudi proti lastnemu prepričanju uklo-
nim, ali bom res zrasel v moža z ravno hrbtenico?
Ali pa bom vse življenje hlapec?

TOREK

Berem iz župančiča in si moram prepisati: „P. S. še to: — za direktivo — nekdo zasviral ondan je pri naši zabavi — takoj smo mu gosli razbili na glavi. In veš zakaj? Na uho to novico: Bil je še mlad — — — pa je sviral resnico!“

Vsaj nekaj dobrega imajo naša leta!

ČETRTEK

Neotesanec. Beseda, ki jo zadnje čase ne čujem tako malokrat. Neotesanec. To se pravi z drugo be-

7. Dios solo basta — Bog mi je zadosti (Sv. Terezija)

8. Kar ni večno, je ničevo. (Izrek sv. Alojzija).

9. Dios no muere — Bog ne umrje! (Izrek García Morena, ko se je zgrudil, zadet od morilcev.)

ČISTO ŽIVLJENJE

1. Čisto življenje je lepo. Čist fant in sramežljivo dekle imata poseben čar. Iz čistosti se norčuje le, kdor sam ni več čist. Čistost je velika prednost. Še le, ko jo je zgubil, človek spozna, kaj je imel, dokler je bil čist.

2. Čistost je možna. Ne le za dekle, marveč tudi za fanta. Nikar ne verjemi, da danes ni več mladih ljudi, ki bi bili čisti. So, ni jih malo. Res so v manjšini, a vendar jasno dokazujejo, da je čistost možna tudi danes.

3. Čistost je ukazana. „Ne nečistuj,“ je ukazal Bog na Sinajski gori. Od te postave ni nič popustil.

4. Čistost je težka, a vredna vsega prizadevanja.

5. Ali hočeš živeti čisto? Kdo bi ne hotel! Če bi bil rad čist, si zapomni tole:

a) hoteti moraš resno;

b) imej visoko mnenje o čistosti; čistost je vredna vsega truda; pouči se v katekizmu in pri spovedi, kaj je greh in kaj ni. Vedi, da je greh vedno v volji. Kar se zgodi proti volji, ali brez nje, ni greh.

c) premaguj se; najhujšega sovražnika čistosti imaš v svoji poizvirnem grehu pokvarjenosti naravi.

č) bodi čist ne le v dejanjih, marveč tudi v mislih in željah; fantazija, ko se umaže, pripravljala človeku velike padce v željah in mislih; tem pa slede v kratki razdalji tudi grehi v dejanju;

d) spoštuj svoje telo; tempelj Sv. Duha je, zato ga ne skrni;

e) ne maži svoje fantazije z opolzkim branjem ali obiskovanjem umazanih filmov;

f) izogibaj se človeka, ki te vabi v nečistost;

g) ne začenjaj ljubezenskega razmerja, ki po pameti sodeč ne more voditi v zakon;

sedo štor, ki še ni obtesan. Dobro. Se bomo poskušali obtesati, zlikati, ugladiti, da se bomo znali zavrteti tudi po parketu.

Kaj hočemo: „od kvedra do kučme, od kučme nazaj smo nerodni vsi.“

PETEK

„Ne samo, da počenjaš neumnosti, še bahaš se z njimi,“ mi očitajo. To pot imajo prav. Čutim, da bi rad pokazal, da sem nekaj, nekdo, zato počenjam neumnosti. Ko bom znal kaj boljšega pokazati, bom pokazal tisto. Ali ni tudi v tem tista skrb za obrambo sebe.

PONEDELJEK

Nekje sem bral nekako to-le:

„Ko sem imel štirinajst let, mi je mati povedala, da je zaradi mene dobila prve sive lase. Ob vsaki upornosti je mati takoj pograbila šibo in mi jih naštel. Nihče v vasi jih najbrž ni toliko dobil kakor jaz. Neko noč sem se skril v podstrešje, čeprav sem vedel, kakšno skrb povzročam staršem. Drugič sem z umazanimi nogami pohodil prav vse perilo, ki se je sušilo.

A istočasno sem hodil mnogo v cerkev, molil devetdnivnice pred votlino sv. Antona in se spovedoval, pa se silno bal, da ni vse to neiskreno.

Tragedija je prišla do vrha, ko sem se ponudil brez vednosti staršev za vajenca pri vaškem lončarju. Tedaj me je mati peljala na bojo pot. Ko sva se peš vračala od tam proti domu, mi je rekla: „Tako, od sedaj lahko delaš, kar hočeš; ne bom te več tepla.“ Skoraj se je zgrudila na tla ob teh besedah, jaz pa tudi. A od tistega dne so se nehale moje norčije.“

TOREK

Ne morem se pritoževati nad svojimi, čeprav smo si včasih v laseh. A v resnici se mi smili sosedov fant. Stalno ga hočejo imeti v topli gredi. Lepo je vedno počesan, mamica ga spremlja na tramvaj, očka mu dostikrat nese torbico in ga vodi za roko. In fant ima že petnajset let. Revež, saj ga bodo ubili. Prav s to neumno ljubeznijo.

„Mož, ki ga mislim, pa v jedru ni zdrav, kakor mu kane, kane mu prav, s psom in betom.“

SREDA

„In rad bi, da bi luč bila razlita čez vso kot ajdov hleb črnó ravan... Ne bom se vrnil še v naročje koč, dokler še kolesnice zrem med poljem, zdaj ob žerjavici sedim pojoč. Se v belem zidu zibljejo kotanje, s pobožno pesmijo kot zlatim oljem prsteno grlo močijo mi sanje...“

Kot bi gledal razglednico iz Slovenije. Kakšna poezija. Nocoj sem molil za Balantiča.

ČETRTEK

Spomnil sem se na šah. Kadar igralec naredi rušado, mu svetujejo, da končnega kmeta premakne naprej. To imenuje Vidmar v svojem „Šahu“ ventil. Ker sicer je nevarnost, da se kralj na lepem tam notri zaduši.

In mislim na fante mojih let. Kjer imajo vsak čas starši v roki palico in karanje, ali ni nevarnost, da se na neki način tak fant zaduši. Ali ne bi bilo treba tudi njemu dati ventil pri vzgoji? Morda z večjim razumevanjem, s poučenjem, z lepo besedo... ne vem prav, kako. A vsekakor nekaj nuditi.

PETEK

S poljubom težkim snubiš me povsod.

Kaj ne izbira res Bog tisoč potov do človeka? Knjiga, beseda, prijatelj, bolečina, občutek praznosti ob stvareh...

SOBOTA

Poveličujejo prvega vsemirskega letalsa. Res, tehnika je ogromno napredovala. A si mislim: ali ni najmanjši atomček svobode, ki bi ga dali rdeči svojim ljudem, tisočkrat več vreden kot vsi polcti v vsemirje?

NEDELJA

Naj bo ves dan res Gospodov dan. „In spet sem vitki vrč za božjo kri.“

h) spoštuj osebe drugega spola; fant, v dekletu glej svojo sestro. v svojem dekletu pa mater tvojih otrok. Bi mogel prenesti, da bi kdonečastil tvojo sestro ali mater tvojih otrok? Ne oskruni ju sam!

i) za ohranitev čistosti je potrebna pomoč od zgoraj, zato je treba moliti; z molitvijo si izprosiš milost čistosti. Z zaupno prošnjo se zatekaj k prebl. Devici Mariji;

j) pogosto prejemaj sv. obhajilo, kruh močnih zlasti v boju zoper nečistost. Če padeš v nečisti greh, takoj vstani, pojdi k spovedi in obhajilu, da dobiš novih moči.

Tvoj ideal bodi: naj stane, kar hoče: popolna čistost do poroke.

Kadar Cerkev govori, katoličan pusti svojo sodbo in voljno posluša njo, ki je nevesta Kristusova in naša mati, ki je njen Duh Kristusov Duh! — Sv. Ignacij.

Sv. Pavel nam narekuje te zakone, da dosežemo pravo krščansko popolnost.

1. Drug drugega bremenite in spolnite postavbo Kristusovo.

2. Vsaka zagrenjenost in srditost in jeza in vpitje in zmerjanje naj izmed vas izgine z vso hudobijo vred.

3. Bodite pa drug do drugega dobri in usmiljeni in odpuščajte drug drugemu, kakor je tudi Bog po Kristusu nam odpustil.

4. Da ne boste gledali le vsak na svoje, ampak tudi vsak na to, kar je drugih.

5. Kdor miloščino deli, naj jo v preproščini.

6. Glejte, da kdo ne bo vračal hudega s hudim, ampak prizadevajte si vedno za to, kar je dobro za vas in za vse.

8. Bratovsko se med seboj ljubite; v spoštovanju drug drugemu pruvajte.

9. Da boste enega duha in enega mišljenja; da ne boste nič storili iz prepirljivosti ne iz prazne slavoehlepnosti, marveč — v ponižnosti.

Dragi Janez!

Danes Ti hočem pokazati cilj, ki ga moraš imeti vedno pred očmi in ga doseči za vsako ceno!

Cilj je tale: zgraditi si lastno družinsko ognjišče. Zato napni vse svoje mlade sile in se do neke mere (!) izgaraš, da bodo žena in otroci lahko živeli pod lastno streho.

To je cilj: lastna hiša in vsaj malo vrtička okoli nje.

To Ti zato priporočam, ker je ravno lusten dom med glavnimi viri prave trajne družinske sreče.

Gotovo si že večkrat na vožnji ali pri delu premleval ali samo še sanjal: „Kako lepo bi bilo, če bi se po poroki mogla vseliti v lasten 'chalet'. Toda hišo zares postaviti? In to danes, v sedanjih gospodarskih razmerah, ob inflaciji, ob stalnem draženju stavbnega materiala, itd., itd.“

Res, dragi Janez! Nočem Ti prikrivati skrbi in težav, ki so z gradnjo hiše združene. Toda fant z močno voljo in s prekipevačim srcem prave ljubezni do bodoče družine — kot si Ti — bo z božjo pomočjo in s čebeličino marljivostjo premostil vse ovire.

Sicer pa — pogledj okoli sebe!

Ko bi bilo stanovanjsko vprašanje tako lahko rešljivo, bi nam mesto samo in predmestja ne nudila žalostne slike na pol podrtih barak ali človeka nevrednih stanovanjskih hiš.

Ko bi bila rešitev tako enostavna, bi ne obstrmevali pred groznimi podatki statistik.

Ali morda veš, kako je (oz. je bilo) s stanovanjskim vprašanjem v mestu Buenos Aires? Ne? Pogledj nekaj „uradnih poročil“!

Samo v mestu Buenos Aires je bilo (l. 1946), 9.776 najemniških stanovanjskih hiš s 93.728 sobami in z 250.000 osebami s skupnimi kuhinjami, dvorišči, pralnicami, stranišči, umivalnicami itd.

Človeka se nehote začeta polasčati groza in ogorčenje pred tem sramotnim dejstvom, ki je pa

še grozotnejše v širokem pasu velikih delavskih naselbin, ki obkrožajo to „moderno“ vелеmesto!

In sedaj pomislimo, da je po celem svetu po 20 stoletjih krščanstva — tistega krščanstva, ki je prišlo, da bi vrnilo človeku, ustvarjenemu po božji podobi, njegovo dostojanstvo — 80 odstotkov ljudi, ki dejansko ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja na krščanski in človeka vredni način.

Takšno stanje bi tiralo človeka skoraj v obup, ko bi ne bilo greh in znamenje majhnosti, strahopetnosti pred težavami.

A pribijam, da bo fant z močno in vztrajno voljo — kot Ti — kljuboval še tako neugodnim gospodarskim razmeram!

Prvi pogoj, da se prepričamo o koristnosti oz. potrebnosti svojih žrtev in prizadevanj je ta, da jasno poznamo cilj, ki ga hočemo z njimi doseči.

Zgled jasnega poznanaja svojega cilja so n. pr. mnoga dekleta in celo žene, ki se na vse kriplje prizadevajo, da bi se otresle včasih le namišljene debelosti. Linija — to je njihov cilj! Za to so pripravljene vse žrtvovati, za to se postijo in na škodo zdravja stradajo po več mesecev. Za linijo vse! Toda, joj, če Cerkev nekajkrat na leto ukaže le zmeren enodneven post! Tedaj nastane vik in krič, kako je Cerkev nečloveška, kruta itd., itd.!

Da bi postale suhe kot trlice, za to, kar zdravju res škodi (čezmerno kajenje in uživanje močne črne kave, itd.), za linijo žrtvujejo vse, celo same sebe!

Trape!

Nekaj drugega pa je: Lastno zemljišče (vsaj kakih 300 kv. m) in lastna hiša (kake tri sobe, kopalnica, kuhinja...)! Za takim ciljem se spleča gnati! To je cilj za fanta — ženina!

„Prvi znak in poročstvo civilizacije ter napredka,“ pravi angleški državnik Disraeli, „je hiša. Ob družinskem ognjišču se goje vse osebnе, domoljubne in družbene kreposti.“

Več misli o tem je zabeležil pisatelj Smiles: „Domovi so tovarne novih ljudi; kakršni domovi, takšni ljudje. Kakor duh oslabi, če se podvrže

10. Živite v ljubezni, kakor je tudi Kristus ljubil nas in se za nas dal v daritev in krvavo žrtev, Bogu v prijeten vanj.

Dolžnosti svojega stanu spolnaju natanko.

Udeležuj se le poštene-ga razvedrila.

Nikogar hoté ne žali.

Ne govori nesposobno.

Ne laži.

Pomagaj drugim, če moreš.

Vsak dan opravi kako dobro delo.

V skušnjavi se obrni k Bogu.

Marijo, srednico vseh milosti, prosi za milost.

V trpljenju ne omaguj.

Moli k nebeškemu Očetu: Zgodi se tvoja volja.

Dan skleni z mislijo na Boga. Obudi kesanje nad grehi in se Bogu zahvali za vse prejete dobrote.

Če resno zbolíš, pokliči duhovnika, da se pripraviš na smrt.

Ne brani se prejeti ob pravem času zakrament sv. maziljenja.

Če duhovnika ne moreš dobiti, obujaj pogosto popolno kesanje.

Kadar v vaši družini kdo umrje, mu poskrbite krščanski pogreb in molite zanj.

PRIPRAVA NA ZAKON

1. Bodi čist. Čisto življenje je najboljša priprava na zakon.

2. Resno premisli, Zakon je resna zadeva. Traja do smrti zakonskega druga. Prinaša tudi mnoge težave. Zato premisli, ali si za zakon.

3. Presodi, s kom se vežeš. Ne daj se voditi le strasti. Določa naj pamet. Ne glej samo na zunanost ali celo le na denar, marveč predvsem na značaj. Tvoja časna in večna sreča sta v veliki meri odvisna od tega, kako boš izbral.

Ne poročaj se s člo-

tvari, tako izgine spoštovanje do lastne osebe, če je človek zakopan v revščino in zanemarjenost.

V večini revnih stanovanj vlada vlaga, nesnaga in nered. To so ovire, da taki ljudje pogosto ne morejo razviti svojih umskih in moralnih sposobnosti; niso odporni proti zlu in raje obtičijo v blatu.

Dokler preprosti, revni delavci ne bodo prišli do človeka vrednih stanovanj, toliko časa bo nemogoče izboljšati ljudske navade oz. razvade in dvigniti raven civilizacije."

Emil Cheysson je celo trdil: „Rešitev socialnega vprašanja končno obstaja edinole v zgradnji dobrih in zdravih stanovanj za preprosto delavsko ljudstvo. Zatohle stanovanjske luknje ali enosobne pločevinaste oz. lesene barake niso ravno najbolj primerne za urejeno družinsko življenje, kot ne moremo imenovati obleko cunje, s katerimi berač pokriva svojo goloto in ki se komaj še drži skupaj. Večkrat čutimo ob pogledu na vso to revščino, da je kot rahel očitek naši lastni sreči. Takšna stanovanja škodijo namreč ne samo telesnemu in moralnemu zdravju nižjih slojev, marveč vsem družbenim razredom."

Priznal boš torej, kako nekaj velikega je to, če ima človek lasten dom, higieničen, dovolj prostoren, in zraven še majhen vrtiček!

Ko med so sladke besede: „Naš dom, naša hiša!"

Nikdar več Te ne bo ob koncu mesca tlačila mora, kako plačati najemnino ali kdaj Te bo gospodar postavil na cesto!

Še misel na smrt Ti bo na starost manj strahna, ko boš lahko s pogledom božal stene, ki si jih v mladosti z žuljavimi rokami počasi dvigal, in boš dejal: „Sedaj imajo vsaj žena in otroci zagotovljen dom, nihče jim ga ne bo mogel iztrgati iz rok, nihče jih ne bo mogel poditi iz hiše."

Že hiša sama Ti bo bogato poplačala ves Tvoj trud: ta žebelj, ki ga zabijaš, je „tvoj“; to seme, ki ga s tako ljubeznijo polagaš zemlji v naročje, bo „zate“ vzklilo; to drevo, ki ga sadiš, bo metalo senco in obrodilo sad za „tvoje otroke“.

Pozdravljena, tisočkrat blagoslovljena „naša“ hišica!

In otroci bodo še po Tvoji smrti peli: „Oj, hišica očetova, Bog živi te!“

Da, da, dragi sin! To moraš doseči za vsako ceno.

Država ima dolžnost, da Ti pomaga pri rešitvi tega poglavitnega vprašanja.

Tudi sama ne bo mogla rasti in napredovati, če se ne bodo po vsej deželi množile enodružinske hiše (oz. stanovanja), higienske, svetle in zračne ter predvsem neodsvojljive.

Sicer smo na žalost že vsi siti toliko neizpolnjenih obljub; kljub temu mislim, da je dozorel čas in da država že ne more več odlašati z uresničevanjem načrtov.

V zadnjih letih se je pojavilo tudi mnogo privatnih gradbenih družb. Na svoj način skušajo rešiti stanovanjsko vprašanje. Niso napačne. Marsikdo je tako že prišel do lastnega doma. Toda pomni, da so vse take družbe brezimne, preveč brezimne in ravno zato tudi brez srca, gre jim le za čimvečji dobiček, za „kupčijo“.

Najbolj stvarno in zanesljivo rešitev Ti bo torej nudilo le Tvoje (in nevestino) trdo delo in nekaj let tudi nekoliko trše življenje. A verjemi, da se splača.

Treba bo varčevati!

Čeprav se čudno sliši, vendar se tudi pri hrani da prihraniti marsikak stotak. Čemu vsako nedeljo drage torte, bonboni, likerji itd., itd.? Se Ti ne zdi, da ni vse to „življenjsko“ potrebno?

Zbiraj raje za zemljišče, za hišo!

Torej — boš vzdihnil — bom moral marsikaki stvari reči zbogom?

Tako je, dragi!

Toda pomisli, koliko boš po drugi strani s tem pridobil, če boš opustil tako „drago“ kajenje, če boš poredkeje zahajal v kino in kavarne, če boš pazil na skromnost v obleki, odvrigel razne nepotrebne maže, če ne boš zagrabil vsega, kar Ti propaganda vsiljuje, čeprav Te mika in vleče.

Hrani, bodi varčen!

In tako bo končno napočil dan, ko boš zagledal pred seboj zaželeno hišico, prav takšno, kakršno si v sanjah vedno gledal, ki bo gnezdo za Tvojo

vekom, ki nima vere, ki je materialist, ki išče le sebe, ki je lahkoživec. Treba bo živeti v zakonu s njim.

4. Gospodarska podlaga. Tudi ta je potrebna za zakon. Če nimaš ničesar, se težko začne v zakonu. Vendar ne gre pretiravati s to skrbjo. Zdravje in veselje do dela združena z močno voljo veliko nadomestita.

5. Zaupanje in pogum. Z vero v božjo pomoč moraš družiti zaupanje vase. Ne boj se preveč zakonskega življenja in njegovih težav. Če so zmogli ti in te, boš tudi ti.

6. Sprejmi zakon, kot ga hoče božja volja. Ne bo sreče, če ne boš spoštoval božjih postav o zakonskem življenju. Če ne nameravaš teh postav spolnjevati, se ne poroči. Prizanesi sebi in osebi, ki bi jo v takem zakonu onesrečil.

7. Ne odlašaj predolgo. V zakon seveda ne moreš na vrat na nos. Toda tudi odlašati ne kaže preveč.

8. Molitev in posvetovanje. Katoličan pred poroko pomnoži svoje molitve. V njih prosi Boga za razsvetljenje pri svoji odločitvi, pa tudi za blagoslov v bodočem zakonskem življenju. Posvetuj se s starši, spovednikom in dušnim pastirjem.

9. Zaroka. Ko se fant in dekle dobro spoznata in začutita, da bi mogla v zakonu živeti, naj se zaročita. Pravno veljavna je le tista zaroka, ki je napravljena pisмено s sopodpisom župnika ali dveh prič.

golobico in golobčke, kjer bo njihov prvi dom in od koder boš Ti odšel z zemlje, iz „svoje“ hiše.

Mnogi se nočejo oženiti, dokler ne odnesejo zadnjega obroka za zemljišče ali za hišo.

V mnogih primerih je takšno ravnanje tako nevarno, da marsikoga pripelje že skoraj tik pred vrata upokojitve. Ali ne čakajo malo predolgo? Se Ti ne zdi?

Seveda je že v začetku treba imeti jasen in natančen načrt hiše, to že; ni pa treba, da bi morala biti ob poroki, kot bi jo „iz škatlice vzel“, z vsemi modernimi pritiklinami.

Fant, bodi torej pameten!

Oženi se, čim je hiša v glavnem dograjena!

Sicer se pa delavčevi hiši prav nič ne poda vsa tista razkošnost in luksuz, ki si ga morejo privoščiti nenasitni milijonarji.

Čimbolj so stene še gole in hiša prazna, čim več manjka okoli nje še postoriti, tem bolj Te bo vse to nehoti prva leta privezovalo na dom in na ženo. Tako bosta oba v miru uživala prvo srečo novega zakonskega življenja, brez mučnih sumničenj in ljubosumnosti. Ostalo si bosta že potem „v potu svojega obraza“ počasi nabavljala. Vsak predmet bo sad „vajinega“ truda in dela in zato bo vse prepojeno z ljubeznijo, domačnostjo. Še preprosto kuhinjsko mizo boš pogledal s ponosnimi očmi (češ moja je, naša) in srce bi Ti od žalosti vztrepetalo in pokalo, če bi Ti jo tujec presekjal na dvoje.

Tako so naši pradedje ljubili svoje domačije in po otroško vekali, če so videli, da se je ves sad njihovega mladostnega prizadevanja iz katerega koli vzroka razblinjal v nič.

Preveč sem morda raztegnil to pismo, ki je povrh tega še zelo nepopolno. A dovolj zadoščenega se bom čutil, če Ti bo vsaj malo pripomoglo k resni misli in odločitvi za „lasten dom“!

Iskreno Te pozdravlja

Tvoj župnik.

Vedi še to, mladec moj: Ljudje, ki govorijo: izrabi mladost, izživi se — hočejo s temi gesli opravičiti svoje lastno umazano življenje. —

KARDINAL WENDEL

Na Silvestrov večer 31. decembra 1960 je imel v Münchenski stolnici svoj zadnji cerkveni govor veliki nadškof in kardinal Wendel. Jedro njegovega govora so bile besede: „Ne veste ne ure ne dneva, kdaj pride Gospod. Bodite pripravljeni, ker Sin človekov pride ob uri, ko ga ne boste pričakovali“ (Mt 24, 42). In „Blagor služabnikom, ki jih Gospod najde še čuječe“ (Luk 12, 37).

Verniki so Münchensko stolnico napolnili do zadnjega kotička. Nenavadna vsebina govora je poslušalce globoko presunila. Mnogi so se med seboj spogledovali ali zrlji osramočeni v tla, se nemirno premikali na svojih sedežih ali strmeli v govornika na prižnici. Vsi pa so bili mnenja: „Tako pretresljivo kardinal še ni nikdar govoril.“ Msgr. M. Defregger, papežev tajni komornik, ki je bil že sedem in pol leta nadškofov tajnik, je bil ta večer resno zaskrbljen, ker je slišal tako živo in razločno govoriti o tem, česar se je sam že dolgo leta bal. Še nikoli ni videl kardinala pred Najsvetejšim po pridigi tako prevzetega, še nikoli ni tako sklepal rok k molitvi in je nato svoj obraz tako rekoč zagrebel vanje. Po končani zahvali je nadškofa prosil: „Eminenca, pojdimo domov! Vam ni dobro.“ Kardinal pa se je le ljubeznivo nasmehnil in odvrnil: „Že gre; ostanimo tu!“ Stoje je še odmolil Tedeum, zahvalo za svetovni evharistično kongres, je še malo sedel, potem pa z vso asistenco odšel po cerkvi in blagoslavljal vernike. Tajnik mu je v avtu spet dejal: „Eminenca, čudovito pridigo ste imeli nočoj, pa vas je zelo utrudila.“ Tedaj je le zamahnil z roko in rekel: „Samo, nekoliko truden sem.“

Ko je prišel v svojo delovno sobo, je hotel malo počivati. Tedaj je tajnik poklical zdravnika in strežnico, ki je hitro prinesla neko zdravilo. Kardinal pa ji je samo še pošepetal: „Tako sem truden“ in je zatislil oči za vedno.

Kardinal Wendel, nadškof Münchenski in freisingški, je bil rojen 27. maja 1901 kot sn krojaškega mojstra v Blieskatelu. V duhovnika je bil posvečen za praznik Kristusa Kralja 1927 v Rimu. Leta 1941 je bil imenovan za naslovnega škofa. Od 4. junija 1943 do 9. avgusta 1952 je bil škof v Speyrrju, potem nadškof v Münchenu in Freisingu, 12. januarja 1953 pa ga je papež Pij XII. povzdignil za kardinala. Umrl je na Silvestrov večer leta 1960.

Od pokojnega kardinala se je poslovil berlinski škof in kardinal Döpfner. Pred milijonsko množico vernikov je v vznesenih besedah poveljeval življenje in delovanje velikega pokojnika ter zaključil svoj govor z besedami: „Smrt tega nadškofa je bila od Boga samega izrečen 'Amen', živa beseda za včerajšnji dan, za delo preteklega leta in vsega življenja, tako za Münchensko nadškofijo in mesto München samo, za nas vse opomin, naj bomo vedno pripravljeni na prihod Gospodov in naj se v tej pripravljenosti žrtvujemo v službi za svoje brate.“

Kardinal Wendel je bil odličen dušni pastir, je imel oči in ušesa odprta za vsako potrebo, je bil bister opazovalec časov, previden pri snovanju načrtov in neutrudljiv delavec v vinogradu Gospodovem.

Po Družini

Eno izmed zanimivih in vedno skrivnostnih vprašanj je vprašanje o prelivanju krvi. Kako je človek do tega prišel? Zakaj je daroval živali ali celo ljudi? Zakaj nas je Kristus odkupil z lastno krvjo?

BOG IN ČLOVEK

IN

PRELIVANJE KRVI

Tri važna dejstva vedno in povsod spremljajo človeško zgodovino: vera, daritev in prelivanje krvi. Ugledni znanstveniki, ki raziskujejo življenje človeških rodov, trdijo, da imajo vsi vero. Najvažnejše, glavno opravilo vsake versko-družbene organizacije je bila vedno daritev. Tako imenujemo dejanje, s katerim človek daruje Bogu stvar, ki jo sam rabi, tako, da to stvar uniči. S tem človek prizna, da je Bog neskončno popolno Bitje in najvišji, neomejeni Gospodar vseh stvari. Obenem hoče z daritvijo Bogu tudi dati zadoščenje za svoje grehe in doseči spravo z njim. Znamenje sprave med Bogom in ljudmi je bil daritveni obed. Pogani in Izraelci so opravljali zlasti v zadoščenje za grehe krvave daritve. Žival, določeno za daritev, so najprej zaklali, da ji je odtekla kri, ki ji je dajala življenje in jo potem darovali. Vse vere so torej poznale pravne daritve, ki so bile združene s prelivanjem krvi živih žrtev, darovanih Bogu.

Pogled na vsako, zlasti na človeško kri navadno človeka pretrese in mu vzbuja grozo. Kljub temu vidimo na

oltarjih vseh rodov tedaj, ko človek hoče najti zvezo, spravo z Bogom, prelito kri. Krvavo daritev je daroval Bogu pravični Abel, Noe, ko je zapustil ladjo, Abraham potem, ko mu je Bog po angelu preprečil darovanje lastnega sina. Mojzes je s krvjo zaklanih jagnjet rešil Izraelce iz Egipta, s krvavo daritvijo počastil Boga v puščavi in Izraelce očistil greha. Tudi ob posvečenju Salomonovega templja je tekla kri velike množice darovanih živali. Toda ne samo Izraelci, tudi poganski rodovi so na svojih žrtvenikih prelivali živalsko kri, kakor pripovedujeta Homer in Herodot v svojih starodavnih spisih.

Šele pozneje, ko se je človek vdal najhujšemu malikovanju, je začel malikom darovati tudi toplo človeško kri. Darovali so jim otroke, mladenke, pa tudi može ne samo rodovi brez višje kulture, ampak tudi izobražen rod po mestih. Ko so španski osvajalci prišli v Mehiko, so z veliko grozo gledali poganške duhovnike, ki so jih domačini imenovali „krvave može“, kako so vsako leto darovali več tisoč ljudi. Živim

človeškim žrtvam so odprli prsi, vzeli iz njih še utripajočega srca in iz njih iztisnili kri v usta malikom.

Prelivanje krvi, ki je splošno zgodovinsko dejstvo in najvažnejši verski obred človeških rodov, je velika skrivnost. Osvetljuje nam jo nova pesem Razodetja svetega Janeza.

KAKO JE PRIŠEL ČLOVEK DO TE SKRIVNOSTI?

Izvirni greh je naredil prepad in sovraštvo med Bogom in človekom. Človek je hudó žalil Boga v nebesih in postal tako njegov sovražnik. Prav zato je tudi satan, vladar tega sveta, dobil človeka popolnoma v svojo oblast.

Človek v satanovi sužnosti ni mogel pozabiti sreče, ki jo je užival pred grehom, pa tudi ne nesreče, ki ga je zadela, ker ni ostal zvest Bogu. Zato je vedno želel, da bi spet dobil nazaj to, kar je izgubil in dosegel popolno spravo z Bogom.

Tako je prišel človek do skrivnosti prelivanja krvi. V globini svoje narave je čutil, da je božja last in da je Bog edini gospodar njegovega življenja. Zato bi moral Boga častiti, se mu zahvaljevati in mu za grehe zadoščevati. Ker pa je bil sam omadeževan z izvirnim grehom in z mnogimi osebnimi napakami, je prišel do tega, da za svojo spravo z Bogom nujno potrebuje krvi. Kri ohranja, prenavlja, očiščuje, poživlja človekovo življenje. Človek brez krvi ne more živeti. Kdor izgubi vso kri, mora umreti. Bogu najpopolneje zadostimo za svoje grehe, če uničimo svoje življenje in prelijemo svojo kri. Da bi mogel človek Bogu dajati čim popolnejše zadoščenje, se je odločil za prelivanje krvi. Kri je vir življenja. Ko so torej žival darovali božanstvu tako, da so ji vzeli življenje in prelili njeno kri, so priznali, da je Bog najvišji gospodar vseh živih stva-

ri; obenem pa so mu s tem hoteli dati tudi zadoščenje. Ko je pesnik Virgilij gledal, kako so žive človeške žrtve prelivale kri, se je pesniško izrazil, da bo vsaka duša, ki se loči od darovanega telesa, oblečena v škrlat.

ZAKAJ JE ČLOVEK DAROVAL ŽIVALI?

Človeku ni bilo dovoljeno prelivati lastno kri in kri svojih bratov. Zato je polagal na žrtvenik živali, ki so mu koristile in jih daroval Bogu zato, da bi ga častil, zahvaljeval, si zagotovil njegovo pomoč in mu zadoščeval za grehe. Ker so krvave daritve poznali vsi rodovi, je zelo verjetno, da je Bog sam učil že naše prve starše, kako naj ga časte s krvavimi daritvami.

Tudi poganske daritve v času največjih zablod so izražale željo človeških grešnih src, da bi dosegla popolno spravo z božanstvi. Zato so iskali čiste darove. Darovali so božanstvom neomadeževane živali ali nedolžne otroke. Toda daritve živali, pa tudi ne daritve otrok niso mogle dati Bogu popolnega zadoščenja in ne zagotoviti popolne sprave z njim. Zato je zastoj tekla kri ljudi, otrok in mladenk, ki so jih darovali. Zločina niso mogli izbrisati z drugim zločinom. Tudi kri vseh ljudi ne more Bogu zadostiti za grehe človeštva.

Bog sam je judovskemu ljudstvu ukazal daritve. Pa tudi te daritve niso mogle dati Bogu popolnega zadoščenja. Judovske daritve, zlasti daritve velikonočnega jagnjeta in pravne daritve so le predstavljale in naznanjale popolno pravno daritev prihodnjega Odręšenika. Bile so le njene predpodebe. Te daritve so imele le toliko vrednosti, kolikor so bile v zvezi s tisto daritvijo, pri kateri se preliwa nedolžna božja Kri, ki edina more dati popolno zado-

madežna kri. Ker je žalil Boga človek, more dati popolno zadoščenje Bogu le človeška kri, ki ima neprecenljivo, neskončno vrednost. Tako vrednost pa ima samo kri Jezusa Kristusa, božjega Sina. Saj je to kri brezmadežnega Jagnjeta, učlovečenega Boga, ki je vzel nase grehe in slabosti vseh ljudi in s svojo krvjo zadostil zanje.

Sveti Avguštin pravi, da so se ljudje mogli hudobnemu duhu prodati, niso se pa mogli tega suženjstva rešiti. Zato se je božji Sin usmilil ljudi. Ob prihodu na svet je govoril svojemu Očetu: „Daritve in žrtve nisj hotel, a telo si mi pripravil; žgalne daritve in daritve za greh ti niso bile všeč. Tedaj sem rekel: ‘Glej, prihajam’“ (Ibr 10, 5-7). Opravił je svojo daritev na križu in spravil vse človeštvo z Bogom. Kristus, božji Sin, je plačal dolg, ki smo ga imeli ljudje pri Bogu in nam vrnil izgubljeno dostojanstvo. Stara zaveza se je končala. Začela se je nova. Kri Jezusa Kristusa je spravila ljudi z Bogom. Kristusova kraljevska, božja in človeška kri, je naša odkupnina, cena našega odrešenja. Njena vrednost je neskončna. Z njo moremo odkupiti ves svet in vse človeške rodove, pravi sveti Avguštin.

Jezusu ni bilo treba preliti svoje krvi, ker bi nas mogel na drug način odrešiti. Kljub temu je imel Jezus vedno odločno voljo, preliti svojo kri do zadnje kaplje za človeštvo. Njegova ljubezen do ljudi je bila močnejša ko smrt.

Bog je hotel, da so ga častili očaki. Mojzes in da ga časte kristjani na način, ki je bil vsakemu izmed njih najbolj primeren. Z vsemi temi je klenil Bog posebno zavezo ali pogodbo, zapečateno s krvjo. Božjo zavezo z očaki je potrdila živalska, novo zavezo pa brezmadežna kri Jezusa, božjega Sina.

ščjenje neskončno pravičenemu Bogu in zagotoviti mir med Bogom in ljudmi.

Vso staro zavezo spremljajo krvave daritve različnih živali. Ta kri je bila predpoda presvete krvi Jezusa Kristusa, ki je dajala vrednost tem daritvam in nas očistila grehov. Vse daritve stare zaveze so bile nepopolne in so imele omejeno vrednost. Ljudi niso očisčevale njihovih grehov, ampak jih le nanje spominjale in jih spodbujale h kesanju nad njimi. Bogu daritve judovskega ljudstva niso bile všeč, ker ga je častilo le z ustnicami, njih srce pa je bilo daleč do njega. Hotel je daritve, ki mu bo dajala popolno čast in popolno zadoščenje.

POTREBNA JE BREZMADEŽNA KRI

Za popolno spravo človeštva z Bogom je bila potrebna čista, sveta, brez-

Prvi dve zavezi sta urejali razmerje med Bogom in človeštvom do prihoda Odrešenika na svet. Nova zaveza pa ureja odnose človeštva do Boga do konca sveta.

Vsaka izmed teh treh zavez je dokaz neizmernega božjega usmiljenja, s katerim je hotel Bog rešiti človeštvo in ga ohraniti zvestega sebi. Vsaka zaveza ima posebno besedilo. Besedilo nove zaveze je evangelij, blagovest, ki govori o življenju in delu Jezusa Kristusa. On je namreč ustanovitelj, začetek in konec naše vere. Evangelij govori tudi o Cerkvi, ki je Kristusovo skrivnostno telo in ima svojo postavo, svoje bogoslužje, svoje načelstvo; ima tudi zakramente, studence milosti, ki nam delijo in ohranjajo božje življenje. Evangeljske knjige in apostolska pisma upravičeno imenujemo novo zavezo, ker so v njih besede božje modrosti, ki dajejo luč vsemu svetu.

KRI NOVE ZAVEZE

Nova zaveza je naša sveta pogodba z Bogom, ki nam nalaga tudi važne dolžnosti. Kristus je vse dolžnosti te pogodbe natančno spolnil in jih še spolnjuje. Zato jih mora spolnjevati tudi vsak kristjan. Preden smo bili krščeni, smo namreč tudi mi sklenili posebno pogodbo ali zavezo z Bogom, s katero smo se odpovedali hudobnemu duhu, vsem njegovim delom in vsemu njegovemu napuhu ter trikrat slovesno izjavili, da verujemo v troedinega Boga. Šele potem nas je duhovnik krstil v imenu presvete Trojice in nas tako opomnil, da moramo tudi mi umreti s Kristusom za greh, če hočemo z njim večno živeti. S krvjo božjega Sina znamenovani smo torej stopili v Cerkv. Le če bomo vestno spolnjevali dolžnosti te svete pogodbe, se bomo zveličali. Kristusova kri namreč rešuje vse ti-

ste, ki jo sprejmejo in obsoja vse, ki jo zavračajo.

Popolnoma potrjena pa bo pogodba miru in sprave šele v večnem življenju. Sveti Tomaž pravi, da je šel Kristus zato v nebesa, da nam je pripravil pot, da bi z njegovo krvjo okrepčani tudi mi prišli tja. „Niste sami svoji; kajti za ceno (Kristusove) krvi ste odkupljeni. Poveljujte torej Boga v svojih telesih!“ nam kliče sveti Pavel. Boga poveljujemo v svojih telesih, kadar skrbimo, da je božja podoba v nas vedno neomadeževana in da stalno živi v naših dušah Kristus, ki ga prejemamo v dušno hrano. Kadar nas vznemirjajo slabosti in velike dušne nevarnosti, hitimo k sveti maši, ki je daritev nove zaveze. Prejmimo Kristusa in pijmo njegovo kri; v njej bomo dobili moč, da ne bomo omagali in padli v greh, ampak ohranili življenje.

V dobi, ko bije človeštvu ura krvi, nas morejo rešiti samo biseri Kristusove krvi. Zato s sveto Katarino Sienaško prosimo Boga, naj sprejme zaklad krvi križanega Kristusa, ki mu ga daruje njegova nevesta, sveta Cerkv. Samó ta dragocena kri more zagotoviti človeštvu mir in spravo ter ga rešiti sporov, sovraštva in napuha.

Če bije danes za človeštvo ura krvi, bije danes za kristjane ura svetosti. To zahteva od njih Kristusova kri, s katero so bili odrešeni. Sveti Peter je opominjal prve kristjane z besedami: „Sveti bodite!... Kakor je svet on, ki vas je poklical (k svetosti), bodite tudi sami sveti v vsem vedenju... Preživite v (božjem) strahu čas svojega bivanja v tujini, ker veste, da niste z minljivimi rečmi, s srebrom in zlatom odkupljeni iz svojega praznega življenja, marveč z dragoceno krvjo Kristusa kot nedolžnega in brezmadežnega Jagnjeta“ (1 Pet 1, 15-18).

Prisedil Gregor Mali

V ponedeljek, 15. maja, je poteklo 70 oziroma 30 let, odkar sta velika papeža Leon XIII in Pij XI. izdala znameniti socialni okrožnici: Rerum novarum in Quadragesimo anna.

Obletnice teh važnih okrožnic, ki sta človeštvu pokazali jasno pot, smo se spominjali tudi Slovenci v Argentini. Njihove proslave je pripravila Družabna pravda, ki vsa leta načrtno širi socialni nauk Cerkve med rojaki.

Prva proslava je bila 1. maja, na praznik Jožefa Delavca v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Navzoči so bili predstavniki naših verskih, kulturnih, socialnih, političnih in gospodarskih ustanov ter mladinskih organizacij.

Proslavo je po sv. maši začel predsednik Družabne pravde g. Luka Milharčič. Po pozdravu in uvodnih besedah je povzel besedo g. Maks Jan, tajnik Družabne pravde. V bogatem referatu je poдал nauk obeh okrožnic.

V uvodu je povedal, da je prav, ker se zanimamo za socialni nauk Cerkve, kajti smo katoličani in kot taki s ponosom urejamo življenje po želji svete Cerkve.

V nadaljnjih izvajanjih je govornik povedal, kaj sta storili Cerkev in država za zboljšanje položaja delovnega ljudstva. Omenil je oba slovenska škofa: dr. Jegliča in dr. Rožmana. Spomnil se je številnih socialnih delavcev.

Svoj referat je zaključil s temile besedami: „Ob tej proslavi, ki je samo skromen nadomestek tega, kar bi se v drugačnih razmerah moralo proslaviti v Ljubljani, naših mestih, trgih in vaseh, še bolj zvesto obljublamo, da se bo boj za socialno pravičnost socialnih okrožnic nadaljeval in da bodo nesmrtni vzori papeških socialnih okrožnic vedno naš evangelij.“

Po referatu je bila sprejeta socialna

Med nami v Argentini

izjava, katero je naša revija prinesla že v prejšnji številki.

V nedeljo, 21. maja, pa so bila podobne proslave po naših okrajih.

V Carapachayu je v Slovenskem domu govoril g. Slavko Češnovar.

V Don Boscu v prostorih Mladinskega doma je imel referat g. Rudolf Smersu.

V Lanusu je v Slovenskem domu govoril g. Ruda Jurčec.

V San Justu je v Naše domu poдал referat g. Avgust Horvat.

V San Martinu pa je bil slavnostni govornik g. Maks Jan.

Slovesna proslava okrožnic je bila tudi med rojaki v Mendozi.

Proslave so vsem rojakom približale socialni nauk Cerkve.

Največje versko slavlje

Letošnje romanje k Materi božji v Luján, ki je padlo na nedeljo, 14. maja, bo vsej slovenski skupnosti v Argentini ostalo v najlepšem spominu. In to po vsej pravici, kajti potekalo je po vseh željah, bila je prava verska manifesta-

cija sinov in hčera našega naroda na južni polobli.

Zbralo se je precej nad dva tisoč ljudi; po večini so bili seveda iz Velikega Buenos Airesa, manjkalo pa tudi ni zastopnikov iz notranjosti države.

Razveseljiva je bila ugotovitev, ki jo je izrekel krajevni škof dr. Serafini, ki je nalašč prišel med nas, da naše romanje „ni bilo izlet radovednih turistov in tudi ne snidenje napačno vernih množic, ampak shod globoko vernih ljudi; ljudi, ki s pravim prepričanjem poklekajo k angelski mizi; številni romarji so namreč prejelj sveto obhajilo.

Vodilna misel romanje, izražena v govoru med skupno sv. mašo, je bila: Boga v vse naše življenje.

„Novo dobo,“ tako je med drugim dejal g. direktor Anton Orehar, ki je daroval romarsko sv. mašo in imel nagovor, „ki naj človeštvo tuzemsko in večno osreči, ne moreta ustvariti ne mrzlj kapitalizem in tudi ne kruti komunizem. Naša rešitev je le v krščanskem socialnem nauku Cerkve. Ta pa temelji v pravičnosti in ljubezni, v pravi uporabi zemskih dobrin in v usmerjenosti vsega našega življenja v večno življenje.

„Da bo tako zaželeno doba čimprej nastopila in da bomo med njenimi pionirji tudi Slovenci, zato sklenimo — tako je g. direktor nadaljeval — da bomo proti ozki sebičnosti postavili široko ljubezen, proti materializmu pravilno vrednotenje stvari. Molitev in pokora pa naj dajeta vsemu našemu življenju pečat.“

Med sv. mašo je bilo ljudsko petje. Spovedovalo je nekaj časa 8, ves čas pa 6 slovenskih duhovnikov. Po sv. maši so se rojaki okrepčali na obširnem vrtnu.

Popoldanska pobožnost se je pričela

ob 3. Po petju, katerega je vodil g. župnik Mali, na orglah pa spremljal g. Gabriel Čamernik, je stopil na prižnico semeniški spiritual g. dr. Filip Žakelj. To pot je govoril o našem svetniškem kandidatu škofu Frideriku Baragi. Vse rojake je znova spodbudil, da naj se v vseh zadevah zatekajo k njemu, ponovno nas je spomnil, da vse storimo, da bo naš rojak — Slovenec in izseljenec — prištet k blaženim in svetnikom.

Po pridigi se je razvila mogočna procesija. Za križem; papeško, slovensko in argentinsko zastavo so stopali možje; nato je skupina fantov nosila lujansko Marijo, sledili so jim bogoslovci s podobo brezjanske Marije, 29 narodnih noš, duhovniki z direktorjem g. Antonom Oreharjem na čelu, slovenske redovnice in dolga vrsta žena in deklet.

Ko je bila procesija zaključena, smo v mogočni lujanski baziliki še obnovili posvetilno molitev, prejeli blagoslov in s pesmijo „Marija skoz' življenje“ zaključili lepo uspelo romanje.

Ob izhodu cerkve smo za slovo prejeli podobice begunske Marije.

Del procesije na letošnjem romanju v Lujanu

Spis, ki ga tu objavljamo, je predavanje, ki ga je pred časom imela v švici nemška pesnica Gertrud von Le Fort. V njem nam pesnica, ki je leta 1925 prestopila v katoliško Cerkev, odkriva vso temo druge svetovne vojne v Nemčiji.

NAŠA POT SKOZI TEMNO NOČ

Govorila vam bom ne o poletu v višave, pač pa o pogledu v prepad sveta in v njega zadnje strahote, saj je naslov predavanja — „naša pot skozi temno noč“ — mišljeni so pa dogodki zadnjih let naše zgodovine. Razumem, če se tega naslova ustrašite, saj se tudi meni ne godi drugače. In vendar — ali vam smem to v naprej povedati v tolažbo —: kljub vsej grozi spomina, te poti skozi temno noč v svojem življenju ne bi rada pogrešala; s tem pa nočem reči, da bi ne bila nad vse srečna; če bi svetu in mojemu narodu ta usoda bila ostala prihranjena. Ker pa ni bila prihranjena, sem v zelo resnem in bolečem smislu hvaležna, da sem jo v domovini smela sodoživljati in so-trpeti. Kajti, ne samo jasni dan, ampak tudi noč ima svoja čuda; gotove cvetice uspevajo samo v puštinji, gotove zvezde se javljajo samo na obzorju puščave. Imamo izkušnje božje ljubezni, ki so nam darovane samo v skrajni zapuščenosti, ob robu obupa. Z mnogimi našimi brati in sestrami verujem, da smo v tistih strašnih dneh kot ljudje in kot kristjani pridobili spoznanja, katera moramo smatrati za „dobiček“. Če ta dobiček naj izrazim s kratko besedo, bi rekla: „Vse vrednote smo enkrat zagledali pod zadnjimi vidiki minljivosti in sodbe — neizmeren dobiček, katerega smo zaenkrat plačali, seve, s pretresljivo bolečimi spremembami v pojmovanju življenja.

Dobri in slabi ljudje

O teh izkušnjah vam bom skušala govoriti. Pri tem si pa morate predočiti, da moja slika ne more biti splošno veljavna, to se pravi, da vas moram prositi, da za vselej končate s splošnim izrazom „Nemci“, „nemški ljudje“. Narod — vsak narod je množina posameznih bitij in ostaja taka tudi v dneh takozvanega „izenačenja“. V Nemčiji so bile razlike zelo velike. Možno je, da od druge strani dobite sliko, ki moji nasprotuje, da sta pa vendarle obe sliki popolnoma resnični. V kaotičnih časih je pač bistveno to, da se srednje pojave oblike razblinijo tako, da ostanejo samo skrajne pozicije. Poleg najstrašnejših ste mogli takrat v Nemčiji videti tudi najginjlivejše dogodke, ko so po Nemčiji gorele sinagoge, so mogli izkovati tudi izraz o častnih dneh monakovskih hišnih gospodarjev. Ti so takrat, ko je bilo židom prepovedano kupovati kakršna koli živila — tem tiho pred vrata zastoj postavljali vse, kar so potrebovali. Medtem, ko so se mnogi vdajali brezmejnemu rasiščenemu sovraštvu, so se našli tudi mnogi, ki so si nadeli nalogo, da so vsakega z judovsko zvezdo označenega meščana, ki jih je srečal, najprijaznejše pozdravili. Jaz sama sem takrat v letovišču Obersdorf doživela, kako so nekemu krščenemu židu, izbojevali grob ob njegovi ženi in niso dopustili, da ga

kjerkoli zagrebejo v zemljo. Bili so Nemci, ki so pripravili koncentracijska taborišča; bili so pa tudi Nemci, ki so doprinesli ogromne žrtve. Bili so Nemci, ki so pustili umirati ruske ujetnike od gladu; bili so pa tudi Nemci, ki so se ponoči po rokah in nogah sprivaj priplazili do jetniških taborišč, in pod nevarnostjo tem nesrečnejšem prinašali in čez bodičasto žico nametali od svoje že itak pičle hrane. Tako bi lahko navedla neskončno vrsto takih nasprotij. Tu torej ne govorim o poti Nemcev na splošno, pač pa govorim o tej poti, v kolikor so jo moji prijatelji in jaz sama mogla videti.

Krhkost vsega zemskega

Prva presenetljivo sprememba, ki se je v nas izvršila, je zadevala izredno krhkost vsega tistega, kar označujemo kot kulturo, civilizacijo in človeško moralo. Kajti urejene razmere ne dajejo mere za zadnje možnosti, ki spijo v podzemlju stvari. Kristus svari ravno pred gotovostjo urejenih razmer. Tu mislim na jasne besede evangelija, kjer se vrag vrne v hišo, iz katere se je bil že davno izselil, in kako s ta hišo gre slabše nego poprej. Tudi Cerkev nas ni nikdar pustila v dvomu glede na to, kako je vse, kar je človeškega, vedno v globoki nevarnosti. Njen glas smo res slišali, sev je verjeli, nismo si pa mogli predstavljati, da so tudi v našem času še možni anarhistični izbruhi neovirane hudobije in krutosti, protikrščanska zasledovanja velikega kova. Bili smo dosti otroški, da smo verjeli, da je to bilo pridržano davnim stoletjem. Kajti pojem prave moči vsega zla se je pri današnjem človeku zelo daleč izgubil. Govorimo o krivici in zločinu; da pa za temi jasnimi zemeljskimi pojmi stoji prepadna, metafizična skrivnost, tista, katero Cerkev imenuje *mysterium iniquitatis*, misterij čisto

resnične, velikanske, nadčloveške sile, to je pa le malokomu jasno, tudi redkim kristjanom — izvenkrščanski moderni svet pa o tem sploh noče ničesar več vedeti: moč zlobnega duha se mu je prav tako odtujila, kot moč Boga. Ljudje mislijo, da bi človek moral biti kos vsemu zlu z vsaj malo dobre volje, z uvidevnostjo in trdnim značajem. Temu pa ni tako. Kar smo v Nemčiji doživeli, to je bila pretresljiva resničnost, da pri mnogih ljudeh pod gotovimi obtežljivimi izkusi niti uvidevnost, pa tudi ne trdnost značaja, niti takoimenovano dobro srce, ne drže; da spretna propaganda zmede njihovega duha, da jih gotova mera naravne groze uplaši, da jih pripravi za izdajstvo, ali pa do tega, da zapirajo svoje oči; in to ne samo pri dvomljivih značajih, ampak tudi pri sicer dobrih in poštenih ljudeh. In ravno to je bilo, kar smo doživeli kot pretresljivo in nepričakovano dejstvo.

Stare globoko smiselne pravljice naših pračedov so o tem znale bolje razlikovati nego mi. Hudobni duh, ki

5,717.000 Judov je bilo žrtev nacizma

se človeku približa prikrit, da ga ta ne spozna, n. pr. kot plemenit vitez, ali bogat trgovec, — hudobni duh, ki človeka pregovori za pogodbo; hudobni duh, ki z mezincem vzame kar celo roko, hudobni duh, ki človeka dela močnega, bogatega, trdnega kot kroglo, nepremagljivega vse do dne, ko je pogodba zapadla — točno to je bilo, kar smo takrat doživljali.

Kaj je ostalo?

Tisti čas sem veliko brala v teh starih globokosmiselnih knjigah pravljic, po katerih mi je nekoč kot otroku pripovedoval ljubki glas matere; spadale so med tiste, prav redke posvetne knjige, katere sem v tistih dneh še mogla prenesti, ko so tuja letala po ure in ure plavala nad nami, ko je sij gorečih mest barval obzorje — tudi v tistih dneh, ki so bili polni grozne zavesti, da je nad vsako glavo visel kol krvnika. Kot mnogo drugih stvari, tako se nam je premaknil tudi vrstni red knjig. Nekatere, ki so se nam poprej zdele nad vse dragocene, so nam postale brez pomena, tudi nekatere verske knjige niso bile izjema. Ostajalo pa je povsod samo to, kar je poslednjega, najglobljega, večina, kar je najbolj enostavnega.

Priznavajoč metafizično moč zla nam postane tudi umljivo, kako zelo težko je bilo prenašati te stvari, okoliščina, ki onstran nemških meja vedno zopet vzbuja največje začudenje — razumljivo samo, ker tam bistvo demonstva še ne poznajo iz lastne izkušnje, ampak ga sodijo samo iz moralnega vidika.

V medsebojno tolažbo smo si takrat iz rok v roke podajali liste in lističe s bistvenimi izreki in pesmimi, ki so kakor koli zadevale naš položaj. Med temi se je nahajal tudi Goethejev izrek iz „Wilhelm Meister“ Goethe tam

podaja bistvo demonskega človeka prav tako, kakor smo ga mi doživljali, in zaključuje z mislijo, da bi ga človek sam po sebi ne mogel premagati. S tem pa že zadenemo osrednjo točko. Zmaja Apokalipse ne pahne človek ampak angel božji v prepad. Temu, kar je nadnaravnega je kos samo to, kar je nadnaravno. V spoznanju te resnice leži pravi ključ za razumevanje tistih dni.

O tem so pričale tudi posamezne usode. Nikakor niso bili vedno tisti, ki so se nam dotlej zdeli pobožni. Kakor se nam je podoba človeka spremenila, tako se nam je spreminjal tudi pojem pobožnosti; vsaka samo formalno izvajana, se je izkazala kot ničeva. Videla sem jih mnogo, ki so podlegli, in druge, ki so se čvrsto držali, česar nihče ne bi bil pričakoval od njih. V obeh slučajih je odločeval živ ali neživ odnos do tega, kar je nadnaravnega, do angela, ki čuva prepad, do Odršenika sveta, čigar moč je silna v slabotnih ljudeh.

Vera je postala globlja

S tem sem premagala najglobljo točko svoje spominske poti. Prav grozota noči, doživetje strašne zapeljivosti človeka je nazadnje predstavljalo predpogoj za čisto novo izkušnjo Luči. Hočete, prosim, to dobesedno razumeti? Veste, da so takrat v Nemčiji hoteli iztrebiti krščanstvo — torej so nas dejansko postavili nazaj v tista stoletja, ki so bila predhodna prikazanju Kristususa. Alj mi boste verjeli, da smo iz te teme takrat doživljali advente in božične praznike, v katerih smo pravzaprav šele doumeli, koliko ljubezni in usmiljenja je Kristus prinesel na svet. V poprej nikdar znani globini smo bili notranje pripravljeni, da božični čudež sprejmemo v sebe. Vse življenje mi bo ostalo neizbrisno v spominu, kako se med božično polnočnico v natlačenih

globoko zatemnjeni cerkvi nihče ni dvignil za beg, ko je nenadoma zadenela sirena predalarma, kateremu je vsak trenutek mogel slediti pravi alarm. Vsi so bili odločeni, da si od skrajne bližnje nevarnosti ne dajo vzeti svečanosti božične svete noči.

Hrepenenje po Kristusu je bilo tako veliko, da je prevzelo tudi ljudi, ki so dotlej ostajali oddaljeni od Njega. Tiste dni sem slišala pretresljive izpovedi od nekristjanov. Pri procesijah sv. Rešnjega Telesa smo videli ljudi, ki v nobenem smislu niso več pripadali k Cerkvi. „Zadovoljen sem, da v tem strašnem času, kjerkoli pokažem svojo bogaboječnost pred višjim svetom,“ mi je nekoč rekel eden takih izrednih udeležencev. — Naše cerkve so bile povsod polne, prepolne. Med bombardiranjem so po zakloniščih taki Cerkvi oddaljeni ljudje vedno zopet prosili katoličane, da molijo na glas. Cerkev je takrat dala svojim duhovnikom dovoljenje, da so v smrtni nevarnosti dajali vesoljno odvezo in blagoslov vsem krščanim kristjanom — mnogo nekatoličanov je za to prosilo in prejelo. Nad takimi pojavi človek rad reče skeptično besedo: „To so pač izrazi strahu.“ Tu bi rajši mislila na lepo izjavo Brémonda (francoski teolog in pisatelj, 1865—1933), da nevarnost odpira vrata h globljim in bistvenim globlinam duše.

Kar se je v tistih dneh spremenilo, je bil tudi odnos do protestantov. V skupnem ogrožanju njihovega verskega zaklada so ločeni bratje in sestre našli sicer ne k skupni izpovedi, pač pa k skupni ljubezni, in mislim, da se to zadržanje ne bo zopet spremenilo — za to smo preveč skupno doživeli. V današnji Nemčiji žal najdemo prenekatero politično sovraštvo, verskega sovraštva pa ni več.

Pri nas pa je bilo tudi veliko ljudi, ki so z molitvijo in žrtvami skušali po-

magati tistim, ki so v drugih deželah morali trpeti od Nemcev. Zato smo imeli zelo živ čut. Ko je po vojni neka inozemska pesnica, katero smo zelo ljubili in cenili, v naših listih objavila, da nam zaenkrat ne more odpustiti, ker da ne veruje v naše spoznanje krivice, sem morala misliti na tiste molitve — večkrat so bile namenjene prav njenemu narodu in tudi njej sami. Takrat so me naši od vseh strani prosili, da ji javno odgovorim, česar nisem storila; zdelo se mi je nepotrebno, da bi ona vedela za naše molitve, zadostovalo mi je, da je Bog bil te molitve uslišal in sprejel. To vas bo morda presenetilo, toda zagotavljam vas, da se nas je mnogo dolžitev, ki so nas najprej brez razlike obteževale, komaj dotaknilo, pa ne, ker smo bili ponosni, ali zakrknjeni, kot se mnogokdaj trdi, pač pa, ker je sodba božja bila šla mimo nas, za kar pa človeške sodbe niso prav nič važne. Toda, ravno v sodbi smo se pa čudili tudi pomiloščene, kajti sodbe božje so vedno hkrati kazen in milost, kar človeške sodbe niso vselej.

Sploh smo se naučili, da smo se bolj izključno predajali Bogu nego poprej. To je bil izredni, naravnost nenadomestljiv „dobiček“ v dobi, ko so nam bile odvzete vse zemeljske opore. Sicer smo že preje mislili, da zaupamo v Boga, toda kaj pomeni „zaupati v Boga“, dokler se človek lahko zanaša na dobro urejeno državo, policijsko varnost, na denar, dobro ime. Zagotavljam vas, da je nekaj čisto drugega zaupati v Boga, kadar človeku ne ostaja ničesar več nego Bog sam, če vse, prav vse človeške gotovosti padejo in si človek mora reči: vsak trenutek se more — ne samo v podobi, ampak dejansko — streha nad tvojo glavo zrušiti. Vsak trenutek lahko izgubiš vse, kar ti je ljubo in drago, celo, kar ti je neobhod-

no potrebno. Če jutri zbolíš, ni več bolnišnice, ki bi te sprejela. Vsak dan te lahko iz lastne hiše izženejo in postavijo na cesto. Dan za dnem, teden za tednom te lahko vozijo v živinskem vozu, ne da bi našel strehe; če zmrzneš, pač zmrzneš; če si lačen, si pač lačen. Vsak dan te lahko vržejo v ječo in na najkrutejši in najbolj boleč način usmrtijo — brez najmanjše krivde, brez možnosti, da se braniš. Vsak trenutek lahko dobiš poročilo, da tvoji sorodniki, tvoji prijatelji leže zakopani pod razvalinami domačega mesta, ali pa, da so končali v plinskih prostorih koncentracijskih taborišč. Vsak trenutek more to postati tudi usoda tvoja. In če preživiš vse te nevarnosti, potem boš, čeprav sam pri zločinih, ki so bili v tvojem narodu storjeni, nisi sodeloval, čeprav si morda vse mogoče proti temu storil, boš po tej krivdi tvojega naroda ostal obsenčen. Ne vem, če si morete napraviti vsaj slutečo predstavo takega položaja — jaz si nisem mogla, dokler tega nisem doživela. Ta položaj ne pomeni nič več in nič manj, nego vprašanje: kaj ostane, če se vse to pogrezne?

Bog ostane

In na tem strašnem vprašanju se je končno udeležila tudi zadnja dragocenost človekova, verska last: Tudi ta je bila zelo v vprašanje postavljena. Krščanski tisk, predavanja; knjig je bilo le malo — zares pokonci je stala izključno le Cerkev v svojem centralnem področju, s svojo najbolj notranjo skrivnostjo (misterijem) sv. maše in sv. zakramentov. Toda, po pravici smo se morali vpraševati: Kako dolgo še? Tudi tu je ostajalo isto vprašanje: kaj ostane, če se nekega dne cerkvena vrata zaprejo, če se prejemanje zakramentov onemogoči, liturgijo in oznanjevanje pridige obmolli, če se hiše božje spremene v razvaline ali pepel?

In tu se je na vsej črti odgovor mogel glasiti samo: Bog ostane, Kristus, Gospod Cerkve, ostane pri nas, tudi če vsi vidni znaki Njegove milosti — vsa vnanja znamenja Njegovega kraljestva izginejo. Ne morem vam povedati, koliko tolažbo to pomeni, kadar stojimo pred svetovnim pogrezanjem.

Od te zadnje izkušnje bi rada še enkrat posegla na začetek tega predavanja. Kot pri vseh potopih, tako ostaja tudi pri potopu človeške podobe nič drugega kot gotovost nikoli preneha-joče božje ljubezni: zadnja sprememba, ki smo jo bili doživeli, zadeva odnos ne do greha, ampak do grešnika. Vsi poznate pretresljivo knjigo Nande Heberman: „Der gesegnete Algrund“ (Blagoslovljen prepad)*.

Veljavno oblikovanje te knjige je edinstveno doživetje, na katerem temelji, pa ni. Poznam celo vrsto ljudi, ki na isto ali slično usodo odgovarjajo na isti način, kakor mi vedno zopet doživljamo, da ravno tisti, ki so morali prenašati vse, kar je najgorenkejšega, so najbolj pripravljeni za odpuščanje in nežnost, medtem ko oni, ki stojijo ob strani, večkrat ostajajo trdejši. Kot se noč šele odpre luči, kot se doživetje razkrščanskega naroda šele uči spoznavati vso veličastnost Kristusa, tako tudi doživetje neovirane zlobe pomeni nov odnos do ljubezni, rekla bi skoro: čisto novo ljubezen do Ljubezni.

K temu pride še nekaj več. Čim bliže groznih dogodkov smo sami stali, tem več smo končno razumeli tudi od njih skušnjav. Tu ne mislim na izvršitelje zločinov, pač pa na tiste številne slabotneže, ki so z molkom in pritujenjem tiste zločine omogočali, ne da bi se jih udeleževali ali odobraval. Da me ne boste napačno razumeli, bi vam rekla, da te slabiče razumem do gotove stopnje. Kajti novo razmerje do človeka pomeni vendar tudi nov odnos do

samega sebe. Tu imam pred očmi tiste pesnike, katerim se navadno pripisuje znana pesem na Hitlerja. Drugi so jih tudi pisali in se jih zdaj prezira. Tisti pa, ki niso pisali, mislijo milejše, ker vedó, kak smrtni strah je veljala odpoved. Prepričana sem, da smo vsi samo na tak način prišli skozi, kakor v moji noveli „Die letzte am Schafott“, majhna, plaha Blanka; o kateri se pravi: „Pričakujete, da boste videli zmagoslavje junakinje, pa ste doživeli čudež v slabotni.“ Tudi krepki možje niso prišli drugače skozi, in če so pošteti, to tudi priznavajo. Pred natezalnico se neha junaštvo, ostaja pa samo podarjena moč onstran naše. Mi vsi, ki smo stali pred strašnimi zadnjimi možnostmi človeka, si več ne dovoljujemo nobenih pritrdilnih poizkusov človeške slabosti, pa tudi nobenih uničujočih obsodb te slabosti.

Kaj je krščanska ljubezen

Zdaj pa prihajam k svoji zadnji zadevi. Naš novi globoko skeptični odnos do ljudi pomeni seve tudi tak odnos do lastnega naroda. Naše iluzije glede tega naroda, naš ponos na tem narodu je, v kolikor to zadeva njegovo sodobno pojavljanje, je padel, naša ljubezen do njega pa ne. Nasprotno, ta je vse glob-

lja in silnejša kot nikdar poprej. Saj mora biti ljubezen Njega, ki je z grešniki in cestninarji sedel pri isti mizi, in ki je po lastnih besedah Njegovih prišel „prav zato, da išče, kar je izgubljenega. V vrsto velikih „dobičkov“, katere nam je prinesla zadnja preteklost, štejem tudi spoznanje, kaj je pravzaprav krščanska ljubezen. Večina kristjanov — tu sama sebe popolnoma vključujem — obrača svojo ljubezen samo k uspehom in kar je visoko stoječega in spoštovanega. To je dobro in pravilno kot naravna ljubezen plemenitega človeka do plemenitega človeka; toda prava krščanska ljubezen to še ni. Krščanska ljubezen, to se pravi, poznati vso dvomljivost in pre nagljenost človeka, pa ga kljub temu ljubiti.

Za to krščansko ljubezen prosim tudi vas. Kajti grozna pošast zmotnega svetovnega nazora je sicer pobita na tla, s tem pa niso premagane Bogu nasprotujoče sile. Pravo premaganje moremo doseči samo s tistim duhom, katerega imenujemo ali duha Ljubezni ali pa stvariteljskega Duha: Ta, pa samo Ta ima obljubo, da bo obliče sveta prenovil.

(Avtoriziran prevod pre-skrbela dr. Julija Payman)

TERMOMETER NAŠEGA SLOVENSTVA

1. Kdaj se je vršil v Ljubljani I. slovenski katoliški shod, ki je začrtal smernice za slovensko katoliško in socialno gibanje? (2 točki)
2. Kako se je imenoval list, ki ga je urejeval dr. Anton Mahnič? (2 točki)
3. Kdaj je umrl nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič? (3 točke)
4. Ime in priimek doslej edinega kardinala med Slovenci? (3 točke)
5. Kdaj je bila ustanovljena ljubljanska škofija? (2 točki)
6. V katerih državah izven Slovenije živi največ Slovencev? (3 točke)
7. Kdaj je umrl škof Irenej Friderik Baraga? (2 točki)
8. Kdaj je škof Rožman obiskal Slovence v Argentini? (3 točke)

(20—18: odlično; 17—14: prav dobro; 13—8: dobro; 7—4: slabo; 3—0: prav slabo. — Odgovore najdete na strani 447.

Profesor

Pavel Slapar

Ko so se 1. maja razhajali udeleženci od prireditve „Družabne pravde“, je v Slovensko hišo v Buenos Airesu prišel brzojav g. župnika Miklavčiča: „Danes profesor Slapar umrl, srčna kap, pogreb v četrtek.“ — Umrl je mož, ki so ga do begunstva v glavnem poznali le študentje, v begunstvu rojaki, ki so živeli v Avstriji, od leta 1949 pa bralci revije „Duhovno življenje“ po vsem svetu. Rojen je bil 30. decembra 1905 v Trzinu. Prvih 6 razredov gimnazije je obiskoval na klasični gimnaziji v Ljubljani, zadnja dva kot novinec nemškega križarskega reda v Škofovem zavodu; kot tak je dve leti bogoslovja študiral v Innsbrucku, nato prestopil v ljubljansko semenišče, kjer je bil posvečen v duhovnika 3. 7. 1932. Najprej je bil nekaj časa kaplan v Preserju pri Ljubljani, nato v Devici Mariji v Polju, od koder je odšel za suplenta verouka v Kranj, kjer je naredil profesorski izpit. Tu je ostal do 1. 1941, ko se je pred Nemci umaknil v Ljubljano, kjer je postal profesor verouka na drž. učiteljsku ter trgovski akademiji do odhoda v begunstvo.

Od vseh početkov je kot begunec živel v župniji Spittal, najprej kot kaplan, potem do smrti profesor na tamošnji gimnaziji in v zadnjih mesecih zaradi dekanove bolezni je dejansko vodil tudi župnijo, kar mu je najbrže zaradi utrujenosti pospešilo tudi smrt.

Pokopal ga je škof dr. Köstner ob navzočnosti 76 duhovnikov. Domovino je zastopal msgr. Zakrajšek.

Po naravi je bil nadarjen, razborit duh, in kar je redko pri takem, tudi pričen kot mravlja. V bogoslovju je bil najbrže pod vplivom nemškega mladinskega gibanja iz Innsbrucka, navdušen pristaš križarskega gibanja, napisal radikalno razpravo v bogoslovnem almanahu „Naši razgledi“. Ko je prišel v stik s praktičnim dušnim pastirstvom, je posebej kot profesor v Kranju umiril svoje gledanje in od tedaj naprej veliko delal po organizacijah med dijaki, zlasti v KA. Po prihodu v Ljubljano je takoj 1. 1941 z neizprosno doslednostjo razkrival ideološko zmoto komunizma med profesorji in dijaki na učiteljsku ter s svojim velikim vplivom rešil dosti dijaštva te pogube. Po prihodu v begunstvo je poleg dela med avstrijskimi verniki v spitalski župniji vedno našel čas, da je sodeloval v dušnem pastirstvu med slovenskimi begunci v taborišču, zlasti z različnimi predavanji in kot asistent KA.

Že doma, še bolj pa v begunstvu, je vedno tudi pisal, in sicer za praktično versko življenje (Premišljevanje, Vloga Cerkve in duhovnika, Poklic, O zavestni poglobitvi verskega življenja); psihološko-pastoralne članke za duhovnike, biblično pedagoške za „Duhovno življenje“. In v zadnjem času je posebej prikazoval položaj Cerkve v Sloveniji. In moramo reči, da ga nam bo v tem pogledu najbolj manjkalo, ker je znal zbrati in tudi preveriti različna poročila ter tako sestaviti trezno sliko brez pretiravanja.

Bil je bister opazovalec, dober analitik, v sodbi tako jasen, da je včasih mejil na jedkost in pesimizem, a je ostal pošten realist. Slovenska izseljenška skupina po vsem svetu je izgubila enega zmognih svojih sinov, ki bi ga

Števerjan v goriških Brdih

Častiti g. župnik Ciril Sedej, nečak škofa Sedeja, je iz zdravstvenih razlogov zaprosil za odstop od števerjanske župnije. Nad 40 let je zvesto in nesebično deloval v tej prijazni vasi valovitih Brd in toliko delo, zlasti pa še udarci zadnje vojne, ko so mu komunisti umorili sestro in nečakinjo, so mu zrahljali zdravje, da ni bil več kos težavni dušnopastirski službi. Njegovo mesto je prevzel dosedanji kaplan Oskar Simčič, ki se je zelo priljubil števerjanskim vernikom. Gospodu župniku Sedeju se števerjanci iskreno zahvaljujejo; ohranili ga bodo v najlepšem spominu. Gospodu Oskarju Simčiču želijo obilo uspeha na nadaljnjem apostolskem delovanju.

V nedeljo, 23. aprila, se je darovala v števerjanski cerkvi sveta maša v vzhodno-slovanskem obredu. Daroval je č. g. dr. Stanko Janežič. Pel je moški zbor pod vodstvom prof. Fileja.

Sv. Križ

Pred vojno so primorska dekleta, zlasti iz kmečkih družin, hodila v Tomaj v gospodinjsko šolo. Vsa povojna leta pa smo take gospodinjske šole bridko pogrešali. Vendar pridne in požrtvovalne šolske sestre niso pozabile na svojo nalogo. Organizirale so že vrsto gospodinjskih tečajev po Tržaškem. Sedaj je bil na vrsti Sv. Križ in kriške gospodinje in dekleta so na svoji zaključni razstavi dne 23. aprila pokazala, kaj vsega so se naučile pod skrbnim in večjim vodstvom šolskih sester. Želja je, da bi se taki tečaji vršili še

.....
še zelo potrebovala, zlasti ker svojih talentov ni ne zapravljjal, ne sebično zase porabil. Prijatelji pa smo izgubili enega zvestih sobratov. Naj mirno uživa plačilo v Bogu!

A. O.

Primorske vesti

po drugih naših vasem, da bi naši domovi imeli vedno boljše in vernejše gospodinje in matere.

Gorica

Dom katoliških Slovencev v Gorici je sedaj že pod streho. Na veliki teden so delavci začeli s pokrivanjem lepe moderne stvbe, ki bo v ponos nam in vsem našim zanamcem. Denarna nabiralna akcija dobro napreduje. Ne samo v Gorici in okolici, povsod po svetu, kjer živijo Slovenci, vlada za naš dom veliko zanimanja. Denarni prispevki, pa četudi malenkostni, prihajajo iz vseh delov sveta. Odvisni smo le od svojih lastnih moči, zato bo potrebno še veliko žrtev, da bo to velikansko delo končno dovršeno.

Šmarnice v Gorici

Na Primorskem je maj najlepši mesec. Zato so tudi naše šmarnične pobožnosti tako lepe in pristrčne. V Gorici imamo dvojne šmarnice v slovenskem jeziku. Zjutraj ob 6 v stolnici, kjer nam po sv. maši stolni vikar dr. Humar govori o skrivnostnem telesu sv. Cerkve in pa zvečer v lepi, prenovljeni cerkvi sv. Ivana. Tudi tu so letos šmarnice združene s sv. mašo. Po maši pa nam lepo in pristrčno govori msgr. Močnik. Med mašo vsi verniki molijo skupne mašne molitve in prepevajo ljudske Marijine pesmi. Goriški Slovenci prihajajo v obilnem številu k tem pobožnostim.

Tri zaobljube

Spisal Janez Jalen

Povest iz Slovenije

Kljub počasni hoji je Klemen prišel pred cerkev svetega Urha, ko je pravkar pričelo potrkavati četrto. Nekaj oddaljenih Podgorcev je že stalo v gruči. Razposajeno so se pogovarjali in od časa do časa glasno zasmejali. Zlindrov Cena jih je utrinjal, pa ga niti kaplje še ni imel. Menda iz samega veselja, da pojde pobirat potice. Ali pa kislemu vremenu nakljub, ki je zaviralo fantovsko razposajenost. „Bo že nekaj prav,“ je vedel povedati resni Bohinčev Urh iz Slatne.

Med litanijami se je vihar ni desetnik, Markov Klemen, res pobožno spomnil svoje brhke Ljubenčanke. Zavedel se je, da bi brez nje, brez Lenke, težko živel, še teže pa bo z njo se poročiti. Klemen je predobro poznal svojega stisnjenega očeta.

Iz cerkve so fantje pripeli naravnost k Joževcu in koj na široko začeli. Tudi Klemen je dal za bokal, spil ga je pa komaj kozarec. Se je spomnil, kaj ga nocoj še čaka. S praznim izgovorom, da se mora oglasiti v Zapužah pri Voglarju, kjer se Markovi zadnjič ustavljajo, kadar se vračajo z vozarstva domov, je skoraj neopaženo odšel.

Domača hči Mojca, ki je imela za Markovega Klemen iz Krnic pripravljeno lepo okrašeno potičko, je ves ve-

čer samo prisiljeno prijazno stregla gostom. Zares od srca se pa ni več nasmejala.

Klemenu pa še niti na misel ni prišlo, da bi šel v Zapuže k Voglarju. Naravnost skozi Zgošo — še pri Klemenčku se ni utegnil ustaviti — in Dvorskovo vas je hitel pod Brosc. Lenka ga je skozi kuhinjsko okno že od daleč spazila, ko je rezal po pregaženji stezi ovinek, ki ga na široko naokrog za Zabarjem dela cesta proti Zgornji dolini. Znala je tako urediti, da sta bila s fantom ob njegovem prihodu sama v veži:

„Pozen si,“ mu je poočitala.

„Nič ne de, pa dlje ostanem.“

„Če bo le res.“

„Bo.“

Pa komaj sta se na hitro poljubila, je že odprla vrata iz kuhinje zgovorna starejša domača hči Francka, ki je bila za božič prišla domov. Drugače se je v Kranju učila kuhe in v šolo je nekaj hodila, da bo znala, ko odraste, krčmariti in voditi pošto, kar dela sedaj mama. Poljuba Francka kar gotovo ni opazila, ker drugače bi se ne bila Klemenovega prihoda tako iz srca razveselila. Začudila se je in kakor v pozdrav dvignila roke: „O, Klemen! Ti o volku, volk iz hoste. Pravkar sem vprašala mamo, če še kaj prideš k nam, pa mi je rekla, da boš danes kar gotovo prišel.“ Lenka je nalahno zardela, Francka je pa Klemenova povabila kar k domači mizi v kuhinjo. Komaj so dobro sedli, je že prinesla Veronika, dvanajstletna hčerka krčmarice France, domine in nj prejšnje odnehala, dokler niso začeli igrati. Saj v gostilni ni bilo posebne gneče in je lahko postrežbo zmagovala samo Lenka. Še ta se je kdaj pa kdaj ustavila pri mizi v kuhinji in se bolj z očmi kakor z besedo pogovarjala s svojim Klemenom. Nič kaj prave volje ni bila.

Francka je pa postajala čim dalje bolj zgovorna, tako da je celo mama postala pozorna.

Šele pozno zvečer se je poslovil Klemen. Francka mu je tik pred odhodom dala lepo, s pisanimi pentljicami iz svilenega papirja okrašeno potičko. Klemen je opazil, drugi menda niso, da je Lenka na rahlo pobledela. Kaj bi ne, če jo je pa domača hči prehitela. Pa ni mogla drugače. Šele ko je Klemen zavoljo mraza in z bridkostjo v srcu zaprl vežne duri, ker se ni mogel tako posloviti, kakor bi se bil rad, je stopila iz teme Lenka, mu stisnila potičko v roko in ga naglo poljubila. „Na še od mene potice.“

„Lenka! Moja Lenka!“

„Klemen! Moj Klemen!“

In že je spet utonila v temi.

Markov desetnik je pa glasno zavriskal, kakor bi klical vse fante mošenjske fare na korajžo zavoljo Ljubenčanke, Lončarjeve Lenke. Oglasilo se mu jih je nekaj, blizu pa nikogar ni bilo. Saj so iz glasu spoznali, da ne gre zares.

Ura je šla že na polnoči, ko se je Markov Klemen v krčmi pri Petranu v Krnicah pobahal s potičko, s kakršno se nihče drug ni mogel.

Prihodnjo nedeljo je Markov Klemen spet šel mimo Rodin v Begunje k popoldanskemu opraviilu. Potem pa naravnost še naprej pod Brosc. Vrnil se je pozno zvečer, veselo razposajen in celo malo vinske volje. Oča mu ni rekel nič, mu ni imel za kaj. Smejal se mu je in mu je skušal mimogrede celo izkavsljati, kako in kaj ima zastavljeno. Pa desetnik na to uho kar nič ni hotel slišati. Si bo že moral sam izmisliti kakšen popravek okrog Mošenj nekje, se grede ustaviti pri Žabarju in poizvedeti kako in kaj.

Deseto poglavje GRENKLJAT POPRTNJAK

Padlo je za ped novega snega in sani so tekale kakor po steklu. Po južini na delopust k svetim Trem krajem je oče Marka ukazal Klemenu, naj mu zapreže v lahke sani poskočnega Liska. Gospodar Boštjan je bil prav precej prehlajen. Morda se ga je lotila gripa po tisti peklensko mrzli vožnji s Spodnjih rovt.

Klemen je zapregel in se ponudil, da bi on vozil, ki bi laže obvladal konja. Kakor bi se Marku zdelo za malo, je kratko odklonil: „Ne“. Je že vedel zakaj. Ko je pa oče pripomnil, da gre samo do kamnoseka Kocijančiča na Črnivec, se je pa tudi Klemenu zasvitalo, zakaj ga noče s sabo.

Oblečen v težak kožuh se je stari Marka povzpel na sani, si z zelenimi kosmatim kocem tesno ovil noge, sprejel iz Klemenovih rok vajeti in pogljal: „Hi!“

Lisko je srborito poskočil, pa ga je Marka brž obvladal. Grede ga je na hitro pobožal z bičem po okroglih, svetlikajočih se stegnih. Potem sta zapela bronasta zvonca na vratu in Lisko je stekel kakor blisk. Ooo, je še živo vrela vozarska kri v sahnecih žilah starega Marka.

Okrog kamnov pod lipo na sredi Krnic sta zavila po stegnah navzdol na veliko cesto. Tam sta pa kar zaplavala. Kakor Elija v nebesa sta dirjala naravnost pod jasno zimsko sonce, konj vesel ceste, po kateri že delj časa ni vozil, Marka pa... Prvih let življenja z rajnico Ančko se je spomnil in ni zatrdno vedel, ali se kristali snega na ravnih Blatih tako lesketajo, ali se mu le skozi zasoljene oči blešči. Ginjenosti si ni hotel priznati. Sam sebi se je potihoma izgovarjal: „Da, da, tudi oči

mi pešajo; pa so se v tem jasne zimskem soncu zasolžile.“

Kljub navzdol nagnjeni cesti se je Lisko le upehal in vozil mimo Žabarja v korak. Marko se ni ustavil, čeprav sta krčmarica in Franca in njena brhka hči Francka obe stali na pragu. Pozdravili so se pa in Marka je kar s ceste zaklical: „Nazaj grede,“ in hkrati pognal v izovinkan Brose navzgor.

Pri Kocijančiču na Črnicu Liska niti izpreči ni pustil. Kar s sani je hotel opraviti, pa ga je mojster Lovrenc grede, ko mu je ogrinjal konja, le pregovoril, da je stopil v hišo in popil kozares črnine. Naročilo je bilo komaj besede vredno in Lovrenc je koj vedel, da se stari Marka ni pripeljal samo zavoljo tega niča v tem mrazu iz Krnic na Črnic. In je tudi precej zaslutil, da je glavni opravek starega vozarja pri Žabarju, kjer so dekleta doma in kamor zahaja zadnje čase Markov najmlajši tako rad, da kar nobenega prazničnega dneva ne izpusti, kar so že tudi drugi opazili, ne samo on sam. Samo — za katero gre? Za domačo Franco ali za točajko Lenko? Brhki sta obe. Ljubenčanka Franco še prekaša. Se bo že pokazalo. Na večno Klemen ne bo mogel skrivati, čeprav je z maslom in lojem in še z zaseko namazan.

Prej kakor sta se mama in hčerka pod Broscem nadejali, je stari Marka prizvonkljal navzdol. Kakor bi se bil ob razcvitajoči se ženski lepoti mlade Francke in še ne ovenili gospodinji Franci sam pomladil, si je Marka odgrnil kosmatj zeleni koc raz kolen in poskočil s sani na tla. Kakor bi se bil prišel ženit. Ženskama ni pustil prijeti za noben jermen. Kaj pa mislite! Marka! Vozar, od Trsta do Dunaja znan! — Sam je izpregel Liska, ga sam razkomatal, sam privezal k parnam in mu sam vrgel detelje, ki jo je bil pri-

peljal s sabo. Neizkušena Francka je kar gledala. Krčmarica, njena mama, je pa namignila, naj se obe brž umakneta. Poznala je Marka še izpred vojskinih časov, ko je kot mogočnjak vozil mimo hiše s tremi parizarji. Nikoli se ni pozabil ustaviti pri njih in je prej razsipal, kakor stiskal. Njegov sin Boštjan pa sedaj samo z dvema paroma konj in enim dvovprežnim parizarjem lovi krajcarje po cestah. Kaj vse prinese s sabo boj za svobodo in pa za nekaterih radkih čast.

Franca je priložila v peč ogenj in pristavila pisker krop. Zlomek vedi, česa se utegne dedec spomniti.

Komaj je to domislila je stopil na kuhinjski prag belolasi Marka v sivi polhovki in v obaltnem rožastem kožuhu, s kosmatim zelenim kocem čez levico in s težkim vozerskim koprivcem v desnici. Odložil je koc in postavil bičevnik v kot in sedel prav na isto mesto, kjer je njegov sin Klemen predominal večer svetega Štefana.

„Kaj bo dobrega, ata?“ se je smeje sklonila k sivi glavi prijazna krčmarica Franca.

„Polič terana prinesi, pa malo ga prej pogrej, da ne bom kašljal,“ je ukazal stari mogočnjak. In ko je mlada Francka že odhajala skozi vrata v klet, je pa še pristavil: „Pa tri kozarce, da bomo vsaj lahko trčili.“

Franca je medtem ogenj in piskre v peči uredila in prisedla k mizi, kakor se je spodobilo.

„Kje ste pa hodili, oče?“

„Na Črnicu pri Kocijančiču sem naročil okvir iz zelenega kamna za v klet. Eno samo okno daje premalo svetlobe.“

„Ali še kar zidate?“ se je skušala krčmarica kar najbolj vljudno pogovarjati naprej.

„Moram, če vidim, da je potrebno.“ „Lej ga, dedca,“ si je mislila krčma-

rica. „Kar nič noče vedeti, da že šest let ni več gospodar. Kdo drug kakor Boštjan bi mu že dal vetra.“ Glasno je pa Marka pohvalila: „Kako ste še vedno skrbni. Prav preveč za prevžitkarja.“

Marko ni preslišal osti, ki je bila zavita v besedo prevžitkar, kakor trn v šopek. Kar nekako opravičil se je: „No, da. Boštjan skuša ujeti kakšen goldinar na cestah in ne utegne na vse sam misliti. Še Bog, da ima mene in mu ni treba.“

Francka je medtem prinesla terana, ga malo pogrela, nato so pa res trčili.

„Na dobro zdravje!“ In je dala besedo in so se mimogrede zagovorili, odmolili ob Marijinem zvonjenju angelovo češčenje, prižgali leščerbo in še obsedeli.

Mlada, še ne do vrha odraščena brhka Žabarjeva Francka, je bila staremu Marku čim dalje bolj všeč. Še bolj pa lepa hiša s krčmo pod izovinkanim klancem Brosc, s pošto postajo navrh in z dvema paroma priprege v konjaku. Kakor nalašč za našega fanta. Že samo od priprege bi vsak lahko zlahka živel, če bi imel le za lot pameti. Nima slabega nosu naš Klemen, si je mislil Marka. Ni zastoj desetnik, je bil stari kar ponosen sam nase.

„Prinesi ga še polič,“ se je nasmejal Marka Žabarjevi starejši, ki ji pripade prej ali slej vsa domačija.

Francka je odšla v klet, oče Marka je pa izrabil priliko in začel z njeno mamo pogovor, zavoljo katerega se je pravzaprav namenil malo dlje ustaviti pod Broscem.

„Sem slišal, da zadnje čase naš Klemen prav rad zahaja k vam.“

„Res je.“

„Po kaj pa hodi?“

„Še sprašujete,“ se je zasmejala sama še možilna krčmarica Žabarica. „Kakor bi bili šele petnajst let stari. K dekletom vendar, ki jih pri nas ne manjka. Kaj ni fant, da ga mu daleč naokrog ni enakega. In še Markov iz Krnic po vrhu. Dvajset let mi odvzimate, pa bi se tudi jaz potegovala zanj.“

„No, no, saj nisem nič rekel,“ se je izgovarjal Marka, ki je bil sedaj uverjen, da se Žabarica ne bo branila sprejeti Klemen za zeta. Ni pa mogel vedeti, da v gostinski sobi ves pogovor posluša točajka Lenka, Ljubčanka, ki ji je prav Markov Klemen iz Krnic pri-skrbel službo pri Žabarju pod pogojem, da gospodinja odgovarja za dekletovo poštenost.

ODGOVORI NA VPRAŠANJA O TERMOMETRU

1. Prvi slovenski katoliški shod se je vršil v Ljubljani leta 1892.
2. List, ki ga je urejal dr. Anton Mahnič, se je imenoval: „Rimski katolik“.
3. Nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je umrl leta 1937.
4. Jakob Missia je doslej edini kardinal med Slovenci.
5. Ljubljanska škofija je bila ustanovljena 6. decembra 1461.
6. Izven Slovenije žive Slovenci v tehle državah: Združene države Severne Amerike, Italija, Avstrija, Francija, Nemčija, Argentina, Kanada, Avstralija...
7. Škof Rožman je obiskal Slovence v Argentini leta 1949, 1952, 1956.

Kri Kristusova — napoji me!	385
Ljudje potrebujejo Boga	386
štiri podobe duše	391
Delo za mladino	
je boj za krščansko Slovenijo	392
Očeta slovanskih narodov	396
Okno v svet	398
Družina z vedrim nasmehom	400
Kako je na Kubi?	405
Ne skrbimo preveč	409
Daniel O'Connell	412
Glas iz Rima	414
Osem ljudi govori o duhovniku	416
Ugovori in odgovori	419
Iz mojega dnevnika	420
Pismo sivolasega župnika	424
Kardinal Wendel	429
Bog in človek in prelivanje krvi	430
Med nami v Argentini	434
Naša pot skozi temno noč	436
Termometer našega slovenstva	441
Profesor Pavel Slapar	442
Primorske vesti	443
Tri zaobljube	444

POVERJENIKI

Argentina:
Dušnopastirska pisarna.
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Brazilijska:
Marija Mestnik,
C. Postal 7058,
São Paulo,
Brasil

U. S. A.:
„Familia“,
3116 Glass Ave,
Cleveland, Ohio

Kanada:
Ivan Marn,
83 Victor Ave,
Toronto,
Ontario

Trst:
Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:
Zora Piščanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia

Avstrija:
Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi
v Celovec.

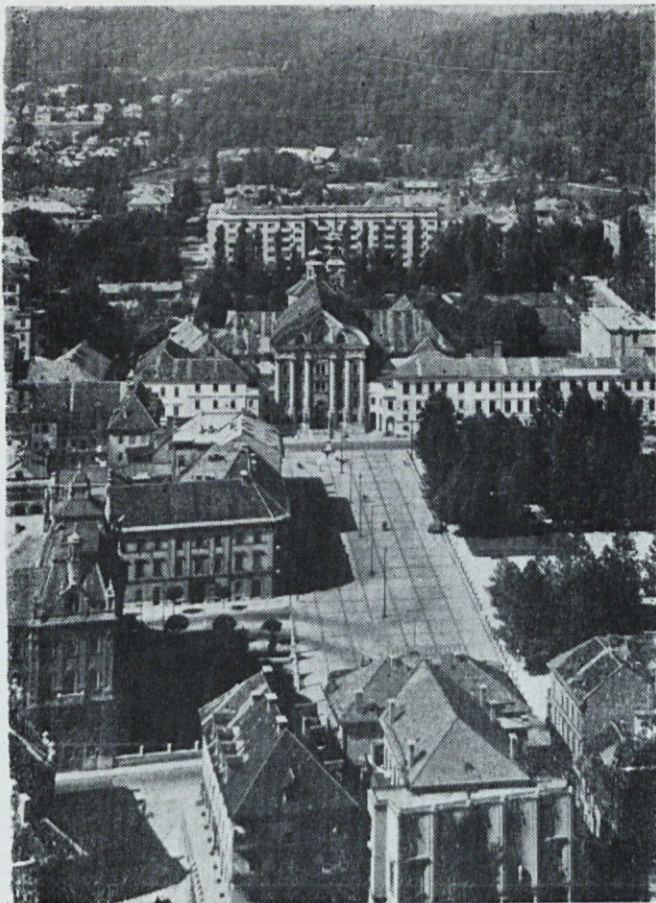
Celeletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanjo
meji (razen Uruguaya)
300 pesov;

za ZDA in Kanado
5 dolarjev;

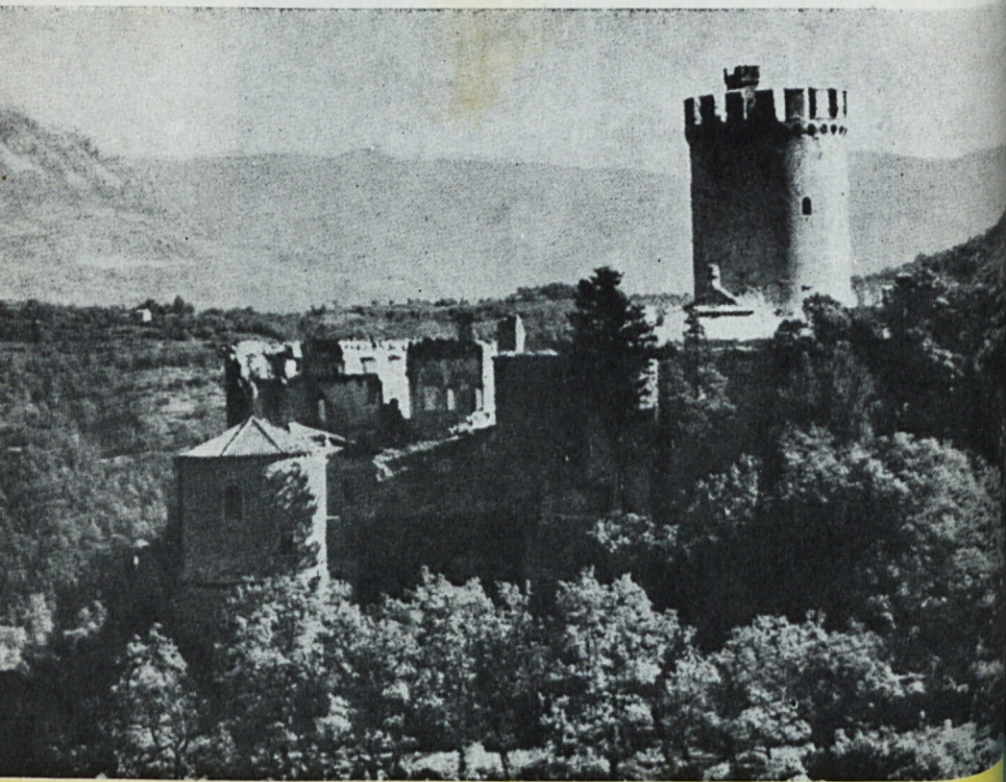
za Avstrijo 95 šilingov;

za Italijo 2.000 lir;

drugod
protivrednost dolarja.

Velika in lepa so mesta po svetu, a dražjega nam ni, kot je Ljubljana, središče naše Slovenije. Sredi nje stoji mogočni grad, okrog gradu pa stolnica sv. Nikolaja, univerza, srednje in ljudske šole in polno cerkva. Ena izmed njih je tudi znana uršulinska cerkev, katero vidimo na sliki.

**„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga
izdaja konzorcij (Anton Orehar), urejujejo pa dr. Jože
Rant, dr. Branko Rožman, dr. Alojzij Starec**

Ovitek je risal arh. Marijan Eiletz